

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

27 Ιουλίου 2022

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 146

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4961

Αναδυόμενες τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών, ενίσχυση της ψηφιακής διακυβέρνησης και άλλες διατάξεις.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΜΕΡΟΣ Α΄ - ΨΗΦΙΑΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ - ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 1 Σκοπός

Άρθρο 2 Αντικείμενο

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ - ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΤΗΣ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗΣ

Άρθρο 3 Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα κατά τη χρήση συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης

Άρθρο 4 Γενικές διατάξεις για τη χρήση συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης από τους φορείς του δημόσιου τομέα

Άρθρο 5 Αλγοριθμική εκτίμηση αντικτύπου

Άρθρο 6 Υποχρεώσεις διαφάνειας

Άρθρο 7 Υποχρεώσεις αναδόχων συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης

Άρθρο 8 Μητρώο συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης των φορέων του δημόσιου τομέα

Άρθρο 9 Υποχρέωση ενημέρωσης για τη χρήση τεχνητής νοημοσύνης στον εργασιακό τομέα

Άρθρο 10 Μητρώο συστημάτων Τεχνητής Νοημοσύνης - Πολιτική δεοντολογικής χρήσης δεδομένων

Άρθρο 11 Συντονιστική Επιτροπή για την Τεχνητή Νοημοσύνη

Άρθρο 12 Αρμοδιότητες Συντονιστικής Επιτροπής για την Τεχνητή Νοημοσύνη

Άρθρο 13 Επιτροπή Εποπτείας της Εθνικής Στρατηγικής για την ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης

Άρθρο 14 Παρατηρητήριο Τεχνητής Νοημοσύνης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ - ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Άρθρο 15 Εθνική Αρχή Πιστοποίησης Κυβερνοασφάλειας

Άρθρο 16 Παρατηρητήριο Ανάλυσης Υβριδικών Απειλών

Άρθρο 17 Ορισμός Εθνικού Κέντρου Συντονισμού

Άρθρο 18 Υπεύθυνος Ασφάλειας Συστημάτων Πληροφορικής και Επικοινωνιών

Άρθρο 19 Καθήκοντα Υπευθύνου Ασφάλειας Συστημάτων Πληροφορικής και Επικοινωνιών

Άρθρο 20 Σχέδιο ανάλυσης κινδύνου και ενιαία πολιτική ασφάλειας συστημάτων πληροφορικής και επικοινωνιών

Άρθρο 21 Κρίσιμες ψηφιακές υποδομές

Άρθρο 22 Υποχρεώσεις φορέων που διαθέτουν κρίσιμες ψηφιακές υποδομές

Άρθρο 23 Πρόγραμμα πρακτικής άσκησης και κατάρτισης στην Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας

Άρθρο 24 Ειδικές ρυθμίσεις για την ασφάλεια δικτύων και υπηρεσιών στον τομέα των τηλεπικοινωνιών

Άρθρο 25 Ηλεκτρονικό Μητρώο Υπευθύνων Προστασίας Δεδομένων

Άρθρο 26 Επιτροπή Υπευθύνων Προστασίας Δεδομένων

Άρθρο 27 Αρμοδιότητες Επιτροπής Υπευθύνων Προστασίας Δεδομένων

ΜΕΡΟΣ Β΄ - ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΗΓΜΕΝΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ - ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 28 Σκοπός

Άρθρο 29 Αντικείμενο

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ - ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 30 Πεδίο εφαρμογής

Άρθρο 31 Ορισμοί

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ - ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ

Άρθρο 32 Μέτρα κυβερνοασφάλειας των συσκευών τεχνολογίας Διαδικτύου των Πραγμάτων (ΔΤΠ)

Άρθρο 33 Δήλωση συμμόρφωσης κατασκευαστή

Άρθρο 34 Υποχρεώσεις εισαγωγέων και διανομέων

Άρθρο 35 Υποχρεώσεις φορέων εκμετάλλευσης - Υπεύθυνος Ασφάλειας Διαδικτύου των Πραγμάτων (ΔΤΠ)

Άρθρο 36 Αρμοδιότητες Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας

Άρθρο 37 Συμμορφούμενη συσκευή που παρουσιάζει κίνδυνο

Άρθρο 38 Μητρώο διασυνδεδεμένων συσκευών

Άρθρο 39 Διαχείριση συμβάντων ή άλλων ευπαθειών
 Άρθρο 40 Διαφανής ενημέρωση των χρηστών
 Άρθρο 41 Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

Άρθρο 42 Διοικητικές κυρώσεις
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' - ΧΡΗΣΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΜΗ ΕΠΑΝΔΡΩΜΕΝΩΝ ΑΕΡΟΣΚΑΦΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΟΧΗ ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Άρθρο 43 Προσθήκη ορισμού για τα «Συστήματα μη Επανδρωμένων Αεροσκαφών (ΣμηΕΑ)» - Τροποποίηση παρ. Β' άρθρου 2 ν. 4053/2012

Άρθρο 44 Συμπλήρωση αρμοδιοτήτων της Ε.Ε.Τ.Τ. για την παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών μέσω ΣμηΕΑ - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 5 ν. 4053/2012

Άρθρο 45 Παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών μέσω ΣμηΕΑ - Προσθήκη άρθρου 12Α στον ν. 4053/2012

Άρθρο 46 Χρήση συχνοτήτων ραδιοφάσματος από ΣμηΕΑ - Προσθήκη περ. δ' στην παρ. 6 του άρθρου 115 ν. 4727/2020

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' - ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΤΑΝΕΜΗΜΕΝΟΥ ΚΑΘΟΛΙΚΟΥ (Τ.Κ.Κ.-Distributed Ledger Technology-D.L.T.)

Άρθρο 47 Εγκυρότητα εγγραφής σε αλυσίδα συστοιχιών ή άλλη τεχνολογία κατανεμημένου καθολικού

Άρθρο 48 Απόδειξη εγγραφής σε αλυσίδα συστοιχιών ή άλλη τεχνολογία κατανεμημένου καθολικού

Άρθρο 49 Ενέργεια, κύρος και περιεχόμενο των έξυπνων συμβολαίων

Άρθρο 50 Σύναψη έξυπνου συμβολαίου με τη χρήση εγκεκριμένης ηλεκτρονικής υπογραφής ή σφραγίδας

Άρθρο 51 Έξυπνα συμβόλαια ως αποδεικτικά μέσα

Άρθρο 52 Ενιαίο Μητρώο Ανελκυστήρων - Τροποποίηση άρθρου 11Α ν. 3982/2011

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' - ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΡΙΣΔΙΑΣΤΑΤΗΣ ΕΚΤΥΠΩΣΗΣ

Άρθρο 53 Εφαρμογή ρυθμίσεων περί πνευματικής ιδιοκτησίας επί ψηφιακών αρχείων σχεδιασμού με τη βοήθεια ηλεκτρονικού υπολογιστή και επί τρισδιάστατων εκτυπωτών ή σαρωτών - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 2 και παρ. 3 άρθρου 18 ν. 2121/1993

Άρθρο 54 Χρήση ψηφιακών μοντέλων ή ψηφιακών αρχείων που σχετίζονται με τη διαδικασία της τρισδιάστατης εκτύπωσης μέσω επιγραμμικών πλατφορμών διαμοιρασμού

Άρθρο 55 Υποχρεώσεις παρόχων επιγραμμικών πλατφορμών

Άρθρο 56 Περιορισμοί επί δικαιωμάτων ψηφιακού μοντέλου ή αρχείου που σχετίζεται με τη διαδικασία της τρισδιάστατης εκτύπωσης

Άρθρο 57 Ευθύνη εμπλεκόμενων προσώπων
 ΜΕΡΟΣ Γ' - ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ (Ε.Π.Α.Δ.) ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΗΣ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' - ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 58 Σκοπός

Άρθρο 59 Αντικείμενο

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' - ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΕΙΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ

Άρθρο 60 Κατάργηση υποχρέωσης τήρησης και ενημέρωσης βιβλίων Μητρώων Αρρένων, σύνταξης στρατολογικών πινάκων και ελέγχου, έκδοσης και επικύρωσης των σχετικών αποφάσεων

Άρθρο 61 Στατιστικά Στοιχεία Αρρένων

Άρθρο 62 Μεταβολές στα στοιχεία αρρένων που τηρούνται στο δημοτολόγιο

Άρθρο 63 Δήλωση μεταβολών ληξιαρχικών πράξεων με μέσα Τ.Π.Ε. - Τροποποίηση άρθρου 14 ν. 344/1976

Άρθρο 64 Ένταξη δήλωσης επιδόματος λοχειάς στην ψηφιακή δήλωση γέννησης - Τροποποίηση παρ. 1 και παρ. 4 άρθρου 15 ν. 4670/2020

Άρθρο 65 Ενιαίο πιστοποιητικό κληρονομίας

Άρθρο 66 Κατ' οίκον βεβαίωση γνησίου υπογραφής από όργανα της Δημοτικής Αστυνομίας - Τροποποίηση περ. 27 παρ. 1 άρθρου 1 ν. 3731/2008

Άρθρο 67 Εθνική Πολιτική Διοικητικών Διαδικασιών

Άρθρο 68 Εθνικό Μητρώο Διοικητικών Διαδικασιών «Μίτος» - Αντικατάσταση άρθρου 90 ν. 4727/2020

Άρθρο 69 Ρύθμιση θεμάτων υλοποίησης του Εθνικού Προγράμματος Απλούστευσης Διαδικασιών (Ε.Π.Α.Δ.) - Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 45 ν. 4635/2019

Άρθρο 70 Ρύθμιση θεμάτων λειτουργίας του Παρατηρητηρίου Γραφειοκρατίας - Τροποποίηση παρ. 2 και 4 άρθρου 47 ν. 4635/2019

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' - ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Άρθρο 71 Μετονομασία Εθνικού Μητρώου Επικοινωνίας Πολιτών - Καταχώριση στοιχείων μέσω προξενικών αρχών - Τροποποίηση του τίτλου και παρ. 2 και 6 άρθρου 17 ν. 4704/2020

Άρθρο 72 Εθνική Αρχή ΡΕΡΡΟΛ (ΡΕΡΡΟΛ Authority) - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 28 ν. 4623/2019

Άρθρο 73 Παράταση χρονικού διαστήματος καταβολής του ανταλλάγματος στους παρόχους τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών στο πλαίσιο του έργου «ΣΥΖΕΥΞΙΣ Ι» - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 36 ν. 4531/2018

Άρθρο 74 Εκπόνηση μελέτης ταξινόμησης των δεδομένων (data classification) - για πληροφοριακά συστήματα του δημόσιου τομέα - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 85 ν. 4727/2020

Άρθρο 75 Παραχώρηση υπολογιστικών υποδομών νέφους (cloud computing) σε λοιπούς φορείς διαχείρισης κυβερνητικών νεφών - Προσθήκη παρ. 9Α στο άρθρο 87 ν. 4727/2020

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' - ΛΟΙΠΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ

Άρθρο 76 Αυτεπάγγελτη αναζήτηση εγγράφων μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr- Ε.Ψ.Π.) - Προσθήκη παρ. 5 στο άρθρο 27 ν. 4727/2020

Άρθρο 77 Ορισμοί ψηφιακής προσβασιμότητας - Τροποποίηση άρθρου 38 ν. 4727/2020

Άρθρο 78 Τεκμήριο συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 41 ν. 4727/2020

Άρθρο 79 Μητρώο Δημόσιων Ιστότοπων και Εφαρμογών - Τροποποίηση άρθρου 43 ν. 4727/2020

Άρθρο 80 Μητρώο Δικτυακών Τόπων και Εφαρμογών για φορητές συσκευές - Τροποποίηση άρθρου 91 ν. 4727/2020

Άρθρο 81 Εξειδίκευση ζητημάτων για τη λειτουργία του Εθνικού Μητρώου Διοικητικών Διαδικασιών «Μίτος» και του Μητρώου Δικτυακών Τόπων και Εφαρμογών για φορητές συσκευές - Τροποποίηση παρ. 59 και 60 άρθρου 107 ν. 4727/2020

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' - ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ

Άρθρο 82 Σύστημα επιφυλακής της Ε.Ε.Τ.Τ. για τις ταχυδρομικές υπηρεσίες - Τροποποίηση άρθρου 13Α ν. 4053/2012

Άρθρο 83 Καθορισμός ημερών μετακίνησης εκτός έδρας του Προέδρου της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ε.Ε.Τ.Τ.) - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 3 υποπαρ. Δ.9 παρ. Δ' άρθρου 2 ν. 4336/2015

Άρθρο 84 Ρύθμιση ζητημάτων Κυβερνητικής Υπηρεσίας «Public Regulated Service» (PRS)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' - ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΕΠΟΠΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Άρθρο 85 Σκοποί και χρηματοδοτικά εργαλεία της Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. - Τροποποίηση παρ. 2 και 7 άρθρου 58 ν. 4623/2019

Άρθρο 86 Επικαιροποίηση ονομασίας Εθνικού Δικτύου Έρευνας και Τεχνολογίας και ένταξη της Κοινωνίας της Πληροφορίας Μονοπρόσωπη Α.Ε. στους τεχνολογικούς φορείς του ν. 4310/2014 - Τροποποίηση περ. Β' άρθρου 13Α ν. 4310/2014

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ' - ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

Άρθρο 87 Αποστολή της Εθνικής Συμμαχίας για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση

Άρθρο 88 Όργανο συντονισμού της Εθνικής Συμμαχίας για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση

Άρθρο 89 Μέλη της Εθνικής Συμμαχίας για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η' - ΛΟΙΠΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Άρθρο 90 Χρήση ψηφιοποιημένης ιδιόχειρης υπογραφής από πιστωτικά και χρηματοδοτικά ιδρύματα και λοιπούς φορείς του ιδιωτικού τομέα και του δημόσιου τομέα - Τροποποίηση άρθρου 33 και προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 54 του ν. 4821/2021

Άρθρο 91 Δυνατότητα υπαγωγής ή εξαίρεσης της Τράπεζας της Ελλάδος από το πεδίο εφαρμογής του Μέρους Α' του ν. 4727/2020 - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 107 ν. 4727/2020

Άρθρο 92 Παράταση διάρκειας συμβάσεων μίσθωσης έργου του Ν.Π.Δ.Δ. «Ελληνικό Κτηματολόγιο»

Άρθρο 93 Ηλεκτρονική χορήγηση βεβαίωσης νοσηλείας ή εξέτασης ασθενούς στα νοσοκομεία και τις κλινικές της χώρας

Άρθρο 94 Δημιουργία ειδικής ηλεκτρονικής υπηρεσίας «myanarrotikes.gov.gr»

Άρθρο 95 Μοναδικός κωδικός έγκρισης έργου (Μ.Κ.Ε.Ε.) - Τροποποίηση άρθρου 6 και παρ. 3 άρθρου 107 ν. 4727/2020

Άρθρο 96 Καταστροφή εντύπων εγγράφων κατόπιν μικροφωτογράφισης - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 20 και παρ. 12 άρθρου 107 ν. 4727/2020

Άρθρο 97 Παροχή υποστήριξης για υπηρεσίες της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-E.Ψ.Π.) - Προσθήκη παρ. 5 στο άρθρο 28 ν. 4727/2020

Άρθρο 98 Έγκριση υπηρεσιών συμφωνημένου επιπέδου (Service Level Agreements - S.L.A.) για πληροφοριακά συστήματα με οριζόντιο χαρακτήρα - Προσθήκη παρ. 9B στο άρθρο 87 ν. 4727/2020

Άρθρο 99 Υποχρέωση ενημέρωσης για πόρους κυβερνητικών νεφών - Προσθήκη παρ. 4A στο άρθρο 88 και παρ. 56A στο άρθρο 107 του ν. 4727/2020

Άρθρο 100 Υπηρεσίες διαλειτουργικότητας προς πάροχους υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών - Τροποποίηση άρθρου 96 ν. 4727/2020

Άρθρο 101 Ρυθμίσεις σχετικά με την ταυτοποίηση χρηστών κινητής τηλεφωνίας - Τροποποίηση άρθρων 2 και 3 ν. 3783/2009

ΜΕΡΟΣ Δ' - ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Άρθρο 102 Εθνική Πύλη Αναπηρίας

Άρθρο 103 Ψηφιακή διαδικασία υγειονομικής κρίσης αναπηρίας

Άρθρο 104 Ειδικό Σώμα Ιατρών (Ε.Σ.Ι.) Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.) του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.)

Άρθρο 105 Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία

Άρθρο 106 Κάρτα Αναπηρίας

Άρθρο 107 Μητρώο Παροχών Αναπηρίας

Άρθρο 108 Προστασία προσωπικών δεδομένων

Άρθρο 109 Εξουσιοδοτικές διατάξεις

Άρθρο 110 Τελικές διατάξεις - Προσθήκη περ. ιδ) στην παρ. 1 άρθρου 7 ν. 4520/2018 - Προσθήκη υποπερ. ιγ) στην περ. γ' παρ. 3 άρθρου 23 ν. 4520/2018

Άρθρο 111 Μεταβατικές και τελικές διατάξεις

Άρθρο 112 Καταργητικές διατάξεις

ΜΕΡΟΣ Ε' - ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 113 Εξουσιοδοτικές διατάξεις

ΜΕΡΟΣ ΣΤ' - ΤΕΛΙΚΕΣ, ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 114 Μεταβατικές διατάξεις

Άρθρο 115 Καταργούμενες διατάξεις

ΜΕΡΟΣ Ζ' - ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 116 Έναρξη ισχύος

ΜΕΡΟΣ Α'

ΨΗΦΙΑΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 1

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι η δημιουργία του κατάλληλου θεσμικού υποβάθρου για τη θεμιτή και ασφαλή αξιοποίηση των δυνατοτήτων της τεχνολογίας τεχνητής νοημοσύνης από φορείς του δημόσιου και του

ιδιωτικού τομέα και η ενίσχυση της ανθεκτικότητας της δημόσιας διοίκησης απέναντι σε απειλές στον κυβερνοχώρο.

Άρθρο 2 **Αντικείμενο**

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι η θέσπιση ρυθμίσεων για τη διαμόρφωση των κατάλληλων εγγυήσεων για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων των φυσικών και των νομικών προσώπων και την ενίσχυση της λογοδοσίας και της διαφάνειας κατά τη χρήση συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης και τη συμπλήρωση του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου για την κυβερνοασφάλεια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ **ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ** **ΤΕΧΝΗΤΗΣ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗΣ**

Άρθρο 3 **Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού** **χαρακτήρα κατά τη χρήση συστημάτων** **τεχνητής νοημοσύνης**

Το παρόν Κεφάλαιο δεν θίγει, καθ' οιονδήποτε τρόπο, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το ενωσιακό και το εθνικό δίκαιο για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ιδιωτικής ζωής και ιδίως τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (L 119) (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων - Γ.Κ.Π.Δ.) και τον ν. 4624/2019 (Α' 137), στο πλαίσιο της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που λαμβάνει χώρα κατά τη χρήση συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης.

Άρθρο 4 **Γενικές διατάξεις για τη χρήση συστημάτων** **τεχνητής νοημοσύνης από τους φορείς του** **δημόσιου τομέα**

1. Οι φορείς του δημόσιου τομέα κατά την έννοια της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143) δύναται, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους, να χρησιμοποιούν συστήματα τεχνητής νοημοσύνης για τη διαδικασία λήψης ή την υποστήριξη της διαδικασίας λήψης μιας απόφασης ή την έκδοση πράξης, οι οποίες επηρεάζουν τα δικαιώματα ενός φυσικού ή νομικού προσώπου, μόνον εφόσον η χρήση αυτή προβλέπεται ρητά σε ειδική διάταξη νόμου που περιλαμβάνει κατάλληλες εγγυήσεις για την προστασία των δικαιωμάτων αυτών.

2. Από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κεφαλαίου εξαιρούνται τα Υπουργεία Εθνικής Άμυνας και Προστασίας του Πολίτη, οι εποπτευόμενοι φορείς αυτών, καθώς και η Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών (Ε.Υ.Π.).

Άρθρο 5 **Αλγοριθμική εκτίμηση αντικτύπου**

1. Κάθε φορέας του δημόσιου τομέα που χρησιμοποιεί σύστημα τεχνητής νοημοσύνης της παρ. 1 του άρθρου

4, πριν από την έναρξη λειτουργίας του συστήματος, εκπονεί αλγοριθμική εκτίμηση αντικτύπου.

2. Κατά την εκπόνηση της αλγοριθμικής εκτίμησης αντικτύπου λαμβάνονται υπόψη, ιδίως, οι ακόλουθες πληροφορίες:

α) ο επιδιωκόμενος σκοπός, συμπεριλαμβανομένου του δημόσιου συμφέροντος που εξυπηρετείται με τη χρήση του συστήματος,

β) οι δυνατότητες, τα τεχνικά χαρακτηριστικά και οι παράμετροι λειτουργίας του συστήματος,

γ) το είδος και οι κατηγορίες των αποφάσεων που λαμβάνονται ή των πράξεων που εκδίδονται με τη συμμετοχή του συστήματος, ή υποστηρίζονται από αυτό,

δ) οι κατηγορίες δεδομένων που συλλέγονται, τυγχάνουν επεξεργασίας ή εισάγονται στο σύστημα ή παράγονται από αυτό,

ε) οι κίνδυνοι που ενδέχεται να προκύψουν για τα δικαιώματα, τις ελευθερίες και τα έννομα συμφέροντα των φυσικών ή νομικών προσώπων, στα οποία αφορά ή τα οποία επηρεάζει η λήψη της απόφασης και

στ) το προσδοκώμενο όφελος που απορρέει για το κοινωνικό σύνολο σε συνάρτηση με ενδεχόμενους κινδύνους και επιπτώσεις που δύναται να επιφέρει η χρήση του συστήματος, ιδίως για φυλετικές, εθνοτικές, κοινωνικές ή ηλικιακές ομάδες και κατηγορίες του πληθυσμού όπως τα άτομα με αναπηρία ή χρόνιες παθήσεις.

3. Η υποχρέωση εκπόνησης αλγοριθμικής εκτίμησης αντικτύπου, σύμφωνα με το παρόν, δεν υποκαθιστά την υποχρέωση εκπόνησης εκτίμησης αντικτύπου σχετικά με την προστασία δεδομένων, σύμφωνα με το άρθρο 35 του Γ.Κ.Π.Δ..

Άρθρο 6 **Υποχρεώσεις διαφάνειας**

1. Με την επιφύλαξη των άρθρων 12 έως 14 του Γ.Κ.Π.Δ. για την άσκηση των δικαιωμάτων ενημέρωσης των φυσικών προσώπων, κάθε φορέας του δημόσιου τομέα που χρησιμοποιεί σύστημα τεχνητής νοημοσύνης της παρ. 1 του άρθρου 4 παρέχει, δημόσια, πληροφορίες σχετικά με:

α) τον χρόνο έναρξης λειτουργίας του συστήματος,

β) τις παραμέτρους λειτουργίας, τις δυνατότητες και τα τεχνικά χαρακτηριστικά του συστήματος,

γ) τις κατηγορίες των αποφάσεων που λαμβάνονται ή των πράξεων που εκδίδονται με τη συμμετοχή του συστήματος ή υποστηρίζονται από αυτό και

δ) τη διενέργεια αλγοριθμικής εκτίμησης αντικτύπου.

2. Κάθε φορέας του δημόσιου τομέα που χρησιμοποιεί σύστημα τεχνητής νοημοσύνης της παρ. 1 του άρθρου 4, διασφαλίζει ότι το φυσικό ή νομικό πρόσωπο στο οποίο αφορά η λήψη της απόφασης ή η έκδοση της πράξης, λαμβάνει γνώση των παραμέτρων στις οποίες στηρίχθηκε η λήψη της απόφασης ή η έκδοση της πράξης σε κατανοητή και εύκολα προσβάσιμη μορφή, συμπεριλαμβανομένων των μορφών που διευκολύνουν την ενημέρωση των ατόμων με αναπηρία.

3. Η Εθνική Αρχή Διαφάνειας (Ε.Α.Δ.), με σκοπό την ενίσχυση της διαφάνειας, της ακεραιότητας και της λογοδοσίας, είναι αρμόδια για την υποδοχή, επεξεργασία, αξιολόγηση και την κατά περίπτωση διερεύνηση ή αρ-

χειοθέτηση καταγγελιών ή αναφορών, που σχετίζονται με παράβαση των υποχρεώσεων των παρ. 1 και 2.

Άρθρο 7

Υποχρεώσεις αναδόχων συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων για την προστασία του στρατιωτικού, του εμπορικού και του βιομηχανικού απορρήτου, σε κάθε προκήρυξη ή πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος με τις οποίες εκκινεί διαγωνιστική ή άλλη διαδικασία ανάθεσης δημόσιας σύμβασης με αντικείμενο τον σχεδιασμό ή την ανάπτυξη συστήματος τεχνητής νοημοσύνης, περιλαμβάνεται όρος για την υποχρέωση του αναδόχου να παρέχει προς τον φορέα του δημόσιου τομέα τις πληροφορίες των περ. β' και γ' της παρ. 1 και της παρ. 2 του άρθρου 6, συμπεριλαμβανομένης της υποχρέωσης παραίτησής του από την άσκηση αξιώσεων που ενδέχεται να θέσουν σε κίνδυνο το δικαίωμα των φυσικών ή νομικών προσώπων για παροχή πληροφοριών, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 6.

2. Στη σύμβαση προμήθειας ή παροχής υπηρεσιών που συνάπτεται σύμφωνα με την παρ. 1, περιλαμβάνεται υποχρεωτικό όρος, ότι το σύστημα τεχνητής νοημοσύνης που σχεδιάζεται ή αναπτύσσεται παραδίδεται στον φορέα του δημόσιου τομέα με όρους, ώστε ο φορέας να δύναται να μελετά τον τρόπο λειτουργίας του συστήματος και τις παραμέτρους που, ενόψει του επιδιωκόμενου σκοπού, λαμβάνονται υπόψη για τη λήψη ή την υποστήριξη αποφάσεων ή την έκδοση πράξεων, να βελτιώνει το σύστημα και να δημοσιεύει ή να διαθέτει με οποιονδήποτε τρόπο τις βελτιώσεις αυτές.

3. Σε κάθε προκήρυξη ή πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος με την οποία εκκινεί διαγωνιστική ή άλλη διαδικασία ανάθεσης δημόσιας σύμβασης με αντικείμενο τον σχεδιασμό ή την ανάπτυξη συστήματος τεχνητής νοημοσύνης, περιλαμβάνεται όρος για την υποχρέωση του αναδόχου να λαμβάνει, κατά τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη και την παραγωγική λειτουργία του συστήματος, τα κατάλληλα μέτρα, προκειμένου να διασφαλίζει τη συμβατότητα αυτού με το νομικό πλαίσιο, ιδίως, αναφορικά με την προστασία της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, τον σεβασμό της ιδιωτικής ζωής και την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, την απαγόρευση των διακρίσεων, την ισότητα γυναικών και ανδρών, την ελευθερία της έκφρασης, την καθολική πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία, τα δικαιώματα των εργαζομένων και την αρχή της χρηστής διοίκησης.

Άρθρο 8

Μητρώο συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης των φορέων του δημόσιου τομέα

1. Κάθε φορέας του δημόσιου τομέα υποχρεούται να τηρεί μητρώο με τα συστήματα τεχνητής νοημοσύνης της παρ. 1 του άρθρου 4 που χρησιμοποιεί, το οποίο επικαιροποιεί μέχρι την 1η Μαρτίου κάθε έτους, και, σε κάθε περίπτωση, όταν θέτει σε λειτουργία νέο σύστημα.

2. Στο μητρώο της παρ. 1 περιλαμβάνονται πληροφορίες σχετικά με:

α) τον επιδιωκόμενο σκοπό, συμπεριλαμβανομένου του δημόσιου συμφέροντος που εξυπηρετείται με τη

χρήση του συστήματος,

β) τον χρόνο έναρξης λειτουργίας του συστήματος, γ) τις παραμέτρους λειτουργίας, τις δυνατότητες και τα τεχνικά χαρακτηριστικά του συστήματος,

δ) τις βασικές πληροφορίες του συστήματος, όπως η ονομασία, η έκδοση και η επωνυμία του κατασκευαστή, ε) μέτρα που λαμβάνονται για την ασφαλή λειτουργία του,

στ) τη διενέργεια αλγοριθμικής εκτίμησης αντικτύπου και ζ) τη διενέργεια εκτίμησης αντικτύπου του άρθρου 35 του Γ.Κ.Π.Δ., εφόσον απαιτείται.

3. Κάθε φορέας του δημόσιου τομέα θέτει το μητρώο της παρ. 1 στη διάθεση της Ε.Α.Δ., όταν του ζητηθεί.

Άρθρο 9

Υποχρέωση ενημέρωσης για τη χρήση τεχνητής νοημοσύνης στον εργασιακό τομέα

1. Κάθε επιχείρηση του ιδιωτικού τομέα, εφόσον χρησιμοποιεί σύστημα τεχνητής νοημοσύνης, το οποίο επηρεάζει οποιαδήποτε διαδικασία λήψης αποφάσεων σχετικά με τους εργαζομένους ή τους υποψήφιους εργαζομένους και έχει αντίκτυπο στις συνθήκες εργασίας, την επιλογή, την πρόσληψη ή την αξιολόγησή τους, σε κάθε περίπτωση πριν την πρώτη χρήση του, παρέχει επαρκή και σαφή πληροφόρηση σε κάθε εργαζόμενο ή υποψήφιο εργαζόμενο, η οποία περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τις παραμέτρους στις οποίες στηρίζεται η λήψη της απόφασης, με την επιφύλαξη των περιπτώσεων που προϋποθέτουν προηγούμενη ενημέρωση και διαβούλευση και διασφαλίζει την τήρηση της αρχής της ίσης μεταχείρισης και της καταπολέμησης των διακρίσεων στην απασχόληση και την εργασία λόγω φύλου, φυλής, χρώματος, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής γενεαλογικών καταβολών, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας ή χρόνιας πάθησης, ηλικίας, οικογενειακής ή κοινωνικής κατάστασης, σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας ή χαρακτηριστικών φύλου.

2. Η υποχρέωση της παρ. 1 καταλαμβάνει και τις ψηφιακές πλατφόρμες κατά την έννοια του άρθρου 68 του ν. 4808/2021 (Α' 101), ως προς τα φυσικά πρόσωπα που συνδέονται μαζί τους με συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας ή ανεξάρτητων υπηρεσιών ή έργου.

3. Στην επιχείρηση που παραβιάζει την υποχρέωση της παρ. 1 επιβάλλονται οι διοικητικές και ποινικές κυρώσεις των άρθρων 24 και 28, αντίστοιχα, του ν. 3996/2011 (Α' 170). Αρμόδια αρχή για την επιβολή των διοικητικών κυρώσεων του πρώτου εδαφίου είναι το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.Ε.Π.Ε.).

4. Οι υποχρεώσεις που τίθενται με το παρόν άρθρο δεν θίγουν σε καμία περίπτωση τις υποχρεώσεις που θέτει το άρθρο 22 του Γ.Κ.Π.Δ. για την αυτοματοποιημένη ατομική λήψη αποφάσεων, περιλαμβανομένης της κατάρτισης προφίλ.

Άρθρο 10

Μητρώο συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης - Πολιτική δεοντολογικής χρήσης δεδομένων

1. Κάθε επιχείρηση του ιδιωτικού τομέα, η οποία συνιστά μεσαία ή μεγάλη οντότητα κατά την έννοια των

παρ. 5 και 6, αντίστοιχα, του άρθρου 2 του ν. 4308/2014 (Α' 251) τηρεί, σε ηλεκτρονική μορφή, μητρώο των συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης τα οποία χρησιμοποιεί είτε στο πλαίσιο κατάρτισης προφίλ καταναλωτών είτε στο πλαίσιο αξιολόγησης των πάσης φύσεως εργαζομένων της ή συνεργαζόμενων με αυτήν φυσικών προσώπων.

Στο μητρώο περιλαμβάνονται για κάθε σύστημα, κατ'ελάχιστον, οι εξής πληροφορίες:

α) η περιγραφή των παραμέτρων λειτουργίας, των δυνατοτήτων και των τεχνικών χαρακτηριστικών του συστήματος,

β) ο αριθμός και η ιδιότητα των φυσικών προσώπων που αφορά ή ενδέχεται να αφορά,

γ) οι τεχνικές πληροφορίες που αφορούν στον προμηθευτή ή εξωτερικούς συνεργάτες που συμμετέχουν στην ανάπτυξη ή λειτουργία του συστήματος,

δ) η περίοδος λειτουργίας του συστήματος, και

ε) τα μέτρα που λαμβάνονται για την ασφαλή λειτουργία τους.

2. Κάθε επιχείρηση της παρ. 1 καταρτίζει και τηρεί πολιτική δεοντολογικής χρήσης δεδομένων, η οποία περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα, τις ενέργειες και τις διαδικασίες που εφαρμόζει σε θέματα δεοντολογίας δεδομένων κατά τη χρήση συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης.

3. Κάθε επιχείρηση της παρ. 1 με τη μορφή ανώνυμης εταιρείας, που συντάσσει δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης σύμφωνα με το άρθρο 152 του ν. 4548/2018 (Α' 104), συμπεριλαμβάνει υποχρεωτικά στη δήλωση πληροφορίες για την πολιτική δεοντολογικής χρήσης δεδομένων που εφαρμόζει.

Άρθρο 11

Συντονιστική Επιτροπή για την τεχνητή νοημοσύνη

1. Συστήνεται Συντονιστική Επιτροπή για την τεχνητή νοημοσύνη, η οποία έχει ως αποστολή τον συντονισμό της εφαρμογής της Εθνικής Στρατηγικής για την ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης.

2. Η Συντονιστική Επιτροπή αποτελείται από:

α) τον αρμόδιο Υπουργό για την ψηφιακή διακυβέρνηση ως Πρόεδρο,

β) τον αρμόδιο Υπουργό για τη Γενική Γραμματεία Ιδιωτικών Επενδύσεων και Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (Σ.Δ.Ι.Τ.),

γ) τον αρμόδιο Υπουργό για τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Καινοτομίας,

δ) τον Γενικό Γραμματέα Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων,

ε) τον Γενικό Γραμματέα Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών,

στ) τον Γενικό Γραμματέα Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης,

ζ) τον Διοικητή της Ε.Α.Δ.,

η) τον Γενικό Γραμματέα Δικαιοσύνης και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων,

θ) τον Γενικό Γραμματέα Δημόσιας Υγείας,

ι) τον Γενικό Γραμματέα Οικονομικής Πολιτικής,

ια) τον Γενικό Γραμματέα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης, Διά Βίου Μάθησης και Νεολαίας και

ιβ) έως έξι (6) μέλη με ιδιότητα ιδιώτη - εμπειρογνώμονα ή εκπροσώπου Ανεξάρτητης Αρχής ή στελέχους άλλου φορέα του δημόσιου τομέα κατά την έννοια της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), κατόπιν υπόδειξης από τον οικείο φορέα.

3. Η Συντονιστική Επιτροπή συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Η Συντονιστική Επιτροπή συνεδριάζει, ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου, τακτικά μία (1) φορά το τρίμηνο και εκτάκτως όταν το κρίνει αναγκαίο ο Πρόεδρος. Η θητεία των μελών της Συντονιστικής Επιτροπής είναι τριετής. Στις συνεδριάσεις της Συντονιστικής Επιτροπής δύναται να παρευρίσκεται, κατόπιν πρόσκλησης του Προέδρου, και οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο εγνωσμένου κύρους, το οποίο δραστηριοποιείται στο πεδίο της τεχνητής νοημοσύνης.

Άρθρο 12

Αρμοδιότητες Συντονιστικής Επιτροπής για την τεχνητή νοημοσύνη

1. Η Συντονιστική Επιτροπή για την τεχνητή νοημοσύνη είναι αρμόδια για:

α) τη λήψη αποφάσεων που αφορούν στην εφαρμογή και τη συνεχή βελτίωση της Εθνικής Στρατηγικής για την ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης,

β) τη διαμόρφωση εθνικών προτεραιοτήτων και κατευθύνσεων για τη βέλτιστη εφαρμογή της Εθνικής Στρατηγικής για την ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης και

γ) τον σχεδιασμό και την προώθηση προτάσεων πολιτικών και δράσεων, καθώς και την υποβολή εισήγησης προς τους φορείς του δημόσιου τομέα για τη λήψη διορθωτικών μέτρων, εφόσον διαπιστώνονται αποκλίσεις αναφορικά με την εφαρμογή της Εθνικής Στρατηγικής για την ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης ή επιπτώσεις στα θεμελιώδη δικαιώματα των φυσικών προσώπων.

2. Στο πλαίσιο άσκησης των αρμοδιοτήτων της, η Συντονιστική Επιτροπή έχει πρόσβαση σε στατιστικά στοιχεία και βασικούς δείκτες απόδοσης σχετικά με την εφαρμογή της Εθνικής Στρατηγικής για την ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης, τα οποία παρέχονται από κάθε φορέα του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα που δραστηριοποιείται στο πεδίο της τεχνητής νοημοσύνης.

Άρθρο 13

Επιτροπή Εποπτείας της Εθνικής Στρατηγικής για την ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης

1. Στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης συστήνεται Επιτροπή Εποπτείας της Εθνικής Στρατηγικής για την ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης, ως εκτελεστικό όργανο της Συντονιστικής Επιτροπής για την τεχνητή νοημοσύνη. Η Επιτροπή αποτελείται από επτά (7) μέλη, στελέχη του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και των εποπτευόμενων φορέων του και συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Η θητεία των μελών της Επιτροπής Εποπτείας είναι τριετής.

2. Η Επιτροπή Εποπτείας είναι αρμόδια για:

α) την αποτύπωση της πορείας υλοποίησης της Εθνικής Στρατηγικής για την ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης

και τη γνωστοποίηση στη Συντονιστική Επιτροπή παρεκκλίσεων κατά την υλοποίηση μέτρων και πολιτικών,

β) τη μέριμνα για την εφαρμογή των αποφάσεων της Συντονιστικής Επιτροπής και

γ) τον συντονισμό των δραστηριοτήτων των φορέων που εμπλέκονται στην Εθνική Στρατηγική για την ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης, με βάση τις κατευθύνσεις της Συντονιστικής Επιτροπής.

Άρθρο 14

Παρατηρητήριο τεχνητής νοημοσύνης

1. Συστήνεται στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης Παρατηρητήριο Τεχνητής Νοημοσύνης, το οποίο υπάγεται στη Γενική Γραμματεία Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών, με κύρια αποστολή τη συλλογή δεδομένων σχετικά με την εφαρμογή της Εθνικής Στρατηγικής για την ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης, τη σύνταξη αναφορών σχετικά με τις δραστηριότητες που αφορούν στην τεχνητή νοημοσύνη στη χώρα, καθώς και την υποστήριξη των αρμόδιων φορέων στον καθορισμό προτεραιοτήτων και την ανάδειξη ευκαιριών και τομέων προστιθέμενης αξίας.

2. Το Παρατηρητήριο καταρτίζει και επικαιροποιεί βασικούς δείκτες απόδοσης (Key Performance Indicators - KPI) και παρέχει πληροφορίες σχετικά με:

α) τις δραστηριότητες που αφορούν στην τεχνητή νοημοσύνη στην Ελλάδα,

β) τους φορείς του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα που δραστηριοποιούνται στο πεδίο της τεχνητής νοημοσύνης στην Ελλάδα,

γ) τις διαθέσιμες εκπαιδευτικές δραστηριότητες σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη που λαμβάνουν χώρα στην Ελλάδα σε όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένων των προγραμμάτων κατάρτισης για στελέχη του δημόσιου τομέα, σε συνεργασία με το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Κ.Δ.Δ.Α.) του Υπουργείου Εσωτερικών,

δ) επιτυχημένα παραδείγματα και βέλτιστες πρακτικές αξιοποίησης τεχνητής νοημοσύνης στον ιδιωτικό και τον δημόσιο τομέα και

ε) τις επιπτώσεις των δραστηριοτήτων τεχνητής νοημοσύνης στα θεμελιώδη δικαιώματα των φυσικών προσώπων.

3. Το Παρατηρητήριο αναρτά τις εκθέσεις του στον διαδικτυακό τόπο της Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών τον Ιανουάριο και τον Ιούλιο κάθε έτους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Άρθρο 15

Εθνική Αρχή Πιστοποίησης Κυβερνοασφάλειας

1. Η Γενική Διεύθυνση Κυβερνοασφάλειας της Γενικής Γραμματείας Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης ορίζεται ως Εθνική Αρχή Πιστοποίησης της Κυβερνοασφάλειας,

σύμφωνα με το άρθρο 58 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/881 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Απριλίου 2019 σχετικά με τον ENISA («Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κυβερνοασφάλεια») και με την πιστοποίηση της κυβερνοασφάλειας στον τομέα της τεχνολογίας πληροφοριών και επικοινωνιών και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 526/2013 (L 151).

2. Η εθνική αρχή πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στα άρθρα 56 έως 63 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/881. Η Εθνική Αρχή Πιστοποίησης της Κυβερνοασφάλειας διαρθρώνεται κατά τρόπο που διασφαλίζει τον διαχωρισμό μεταξύ των αρμοδιοτήτων που σχετίζονται με την έκδοση ευρωπαϊκών πιστοποιητικών κυβερνοασφάλειας και των αρμοδιοτήτων εποπτικού χαρακτήρα.

3. Ο οργανισμός αξιολόγησης της συμμόρφωσης του άρθρου 60 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/881, ο οποίος ορίζεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπουργική απόφαση της περ. γ' της παρ. 4 του άρθρου 113 του παρόντος, λαμβάνει διαπίστευση από το Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης (Ε.Σ.Υ.Δ.) του άρθρου 1 του ν. 4468/2017 (Α' 61).

4. Για θέματα πιστοποιήσεων - αξιολογήσεων σχετικά με την ασφάλεια των εθνικών επικοινωνιών και συστημάτων τεχνολογίας πληροφοριών, η εθνική αρχή πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας συνεργάζεται, όπου αυτό απαιτείται, με την «Εθνική Αρχή INFOSEC» της περ. α' της παρ. 5 του άρθρου 2 του π.δ. 1/2017 (Α' 2).

Άρθρο 16

Παρατηρητήριο Ανάλυσης Υβριδικών Απειλών

1. Στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης συστήνεται Παρατηρητήριο Ανάλυσης Υβριδικών Απειλών (Π.ΑΝ.Υ.Α.), το οποίο αποτελεί συμβουλευτικό όργανο της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας του άρθρου 7 του ν. 4577/2018 (Α' 199), με αρμοδιότητα την ανάλυση και πρόληψη υβριδικών απειλών, στον τομέα της κυβερνοασφάλειας.

2. Το Π.ΑΝ.Υ.Α. περιλαμβάνει το Επιστημονικό Συμβούλιο και την Επιχειρησιακή Ομάδα Διαχείρισης Υβριδικών Απειλών.

3. Το Επιστημονικό Συμβούλιο αποτελείται από πέντε (5) μέλη και είναι αρμόδιο για:

α) την εκπόνηση της εθνικής στρατηγικής για την αντιμετώπιση των απειλών της παρ. 1,

β) τη διεξαγωγή σεμιναρίων,

γ) την εκπόνηση μελετών και

δ) τη διασφάλιση διεθνών συνεργασιών.

Τα μέλη του Επιστημονικού Συμβουλίου ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης για τριετή θητεία μερικής απασχόλησης και επιλέγονται μεταξύ προσωπικοτήτων αναγνωρισμένου κύρους από τον χώρο της έρευνας και της τεχνολογίας στον τομέα της κυβερνοασφάλειας, των υβριδικών απειλών και της ασφάλειας πληροφοριακών συστημάτων.

4. Η Επιχειρησιακή Ομάδα Διαχείρισης Υβριδικών Απειλών αποτελείται από επτά (7) μέλη και έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) καταγράφει όλες τις πραγματικές και πιθανές περιπτώσεις απειλών της παρ. 1 και επιθέσεων,

β) ταξινομεί τους τομείς που πλήττονται ή μπορεί να πληγούν,

γ) αξιολογεί τις συνέπειες που προκαλούν ή ενδέχεται να προκαλέσουν οι απειλές της παρ. 1 και επιθέσεις,

δ) εξετάζει πιθανά σενάρια απειλών της παρ. 1 και επιθέσεων,

ε) διεξάγει σενάρια απειλών της παρ. 1 και επιθέσεων με τη συμμετοχή στελεχών φορέων του δημοσίου τομέα.

Τα μέλη της Επιχειρησιακής Ομάδας Διαχείρισης Υβριδικών Απειλών ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης για τριετή θητεία μερικής απασχόλησης και προέρχονται από φορείς του δημοσίου τομέα, και ιδίως από την Ε.Υ.Π., τη Διεύθυνση Κυβερνοάμυνας του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας (Γ.Ε.ΕΘ.Α.) του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, το Υπουργείο Οικονομικών, το Υπουργείο Εξωτερικών, το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη και το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

5. Το Π.ΑΝ.Υ.Α. συνεργάζεται: α) με επιστημονικά κέντρα με αντικείμενο συναφές με τους βασικούς στόχους του, β) με άλλες υπηρεσίες του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και γ) με λοιπούς φορείς του δημοσίου ή του ιδιωτικού τομέα. Το Π.ΑΝ.Υ.Α. δύναται να αναθέτει σε τρίτους την εκπόνηση μελετών για την υποστήριξη της αποστολής του.

6. Η λειτουργία και οι δράσεις του Π.ΑΝ.Υ.Α. χρηματοδοτούνται από πόρους ενωσιακούς ή εθνικούς, συγχρηματοδοτούμενους ή μη, που διατίθενται στη Γενική Γραμματεία Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

Άρθρο 17

Ορισμός εθνικού κέντρου συντονισμού

1. Η Γενική Διεύθυνση Κυβερνοασφάλειας της Γενικής Γραμματείας Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης ορίζεται ως εθνικό κέντρο συντονισμού, σύμφωνα με το άρθρο 6 του Κανονισμού 2021/887/ΕΕ της 20ής Μαΐου 2021 για τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Κέντρου Αρμοδιότητας για Βιομηχανικά, Τεχνολογικά και Ερευνητικά Θέματα Κυβερνοασφάλειας και του δικτύου εθνικών κέντρων συντονισμού (L 202) και ασκεί τις αρμοδιότητες των άρθρων 6 και 7 του ανωτέρω Κανονισμού.

2. Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος «Ψηφιακός Μετασχηματισμός» της περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 4914/2022 (Α' 61), που υπάγεται στον Υπουργό Ψηφιακής Διακυβέρνησης, είναι αρμόδια για τη διαχείριση, τον προγραμματισμό και την υποστήριξη της υλοποίησης ειδικών δράσεων, οι οποίες έχουν λάβει επιχορηγήσεις από το Ευρωπαϊκό Κέντρο Αρμοδιότητας για Βιομηχανικά, Τεχνολογικά και Ερευνητικά Θέματα Κυβερνοασφάλειας, μεταξύ άλλων, μέσω οικονομικής ενίσχυσης τρίτων σύμφωνα με το άρθρο 204 του Κανονισμού 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Ιουλίου 2018 σχετικά με τους δημοσιοοικονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 1296/2013, (ΕΕ) 1301/2013, (ΕΕ) 1303/2013, (ΕΕ) 1304/2013, (ΕΕ) 1309/2013, (ΕΕ) 1316/2013, (ΕΕ) 223/2014, (ΕΕ) 283/2014 και της απόφασης 541/2014/

ΕΕ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 966/2012 (L 193), υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στις αντίστοιχες συμφωνίες επιχορήγησης.

Άρθρο 18

Υπεύθυνος Ασφάλειας Συστημάτων Πληροφορικής και Επικοινωνιών

1. Σε κάθε φορέα κεντρικής Κυβέρνησης κατά την έννοια της περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143) ορίζεται, με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ή του οργάνου διοίκησης του φορέα, ένας (1) υπάλληλος κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ Πληροφορικής ως Υπεύθυνος Ασφάλειας Συστημάτων Πληροφορικής και Επικοινωνιών (Υ.Α.Σ.Π.Ε.) με τον αναπληρωτή του. Ο Υ.Α.Σ.Π.Ε. ορίζεται βάσει της εμπειρίας που διαθέτει στον τομέα της κυβερνοασφάλειας.

2. Τα καθήκοντα του Υ.Α.Σ.Π.Ε. είναι ασυμβίβαστα με αυτά του Υπευθύνου Προστασίας Δεδομένων (Υ.Π.Δ.) του άρθρου 37 του Γ.Κ.Π.Δ. και των άρθρων 7 και 8 του ν. 4624/2019 (Α' 137). Ο Υ.Α.Σ.Π.Ε. δύναται να ασκεί και άλλα υπαλληλικά καθήκοντα, εφόσον δεν προκαλείται σύγκρουση συμφερόντων.

3. Από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος εξαιρούνται οι υπηρεσίες της Ε.Υ.Π., τα Υπουργεία Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας και Προστασίας του Πολίτη, καθώς και οι εποπτευόμενοι φορείς τους.

Άρθρο 19

Καθήκοντα Υπευθύνου Ασφάλειας Συστημάτων Πληροφορικής και Επικοινωνιών

1. Τα καθήκοντα του Υ.Α.Σ.Π.Ε. είναι, ιδίως:

α) η διαρκής μέριμνα για την ασφάλεια των συστημάτων δικτύου και πληροφοριών του φορέα κατά την έννοια της περ. 2 του άρθρου 3 του ν. 4577/2018 (Α' 199),

β) η συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς στον τομέα της κυβερνοασφάλειας και η μέριμνα για την εφαρμογή των κατευθυντήριων οδηγιών, απαιτήσεων και μέτρων ασφαλείας που εκδίδουν,

γ) η τήρηση μητρώου του φορέα με τις υποδομές πληροφορικής και επικοινωνιών, το λογισμικό και τα πληροφοριακά αγαθά,

δ) η συμμετοχή στη διενέργεια ελέγχων σε συστήματα πληροφορικής και επικοινωνιών του φορέα για τη διακρίβωση του υφιστάμενου επιπέδου ασφαλείας,

ε) η εποπτεία της τήρησης της πολιτικής ασφαλείας συστημάτων πληροφορικής και επικοινωνιών του φορέα, στ) η παρακολούθηση και αξιοποίηση νέων τεχνολογιών και εργαλείων ασφαλείας συστημάτων πληροφορικής και επικοινωνιών για την ενίσχυση του επιπέδου κυβερνοασφάλειας του φορέα και

ζ) η διενέργεια αξιολογήσεων του επιπέδου κυβερνοασφάλειας του φορέα σε συνεργασία με τις κατά περίπτωση αρμόδιες αρχές.

2. Ο Υ.Α.Σ.Π.Ε. δεσμεύεται, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του, από την τήρηση της εμπιστευτικότητας και του απορρήτου που προβλέπεται από ειδικές διατάξεις της εθνικής και της ενωσιακής νομοθεσίας.

3. Ο Υ.Α.Σ.Π.Ε. παρακολουθεί υποχρεωτικά ειδικό πρόγραμμα επιμόρφωσης που υλοποιείται από το Ε.Κ.Δ.Δ.Α.,

σε συνεργασία με τον φορέα λειτουργίας του Κέντρου Επιχειρήσεων Κυβερνοασφάλειας για την κεντρική κυβέρνηση, το αργότερο εντός έξι (6) μηνών από την ανάληψη των καθηκόντων του.

4. Ο Υ.Α.Σ.Π.Ε. λογοδοτεί απευθείας στο ανώτατο επίπεδο διοίκησης του φορέα και δύναται να υποστηρίζεται στην άσκηση των καθηκόντων του από ομάδα εργασίας που συγκροτείται από το αρμόδιο όργανο διοίκησης του οικείου φορέα ή τον κατά περίπτωση αρμόδιον Υπουργό ή από οργανική μονάδα του φορέα που συστήνεται για τον σκοπό αυτόν.

5. Από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος εξαιρούνται οι υπηρεσίες της Ε.Υ.Π., τα Υπουργεία Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας και Προστασίας του Πολίτη, καθώς και οι εποπτευόμενοι φορείς τους.

Άρθρο 20

Σχέδιο ανάλυσης κινδύνου και ενιαία πολιτική ασφάλειας συστημάτων πληροφορικής και επικοινωνιών

1. Με μέριμνα του Υ.Α.Σ.Π.Ε., κάθε φορέας κεντρικής Κυβέρνησης καταρτίζει και τηρεί σχέδιο ανάλυσης κινδύνου το οποίο περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον:

α) κατάλογο με:

αα) τις υποδομές πληροφορικής και επικοινωνιών, όπως ιδίως σταθμούς εργασίας, διακομιστές, δικτυακές συσκευές, εκτυπωτές,

αβ) το λογισμικό, όπως ιδίως λειτουργικά συστήματα και εφαρμογές,

αγ) τα πληροφοριακά αγαθά του φορέα ανά κτιριακή υποδομή,

β) κατάλογο με τις διαφορετικές εκτιμώμενες απειλές που δύναται να εκδηλωθούν στους πόρους της περ. α),
γ) κατάλογο με τις ευπάθειες συστημάτων πληροφορικής και επικοινωνιών του φορέα που είναι δυνατό να αποτελέσουν αντικείμενο εκμετάλλευσης από συγκεκριμένες πηγές απειλών,

δ) υπολογισμό του συνολικού κινδύνου, ως συνδυασμού της πιθανότητας πραγματοποίησης των απειλών που έχουν αναγνωριστεί και της εκτίμησης της επίπτωσής τους στις υποδομές, τα αγαθά, τις λειτουργίες και το προσωπικό του φορέα, καθώς και σε άλλους φορείς,

ε) προσδιορισμό του τρόπου αντιμετώπισης των κινδύνων, των τεχνικών και οργανωτικών μέτρων προστασίας και του υπολειπόμενου κινδύνου μετά την εφαρμογή τους.

2. Με μέριμνα του Υ.Α.Σ.Π.Ε., κάθε φορέας κεντρικής Κυβέρνησης καταρτίζει και τηρεί ενιαία πολιτική ασφάλειας συστημάτων πληροφορικής και επικοινωνιών, η οποία περιλαμβάνει, κατ' ελάχιστον, τις εξής πληροφορίες:

α) τους στόχους ασφάλειας του φορέα και την προσέγγιση διαχείρισής τους,

β) τον τρόπο διαχείρισης των απαιτήσεων που δημιουργούνται από:

βα) την επιχειρησιακή στρατηγική του φορέα,

ββ) τις νομοθετικές, κανονιστικές και συμβατικές υποχρεώσεις του,

βγ) το διεθνές περιβάλλον κυβερνοαπειλών,

γ) την ανάθεση γενικών και ειδικών ρόλων και αντίστοιχων ευθυνών για τη διαχείριση της ασφάλειας πληροφοριακών συστημάτων,

δ) διαδικασίες για τον χειρισμό αποκλίσεων και εξαιρέσεων και

ε) την παραπομπή σε επιμέρους θεματικές ενότητες, όπως ενδεικτικά: την πολιτική ασφάλειας δικτύων, την πολιτική ορθής χρήσης, την πολιτική διαχείρισης ταυτότητας και ελέγχου πρόσβασης, την πολιτική αντιγράφων ασφαλείας, την πολιτική διαχείρισης περιστατικών και επιχειρησιακής συνέχειας και την πολιτική φυσικής ασφάλειας.

3. Από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος εξαιρούνται οι υπηρεσίες της Ε.Υ.Π., τα Υπουργεία Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας και Προστασίας του Πολίτη, καθώς και οι εποπτευόμενοι φορείς τους.

Άρθρο 21

Κρίσιμες ψηφιακές υποδομές

1. Μία ψηφιακή υποδομή, σύστημα ή υποσύστημα ή υπηρεσία φορέα της κεντρικής Κυβέρνησης χαρακτηρίζεται ως κρίσιμη εφόσον πληρούνται, κατ' ελάχιστον, τα εξής κριτήρια:

α) ο φορέας παρέχει υπηρεσία ουσιώδη για τη διατήρηση κρίσιμων κοινωνικών ή οικονομικών δραστηριοτήτων της χώρας και

β) σε περίπτωση συμβάντος κατά την έννοια της περ. 7 του άρθρου 3 του ν. 4577/2018 (Α' 199), η παροχή της εν λόγω υπηρεσίας υφίσταται σοβαρή διατάραξη, κατά την έννοια του άρθρου 7 της υπ' αρ. 1027/4.10.2019 απόφασης του Υπουργού Επικρατείας (Β' 3739).

2. Από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος εξαιρούνται οι υπηρεσίες της Ε.Υ.Π., τα Υπουργεία Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας και Προστασίας του Πολίτη, καθώς και οι εποπτευόμενοι φορείς τους.

Άρθρο 22

Υποχρεώσεις φορέων που διαθέτουν κρίσιμες ψηφιακές υποδομές

1. Κάθε φορέας κεντρικής Κυβέρνησης, ο οποίος διαθέτει κρίσιμες ψηφιακές υποδομές, συστήματα, υποσυστήματα ή υπηρεσίες, σύμφωνα με το άρθρο 21 και την υπουργική απόφαση της παρ. 8 του άρθρου 113, πλέον των υποχρεώσεων των άρθρων 18 και 20, ορίζει για κάθε υποδομή, σύστημα, υποσύστημα ή υπηρεσία έναν (1) υπάλληλο κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ Πληροφορικής ως Συντονιστή Ασφάλειας (Σ.Α.) με τον αναπληρωτή του. Ο ορισμός γίνεται με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ή του οργάνου διοίκησης του φορέα.

2. Ο Συντονιστής Ασφάλειας ασκεί τα καθήκοντα του Υ.Α.Σ.Π.Ε., σύμφωνα με τα άρθρα 19 και 20, σε επίπεδο υποδομής, συστήματος ή υποσυστήματος ή υπηρεσίας και αναφέρεται σε αυτόν.

Άρθρο 23

Πρόγραμμα πρακτικής άσκησης και κατάρτισης στην Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας

Θεσπίζεται πρόγραμμα πρακτικής άσκησης και κατάρτισης στον τομέα της κυβερνοασφάλειας, το οποίο

λαμβάνει χώρα στην Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας. Στο πρόγραμμα δύνανται να συμμετέχουν σπουδαστές ή πτυχιούχοι Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.) της ημεδαπής ή της αλλοδαπής.

Άρθρο 24

Ειδικές ρυθμίσεις για την ασφάλεια δικτύων και υπηρεσιών στον τομέα των τηλεπικοινωνιών

1. Για την προμήθεια του εξοπλισμού των δικτύων και υπηρεσιών τους, οι επιχειρήσεις που παρέχουν δημόσια δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών που διατίθενται στο κοινό, καταρτίζουν και τηρούν σχέδιο αποτίμησης κινδύνων, το οποίο επικαιροποιούν σε ετήσια βάση. Για την κατάρτιση των σχεδίων του πρώτου εδαφίου, λαμβάνονται υπόψη:

α) η αξιοπιστία των προμηθευτών αναφορικά με τη διαφύλαξη της εμπιστευτικότητας, της ακεραιότητας, και διαθεσιμότητας των δημοσίων δικτύων ή των υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών,

β) η δυνατότητά τους να διασφαλίζουν τον επαρκή εφοδιασμό της αγοράς με προϊόντα ή υπηρεσίες και

γ) η συνολική ποιότητα των προϊόντων ή των υπηρεσιών, οι πρακτικές κυβερνοασφάλειας, συμπεριλαμβανομένου του βαθμού ελέγχου που ασκεί ο οικείος προμηθευτής επί της αλυσίδας εφοδιασμού του και ο βαθμός προτεραιοποίησης των πρακτικών αυτών.

2. Οι επιχειρήσεις της παρ. 1 καταρτίζουν και τηρούν σχέδιο προμηθειών σχετικά με τον εξοπλισμό που προμηθεύονται και σχετικά με τη συμμετοχή τρίτων προμηθευτών. Το σχέδιο προμηθειών περιλαμβάνει κατ'ελάχιστον:

α) τα τεχνικά μέτρα ασφάλειας, όπως αυτά προσδιορίζονται στις κανονιστικές πράξεις που εκδίδει, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, η Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών (Α.Δ.Α.Ε.), λαμβάνοντας υπόψη τις διεθνείς πρακτικές ασφάλειας για τον υπό προμήθεια εξοπλισμό,

β) τα μέτρα αντιμετώπισης των κινδύνων που αποτιμώνται σύμφωνα με το σχέδιο της παρ. 1 και

γ) περιγραφή του υπό προμήθεια εξοπλισμού, συμπεριλαμβανομένου του χρονοδιαγράμματος και του τρόπου ένταξης στο δίκτυο, καθώς και τεκμηρίωση για την επιλογή του συγκεκριμένου εξοπλισμού σε συνάρτηση με τα μέτρα των περ. α) και β).

Η Α.Δ.Α.Ε., η Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ε.Ε.Τ.Τ.) και η Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας δύνανται οποτεδήποτε, κατόπιν αίτησής τους, να λαμβάνουν γνώση των σχεδίων προμηθειών.

Άρθρο 25

Ηλεκτρονικό μητρώο υπευθύνων προστασίας δεδομένων

1. Συστήνεται ηλεκτρονικό μητρώο υπευθύνων προστασίας δεδομένων των δημόσιων φορέων κατά την έννοια της περ. α' του άρθρου 4 του ν. 4624/2019 (Α'137), το οποίο τηρείται στη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και είναι προσβάσιμο μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-Ε.Ψ.Π.).

Το μητρώο περιλαμβάνει:

α) κατάλογο των υπευθύνων προστασίας δεδομένων που έχουν οριστεί, ανά φορέα και

β) κατάλογο με τις προσκλήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος ή τις προκηρύξεις που έχουν εκδοθεί ανά φορέα για τον ορισμό υπευθύνου προστασίας δεδομένων.

2. Κάθε φορέας της παρ. 1 υποχρεούται να ενημερώνει αμελλητί το μητρώο για τον ορισμό υπευθύνου προστασίας δεδομένων.

3. Στο μητρώο καταχωρίζονται, κατ'ελάχιστον, τα ακόλουθα στοιχεία του υπευθύνου προστασίας δεδομένων: α) όνομα, β) επώνυμο γ) αρμόδιος φορέας και δ) στοιχεία επικοινωνίας. Η καταχώριση των ανωτέρω στοιχείων πραγματοποιείται από υπαλλήλους του φορέα που εξουσιοδοτούνται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην απόφαση της παρ. 10 του άρθρου 113.

4. Το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης ορίζεται ως υπεύθυνος επεξεργασίας, κατά την έννοια της παρ. 7 του άρθρου 4 του Γ.Κ.Π.Δ. για τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που τηρούνται στο μητρώο.

5. Από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος εξαιρείται η Ε.Υ.Π..

Άρθρο 26

Επιτροπή υπευθύνων προστασίας δεδομένων

1. Συστήνεται Επιτροπή υπευθύνων προστασίας δεδομένων, η οποία έχει ως αποστολή τον συντονισμό των ενεργειών και την υιοθέτηση βέλτιστων πρακτικών κατά την άσκηση των καθηκόντων των υπευθύνων προστασίας δεδομένων των φορέων της κεντρικής Κυβέρνησης της περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α'143).

2. Η ανωτέρω Επιτροπή είναι εννεαμελής και αποτελείται από Υπευθύνους Προστασίας Δεδομένων που έχουν οριστεί από φορείς της κεντρικής Κυβέρνησης της περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014. Κριτήρια για την επιλογή τους αποτελούν, ιδίως, το είδος των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η κλίμακα επεξεργασίας, και οι επιπτώσεις στα δικαιώματα και τις ελευθερίες των φυσικών προσώπων.

3. Η Επιτροπή συγκροτείται με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Ψηφιακής Διακυβέρνησης και συνεδριάζει, ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου της, τακτικά μία (1) φορά το τρίμηνο και εκτάκτως όταν το κρίνει αναγκαίο ο Πρόεδρος. Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής δύνανται να παρευρίσκεται και οποιοσδήποτε άλλος Υπεύθυνος Προστασίας Δεδομένων φορέα κεντρικής Κυβέρνησης, καθώς και κάθε άλλο πρόσωπο εγνωσμένου κύρους το οποίο δραστηριοποιείται στο πεδίο της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, κατόπιν πρόσκλησης του Προέδρου.

Άρθρο 27

Αρμοδιότητες Επιτροπής υπευθύνων προστασίας δεδομένων

1. Η Επιτροπή υπευθύνων προστασίας δεδομένων είναι αρμόδια για:

α) την ανταλλαγή πληροφοριών και τεχνογνωσίας σε σχέση με την άσκηση των καθηκόντων των υπευθύνων προστασίας δεδομένων,

β) τη διατύπωση προτάσεων προς τους υπεύθυνους προστασίας δεδομένων των φορέων της κεντρικής Κυβέρνησης της περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143) για την αποτελεσματικότερη άσκηση των καθηκόντων τους, σε συνεργασία με την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Α.Π.Δ.Π.Χ.), και

γ) τη συνεργασία με την Α.Π.Δ.Π.Χ. για κάθε θέμα αρμοδιότητάς της,

2. Για τη διοικητική, τεχνική και επιστημονική υποστήριξη της κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της, η Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τον Πρόεδρό της, δύναται να συνάπτει κάθε είδους προγραμματικές συμφωνίες ή μνημόνια συνεργασίας με φορείς του δημόσιου τομέα και να αναθέτει σε τρίτους την εκτέλεση ενεργειών τεχνικής βοήθειας.

ΜΕΡΟΣ Β' **ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΗΓΜΕΝΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' **ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ**

Άρθρο 28 **Σκοπός**

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι η ορθολογική αξιοποίηση των δυνατοτήτων που παρέχουν οι τεχνολογίες του Διαδικτύου των Πραγμάτων (ΔΤΠ), των Συστημάτων μη Επανδρωμένων Αεροσκαφών (ΣμηΕΑ), του καταναμεμημένου καθολικού και της τρισδιάστατης εκτύπωσης στο πλαίσιο άσκησης των αρμοδιοτήτων των φορέων του δημόσιου τομέα και στο πλαίσιο λειτουργίας της ιδιωτικής αγοράς, με απώτερο στόχο την εδραίωση του ψηφιακού μετασχηματισμού της χώρας.

Άρθρο 29 **Αντικείμενο**

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι:

α) η θέσπιση μέτρων για τη διαφανή και ασφαλή λειτουργία των συσκευών τεχνολογίας του Διαδικτύου των Πραγμάτων (ΔΤΠ) που χρησιμοποιούνται από τους φορείς εκμετάλλευσης βασικών υπηρεσιών (Φ.Ε.Β.Υ.) της περ. 4 του άρθρου 3 του ν. 4577/2018 (Α' 199), τους παρόχους ψηφιακών υπηρεσιών (Π.Ψ.Υ.) της περ. 6 του άρθρου 3 του ν. 4577/2018 και τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.),

β) η θέσπιση ρυθμίσεων για την παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών με τη χρήση Συστημάτων μη Επανδρωμένων Αεροσκαφών (ΣμηΕΑ),

γ) η θέσπιση ρυθμίσεων για τις εγγραφές σε αλυσίδα συστοιχιών ή σε άλλες τεχνολογίες καταναμεμημένου καθολικού και για τα έξυπνα συμβόλαια και

δ) ο προσδιορισμός των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων φορέων που συμμετέχουν στη διαδικασία τρισδιάστατης εκτύπωσης, και ιδίως η εξειδίκευση του πλαισίου προστασίας του δικαιώματος του δημιουργού, των συγγενικών δικαιωμάτων και των δικαιωμάτων βιομηχανικής ιδιοκτησίας που γεννώνται στο πλαίσιο της διαδικασίας τρισδιάστατης εκτύπωσης, ο προσδιορισμός της ευθύνης των φορέων που συμμετέχουν στη

διαδικασία τρισδιάστατης εκτύπωσης και ο διαμοιρασμός ψηφιακών μοντέλων ή αρχείων σχετικών με αυτήν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' **ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

Άρθρο 30 **Πεδίο εφαρμογής**

1. Στο πεδίο εφαρμογής του Κεφαλαίου Γ' του παρόντος Μέρους εμπίπτουν οι συσκευές τεχνολογίας ΔΤΠ που χρησιμοποιούνται από τους Φ.Ε.Β.Υ., τους Π.Ψ.Υ. και τους Ο.Τ.Α.. Από το πεδίο εφαρμογής του Κεφαλαίου Γ' εξαιρούνται οι συσκευές τεχνολογίας ΔΤΠ, που χρησιμοποιούνται από την Ε.Υ.Π., το Υπουργείο Εθνικής Αμυνας και τους εποπτευόμενους φορείς του.

2. Στο πεδίο εφαρμογής του Κεφαλαίου Δ' του παρόντος Μέρους εμπίπτουν τα Συστήματα μη Επανδρωμένων Αεροσκαφών που χρησιμοποιούνται για την παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών στην επικράτεια.

3. Το πεδίο εφαρμογής του Κεφαλαίου Ε' του παρόντος Μέρους καταλαμβάνει τις εγγραφές δεδομένων ή τις συναλλαγές που πραγματοποιούνται μέσω αλυσίδας συστοιχιών ή άλλης τεχνολογίας καταναμεμημένου καθολικού (Τ.Κ.Κ.).

4. Στο πεδίο εφαρμογής του Κεφαλαίου ΣΤ' του παρόντος Μέρους εμπίπτουν μόνο τα ψηφιακά μοντέλα ή τα δεδομένα σχεδιασμού που υπάγονται, κατά περίπτωση, στο πεδίο προστασίας των ν. 146/1914 (Α' 21), 1733/1987 (Α' 171), 2121/1993 (Α' 25) και 4679/2020 (Α' 71).

Άρθρο 31 **Ορισμοί**

Για τους σκοπούς του παρόντος Μέρους, ισχύουν οι εξής ορισμοί:

1. «Αλυσίδα συστοιχιών (blockchain)»: είδος τεχνολογίας καταναμεμημένου καθολικού που καταγράφει δεδομένα σε συστοιχίες (blocks), οι οποίες συνδέονται μεταξύ τους με χρονολογική σειρά και σχηματίζουν μια αλυσίδα (chain) συναινετικής, αποκεντρωμένης και μαθηματικά επαληθεύσιμης φύσης, η οποία βασίζεται κυρίως στην επιστήμη της κρυπτογραφίας.

2. «Αρμόδια ομάδα απόκρισης»: η αρμόδια ομάδα απόκρισης για συμβάντα που αφορούν στην ασφάλεια υπολογιστών (Computer Security Incident Response Team - CSIRT) του άρθρου 8 του ν. 4577/2018 (Α' 199) ή η αρμόδια ομάδα αντιμετώπισης ηλεκτρονικών επιθέσεων (Εθνικό CERT) της περ. δ' της παρ. 5 του άρθρου 2 του π.δ. 1/2017 (Α' 2).

3. «Ασφάλεια συσκευών τεχνολογίας ΔΤΠ»: η ικανότητα συσκευών τεχνολογίας ΔΤΠ, συμπεριλαμβανομένου του λειτουργικού τους συστήματος ή του λογισμικού που καθορίζει το σύνολο των λειτουργικών τους δυνατοτήτων, να αντιμετωπίζουν ενέργειες που πλήττουν τη διαθεσιμότητα, την αυθεντικότητα, την ακεραιότητα ή το απόρρητο των δεδομένων που αποθηκεύονται, μεταδίδονται ή υποβάλλονται σε επεξεργασία ή των συναφών υπηρεσιών που προσφέρονται ή είναι προσβάσιμες μέσω των εν λόγω συσκευών.

4. «Δεδομένα σχεδιασμού (design data)»: το σύνολο των παραγόμενων δεδομένων κατά τη δημιουργία ενός

ψηφιακού αρχείου σχεδιασμού με τη βοήθεια ηλεκτρονικού υπολογιστή, τα οποία αφορούν είτε στον πηγαίο κώδικα αυτού είτε στα σχεδιαστικά δεδομένα του ψηφιακού μοντέλου που λαμβάνονται με σάρωση ενός φυσικού αντικειμένου.

5. «Διαδίκτυο των Πραγμάτων (ΔτΠ - Internet of Things - IoT)»: κάθε τεχνολογία η οποία: α) επιτρέπει σε συσκευές ή ομάδα διασυνδεδεμένων ή σχετιζόμενων συσκευών, μέσω της σύνδεσής τους με το διαδίκτυο, να εκτελούν, βάσει προγράμματος, αυτόματη επεξεργασία ψηφιακών δεδομένων, συμπεριλαμβανομένης της τεχνολογίας εκείνης που αφορά στη διασύνδεση φυσικών πραγμάτων, ιδίως συσκευών, οχημάτων και κτιρίων, με ηλεκτρονικά εξαρτήματα, λογισμικό, αισθητήρες (sensors), ελεγκτές ενεργοποίησης (actuators), ραδιοζεύξεις και σύνδεση δικτύου και β) επιτρέπει τη συλλογή και ανταλλαγή ψηφιακών δεδομένων, προκειμένου να προσφέρουν ποικίλες υπηρεσίες στους χρήστες, με ή χωρίς την ανθρώπινη συμμετοχή.

6. «Διαδικασία τρισδιάστατης εκτύπωσης»: το σύνολο των επιμέρους ενεργειών, οι οποίες εκκινούν είτε με τη δημιουργία του ψηφιακού αρχείου σχεδιασμού με τη βοήθεια ηλεκτρονικού υπολογιστή είτε με τη σάρωση φυσικού αντικείμενου μέσω τρισδιάστατου σαρωτή και κατατείνουν στην εκτύπωση φυσικού αντικειμένου με βάση ψηφιακό μοντέλο.

7. «Διανομέας»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο στην αλυσίδα εφοδιασμού συσκευών τεχνολογίας ΔτΠ, διαφορετικό από τον κατασκευαστή ή τον εισαγωγέα, το οποίο καθιστά μια συσκευή τεχνολογίας ΔτΠ διαθέσιμη στην αγορά.

8. «Εισαγωγέας»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, διαφορετικό από τον κατασκευαστή, εγκατεστημένο στην ελληνική επικράτεια, το οποίο εισάγει και διαθέτει στην ελληνική αγορά συσκευή τεχνολογίας ΔτΠ που έχει κατασκευαστεί εκτός Ελλάδας.

9. «Εξυπνο συμβόλαιο (smart contract)»: σύνολο κωδικοποιημένων λειτουργιών υπολογιστή, το οποίο οριστικοποιείται και εκτελείται μέσω τεχνολογίας καταναμημένου καθολικού σε αυτοματοποιημένη ηλεκτρονική μορφή μέσω οδηγιών για την εκτέλεση ενεργειών, παραλείψεων ή ανοχών, οι οποίες βασίζονται στην ύπαρξη ή μη συγκεκριμένων προϋποθέσεων, σύμφωνα με όρους που καταγράφονται απευθείας σε ηλεκτρονικό κώδικα, προγραμματισμένες εντολές ή προγραμματισμένη γλώσσα.

10. «Καταναμημένο καθολικό»: αποθετήριο πληροφοριών που τηρεί αρχεία συναλλαγών και το οποίο διαμοιράζεται και συγχρονίζεται μεταξύ ενός συνόλου κόμβων δικτύου Τ.Κ.Κ. με τη χρήση μηχανισμού συναίνεσης.

11. «Κατασκευαστής»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που: α) σχεδιάζει ή κατασκευάζει μία συσκευή τεχνολογίας του ΔτΠ ή αναθέτει σε άλλους τον σχεδιασμό ή την κατασκευή της και διοχετεύει στην αγορά τη συσκευή αυτή υπό την επωνυμία του ή το εμπορικό σήμα του, ή β) αναπτύσσει ή τροποποιεί το λειτουργικό σύστημα της συσκευής ή εγκαθιστά λογισμικό που καθορίζει το σύνολο των λειτουργικών της δυνατοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των συλλεγόμενων δεδομένων, της συχνό-

τητας συλλογής τους, του αποδέκτη των δεδομένων σε περίπτωση διαβίβασης και του σκοπού της διαβίβασης.

12. «Κίνδυνος»: η πιθανότητα ζημίας ή διατάραξης της λειτουργίας της συσκευής τεχνολογίας ΔτΠ που προκαλείται από περιστατικό ασφαλείας και εκφράζεται ως συνδυασμός της έκτασης της εν λόγω ζημίας ή διατάραξης και της πιθανότητας επέλευσης του εν λόγω περιστατικού.

13. «Κόμβος δικτύου Τ.Κ.Κ.»: συσκευή ή εφαρμογή λογισμικού που αποτελεί μέρος δικτύου και κατέχει πλήρες ή μερικό αντίγραφο των αρχείων όλων των συναλλαγών σε καταναμημένο καθολικό.

14. «Λογισμικό τρισδιάστατου εκτυπωτή»: το λογισμικό που έχει εγκατασταθεί στον τρισδιάστατο εκτυπωτή και το οποίο δίνει εντολή στον τρισδιάστατο εκτυπωτή για την εκτύπωση φυσικού αντικειμένου με βάση ψηφιακό μοντέλο.

15. «Λογισμικό τρισδιάστατου σαρωτή»: το λογισμικό που έχει εγκατασταθεί στον τρισδιάστατο σαρωτή και το οποίο δίνει εντολή στον τρισδιάστατο σαρωτή για την παραγωγή ψηφιακού μοντέλου ή αρχείου.

16. «Μη συμμόρφωση»: αποτυχία συμμόρφωσης της συσκευής ΔτΠ με τις τεχνικές προδιαγραφές ασφαλείας της υπουργικής απόφασης της παρ. 12α του άρθρου 113.

17. «Οδηγίες χρήσης»: οι πληροφορίες που παρέχονται από τον κατασκευαστή για την ενημέρωση του χρήστη, ιδίως σχετικά με τον επιδιωκόμενο σκοπό και την ορθή χρήση μιας συσκευής τεχνολογίας ΔτΠ.

18. «Συμβάν»: κάθε γεγονός με δυσμενή συνέπεια στην ασφάλεια συσκευών τεχνολογίας ΔτΠ.

19. «Συσκευή τεχνολογίας ΔτΠ»: κάθε συσκευή ή ομάδα διασυνδεδεμένων ή σχετιζόμενων συσκευών, που χρησιμοποιεί την τεχνολογία του ΔτΠ, συμπεριλαμβανομένου του λειτουργικού της συστήματος ή του λογισμικού που καθορίζει το σύνολο των λειτουργικών της δυνατοτήτων.

20. «Σύστημα Τ.Κ.Κ.»: το ψηφιακό σύστημα που βασίζεται στην Τ.Κ.Κ. ή την αλυσίδα συστοιχιών (blockchain).

21. «Τεχνολογία καταναμημένου καθολικού (distributed ledger technology) - Τ.Κ.Κ. (DLT)»: τεχνολογία που καθιστά δυνατή τη λειτουργία και τη χρήση καταναμημένων καθολικών.

22. «Τρισδιάστατη εκτύπωση (3D Printing)»: η διαδικασία της ένωσης υλικών τρισδιάστατης εκτύπωσης μέσω της τεχνικής της προσθετικής επάλληλης διαστρωμάτωσης αυτών με τη χρήση νέων τεχνολογιών, ιδίως τρισδιάστατων εκτυπωτών, και με σκοπό την εκτύπωση φυσικού αντικειμένου με βάση ψηφιακό μοντέλο.

23. «Τρισδιάστατος εκτυπωτής»: ο ηλεκτρονικός εξοπλισμός ή η συσκευή μαζί με το σύνολο των εξαρτημάτων τους, με τα οποία εκτελείται η εργασία της προσθετικής επάλληλης διαστρωμάτωσης των υλικών τρισδιάστατης εκτύπωσης για την εκτύπωση φυσικού αντικειμένου με βάση ψηφιακό μοντέλο.

24. «Τρισδιάστατος σαρωτής»: ο ηλεκτρονικός εξοπλισμός ή η συσκευή, μαζί με το σύνολο των εξαρτημάτων τους, με τα οποία εκτελείται η εργασία αποτύπωσης ενός φυσικού αντικειμένου και μορφοποίησης της πληροφορίας του για τη δημιουργία ψηφιακού μοντέλου.

25. «Υλικό τρισδιάστατης εκτύπωσης»: το αναλώσιμο υλικό που τροφοδοτείται μέσω του τρισδιάστατου εκτυπωτή και το οποίο, μέσω της τεχνικής της πρόσθετης επάλληλης διαστρωμάτωσής του, αποτελεί την πρώτη ύλη για τη δημιουργία του φυσικού αντικειμένου με τη μέθοδο της τρισδιάστατης εκτύπωσης.

26. «Φορείς εκμετάλλευσης ΔΤΠ»: οι Φ.Ε.Β.Υ. της περ. 4 του άρθρου 3 του ν. 4577/2018, οι Π.Ψ.Υ. της περ. 6 του άρθρου 3 του ιδίου νόμου και οι Ο.Τ.Α., εφόσον χρησιμοποιούν συσκευές τεχνολογίας ΔΤΠ.

27. «Χρήστες»: εξουσιοδοτημένοι χειριστές συσκευών ΔΤΠ για λογαριασμό των φορέων εκμετάλλευσης ΔΤΠ.

28. «Ψηφιακό αρχείο σχεδιασμού με τη βοήθεια ηλεκτρονικού υπολογιστή (Computer Aided Design File - C.A.D. File)»: ένα επεξεργάσιμο ψηφιακό αρχείο δεδομένων που έχει δημιουργηθεί με τη χρήση κατάλληλου σχεδιαστικού λογισμικού και το οποίο περιέχει το ψηφιακό μοντέλο.

29. «Ψηφιακό αρχείο τυπικής γλώσσας τριγώνων (Standard Triangle Language file - STL file)»: μη επεξεργάσιμο ψηφιακό αρχείο δεδομένων ενός ψηφιακού μοντέλου έτοιμου για χρήση από τον τρισδιάστατο εκτυπωτή.

30. «Ψηφιακό μοντέλο»: η ψηφιακή τρισδιάστατη μορφή του προς εκτύπωση αντικειμένου, η οποία περιλαμβάνει τα δεδομένα σχεδιασμού που εμπεριέχονται στο ψηφιακό αρχείο σχεδιασμού. Ως προς την υπολογιστική του διάσταση, το ψηφιακό μοντέλο περιλαμβάνει: α) τον πηγαίο κώδικά του, εφόσον το ψηφιακό μοντέλο δημιουργείται εξαρχής με προγραμματιστική εργασία του δημιουργού του ή β) μόνο τη σχεδιαστική του διάσταση, χωρίς πηγαίο κώδικα, εφόσον δεν δημιουργείται εξαρχής με προγραμματιστική εργασία του δημιουργού του, αλλά με σάρωση φυσικού αντικειμένου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ

Άρθρο 32 Μέτρα κυβερνοασφάλειας των συσκευών τεχνολογίας Διαδικτύου των Πραγμάτων (ΔΤΠ)

1. Οι συσκευές τεχνολογίας ΔΤΠ σχεδιάζονται και αναπτύσσονται κατά τρόπο, ώστε να επιτυγχάνεται κατάλληλο επίπεδο κυβερνοασφάλειας καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους και να αποτρέπονται απόπειρες μη εξουσιοδοτημένων τρίτων να αλλοιώσουν τη χρήση ή τις επιδόσεις τους.

2. Λαμβανομένης υπόψη της χρήσης και των πιθανών κινδύνων ασφάλειας, οι συσκευές τεχνολογίας ΔΤΠ ενσωματώνουν, κατά περίπτωση, μέτρα διασφάλισης κατάλληλου επιπέδου κυβερνοασφάλειας, όπως:

α) η χρήση ασφαλών κωδικών πρόσβασης στις συσκευές τεχνολογίας ΔΤΠ,

β) η έγκαιρη ενημέρωση λογισμικού από αξιόπιστες πηγές,

γ) η κρυπτογράφηση κατά τη μεταφορά κρίσιμων δεδομένων ασφάλειας, συμπεριλαμβανομένων των δεδομένων ελέγχου και διαχείρισης της απομακρυσμένης πρόσβασης,

δ) ο προσδιορισμός από τον φορέα εκμετάλλευσης ΔΤΠ ενός δημόσιου σημείου επαφής, στο οποίο μπορούν οι χρήστες να γνωστοποιούν περιστατικά ασφάλειας των συσκευών και

ε) η πρόβλεψη πολιτικής ή διαδικασίας γνωστοποίησης περιστατικών ευπάθειας ή ασφάλειας.

3. Τα μέτρα της παρ. 2 ενσωματώνονται στη συσκευή ήδη κατά το στάδιο του σχεδιασμού της και δηλώνονται στο έγγραφο οδηγιών χρήσης της παρ. 2 του άρθρου 33.

Άρθρο 33 Δήλωση συμμόρφωσης κατασκευαστή

1. Συσκευή τεχνολογίας ΔΤΠ που προορίζεται να διατεθεί σε φορείς εκμετάλλευσης ΔΤΠ συνοδεύεται απαραίτητως από δήλωση συμμόρφωσης του κατασκευαστή, στην οποία δηλώνεται η συμμόρφωση της συσκευής με τις τεχνικές προδιαγραφές ασφαλείας της υπουργικής απόφασης της παρ. 12α του άρθρου 113.

2. Τη δήλωση συμμόρφωσης συνοδεύει έγγραφο οδηγιών χρήσης και πληροφοριών ασφάλειας σε ορολογία εύκολα κατανοητή από τους τελικούς χρήστες. Οι οδηγίες περιλαμβάνουν τις πληροφορίες που απαιτούνται για την ασφαλή εγκατάσταση, παραμετροποίηση και λειτουργία ανάλογα με την κατά προορισμό χρήση της συσκευής, καθώς και καταγραφή των πιθανών κινδύνων σε περίπτωση μη συμμόρφωσης.

3. Ο κατασκευαστής τηρεί τη δήλωση συμμόρφωσης και τη θέτει στη διάθεση της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας ή της αρμόδιας ομάδας απόκρισης, εφόσον του ζητηθεί.

4. Εφόσον για τον σχεδιασμό ή την κατασκευή της συσκευής τεχνολογίας ΔΤΠ συμπράττουν δύο (2) ή περισσότεροι κατασκευαστές, αυτοί ευθύνονται εις ολόκληρον για την τήρηση των υποχρεώσεων των παρ. 1 έως 3 και συντάσσεται ενιαία δήλωση συμμόρφωσης.

5. Εφόσον ο κατασκευαστής αποκτήσει γνώση ότι η συσκευή τεχνολογίας ΔΤΠ δεν συμμορφώνεται με τις τεχνικές προδιαγραφές ασφαλείας της υπουργικής απόφασης της παρ. 12α του άρθρου 113, ενημερώνει άμεσα τον εισαγωγέα, την Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας και την αρμόδια ομάδα απόκρισης.

Άρθρο 34 Υποχρεώσεις εισαγωγέων και διανομέων

1. Πριν από τη διάθεση της συσκευής τεχνολογίας ΔΤΠ σε φορείς εκμετάλλευσης ΔΤΠ, κάθε εισαγωγέας επαληθεύει ότι η συσκευή συνοδεύεται από τη δήλωση συμμόρφωσης του άρθρου 33 και τη θέτει στη διάθεση της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας ή της αρμόδιας ομάδας απόκρισης, όποτε του ζητηθεί.

2. Εφόσον ο εισαγωγέας αποκτήσει γνώση ότι μία συσκευή τεχνολογίας ΔΤΠ δεν συμμορφώνεται με τις τεχνικές προδιαγραφές ασφαλείας της υπουργικής απόφασης της παρ. 12α του άρθρου 113, απέχει από την περαιτέρω διάθεσή της έως ότου επιτευχθεί η συμμόρφωση. Σε αυτήν την περίπτωση, ο εισαγωγέας ενημερώνει άμεσα τον κατασκευαστή και, εφόσον η συσκευή έχει ήδη διατεθεί, την Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας, την αρμόδια ομάδα απόκρισης και τον διανομέα ή, σε περίπτωση απευθείας

διάθεσης, τους φορείς εκμετάλλευσης ΔτΠ που κάνουν χρήση αυτής.

3. Ο εισαγωγέας, εφόσον του ζητηθεί, διαθέτει στην Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας ή στην αρμόδια ομάδα απόκρισης, αρχείο με καταγραφή των ενεργειών της παρ. 2 και συνεργάζεται με τις ανωτέρω αρχές για οποιαδήποτε ενέργεια κριθεί απαραίτητη για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης της συσκευής.

4. Οι παρ. 1 έως 3 εφαρμόζονται και στην περίπτωση των διανομένων που διαθέτουν συσκευές τεχνολογίας ΔτΠ σε φορείς εκμετάλλευσης ΔτΠ.

Άρθρο 35

Υποχρεώσεις φορέων εκμετάλλευσης - Υπεύθυνος Ασφαλείας Διαδικτύου των Πραγμάτων (ΔτΠ)

1. Οι φορείς εκμετάλλευσης ΔτΠ χρησιμοποιούν τις συσκευές τεχνολογίας ΔτΠ σύμφωνα με τις τεχνικές προδιαγραφές ασφαλείας της υπουργικής απόφασης της παρ. 12α του άρθρου 113.

2. Κάθε φορέας εκμετάλλευσης ΔτΠ ορίζει Υπεύθυνο Ασφαλείας ΔτΠ, ο οποίος είναι αρμόδιος για την παρακολούθηση της ορθής εκτέλεσης των τεχνικών και οργανωτικών μέτρων της υπουργικής απόφασης της παρ. 12β του άρθρου 113 που έχει λάβει ο φορέας. Η θέση του Υπεύθυνου Ασφαλείας ΔτΠ δεν είναι ασυμβίβαστη με τη θέση του Υπεύθυνου Ασφάλειας Πληροφοριών και Δικτύων του άρθρου 6 της υπ' αρ. 1027/4.10.2019 απόφασης του Υπουργού Επικρατείας (Β' 3739).

3. Ο Υπεύθυνος Ασφαλείας ΔτΠ μεριμνά, σε συνεργασία με τους χρήστες κάθε συσκευής ΔτΠ, για την τήρηση αρχείου καταγραφής που δημιουργείται από τη συσκευή για χρονικό διάστημα που είναι εύλογο σε συνάρτηση με τον σκοπό χρήσης της.

4. Εφόσον ο Υπεύθυνος Ασφαλείας ΔτΠ πιθανολογεί ότι η συσκευή παρουσιάζει κίνδυνο που συνδέεται με τη χρήση της συσκευής, εισηγείται σχετικά στον οικείο φορέα, ο οποίος ενημερώνει, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, την Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας, την αρμόδια ομάδα απόκρισης, τον κατασκευαστή, τον εισαγωγέα και τον διανομέα και αναστέλλει τη χρήση της συσκευής, στον βαθμό που το κρίνει απαραίτητο για την αποφυγή ή τον μετριασμό του κινδύνου.

Άρθρο 36

Αρμοδιότητες Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας

1. Η Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας, σε συνεργασία με την αρμόδια ομάδα απόκρισης:

α) ελέγχει τη συμμόρφωση των κατασκευαστών, των εισαγωγέων, των διανομέων και των φορέων εκμετάλλευσης ΔτΠ με τις υποχρεώσεις των άρθρων 32 έως 35, κατά περίπτωση. Στο πλαίσιο αυτό, η Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας, εκτός των περιπτώσεων της παρ. 3 του άρθρου 33, των παρ. 3 και 4 του άρθρου 34 και της παρ. 4 του άρθρου 35, δύναται να αιτείται την παροχή οποιασδήποτε άλλης αναγκαίας πληροφορίας από τα πρόσωπα και τους φορείς του πρώτου εδαφίου,

β) αξιολογεί τη συμμόρφωση των συσκευών τεχνολο-

γίας ΔτΠ που χρησιμοποιούν οι φορείς εκμετάλλευσης ΔτΠ με τις τεχνικές προδιαγραφές της υπουργικής απόφασης της παρ. 12α του άρθρου 113,

γ) αξιολογεί τη συμμόρφωση ως προς την καταλληλότητα των μέτρων που λαμβάνουν οι φορείς εκμετάλλευσης ΔτΠ για την αποτροπή και τον περιορισμό του αντίκτυπου συμβάντων που επηρεάζουν την ασφάλεια των συσκευών,

δ) λαμβάνει ειδοποιήσεις από τους φορείς εκμετάλλευσης ΔτΠ, σχετικά με την εμφάνιση συμβάντων ή ευπαθειών.

2. Εάν μετά τον έλεγχο ή την αξιολόγηση της παρ. 1, η Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας διαπιστώσει τη μη συμμόρφωση, ζητά από τον κατασκευαστή, τον εισαγωγέα ή τον διανομέα της συσκευής να προβεί σε όλες τις αναγκαίες διορθωτικές ενέργειες για να επιτύχει τη συμμόρφωση και ενημερώνει τον φορέα στον οποίο έχει διατεθεί η συσκευή. Ο φορέας, αφότου λάβει γνώση της ενημέρωσης, λαμβάνει κάθε αναγκαίο διορθωτικό μέτρο, το οποίο μπορεί να περιλαμβάνει μέχρι και την αναστολή της χρήσης της συσκευής.

Άρθρο 37

Συμμορφούμενη συσκευή που παρουσιάζει κίνδυνο

1. Εάν η Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας, αφότου διεξαγάγει αξιολόγηση ή έλεγχο σύμφωνα με το άρθρο 36, διαπιστώσει ότι μία συσκευή, μολονότι συμμορφώνεται με τις τεχνικές προδιαγραφές ασφαλείας της υπουργικής απόφασης της παρ. 12α του άρθρου 113, παρουσιάζει κίνδυνο για την ασφαλή λειτουργία της ή για την ασφάλεια των συστημάτων δικτύου και πληροφοριών του οικείου φορέα, ζητά από τον κατασκευαστή, τον εισαγωγέα και τον διανομέα της συσκευής να λάβουν όλα τα αναγκαία μέτρα τα οποία συνίστανται:

α) στην απόσυρση της συσκευής, εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, ανάλογα με τη φύση του κινδύνου και
β) στη διασφάλιση ότι η συσκευή αυτή, όταν διατεθεί εκ νέου στον φορέα εκμετάλλευσης ΔτΠ, δεν πρόκειται να παρουσιάζει κίνδυνο.

2. Ο φορέας εκμετάλλευσης ΔτΠ του οποίου η συσκευή παρουσιάζει κίνδυνο σύμφωνα με την παρ. 1, αφότου ενημερωθεί από την Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας για την εμφάνιση κινδύνου, αναστέλλει αμελλητί τη χρήση της συσκευής.

Άρθρο 38

Μητρώο διασυνδεδεμένων συσκευών

1. Κάθε φορέας εκμετάλλευσης ΔτΠ τηρεί μητρώο με τις συσκευές τεχνολογίας ΔτΠ που χρησιμοποιεί, το οποίο επικαιροποιεί σε ετήσια βάση και, σε κάθε περίπτωση, όταν θέτει σε λειτουργία νέα συσκευή τεχνολογίας ΔτΠ. Ο φορέας θέτει το μητρώο στη διάθεση της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας ή της αρμόδιας ομάδας απόκρισης, όταν του ζητηθεί.

2. Στο μητρώο της παρ. 1 περιλαμβάνονται κατ' ελάχιστον πληροφορίες σχετικά με:

- α) τις τεχνικές προδιαγραφές της συσκευής,
- β) τα στοιχεία του κατασκευαστή,
- γ) τον σκοπό χρήσης της συσκευής και

δ) τον τρόπο που οι συσκευές τεχνολογίας ΔτΠ του φορέα διαλειτουργούν μεταξύ τους.

Άρθρο 39 **Διαχείριση συμβάντων ή άλλων ευπαθειών**

1. Ο κατασκευαστής διαθέτει για κάθε συσκευή τεχνολογίας ΔτΠ διαδικασία διαχείρισης, για τις περιπτώσεις που διαπιστώνεται από τον χρήστη:

α) η εμφάνιση συμβάντος, ή
β) η ύπαρξη ευπάθειας που σχετίζεται με την ασφάλεια της συσκευής.

2. Η διαδικασία διαχείρισης περιλαμβάνει κατάλληλη τεκμηρίωση από τον κατασκευαστή για τη φύση και τις πιθανές μορφές εμφάνισης του συμβάντος ή της ευπάθειας, αναλυτικές οδηγίες για την αντιμετώπισή τους, καθώς και τα ενδεικνυόμενα μέτρα για την άμβλυνση των ενδεχόμενων δυσμενών συνεπειών.

Άρθρο 40 **Διαφανής ενημέρωση των χρηστών**

Κάθε φορέας εκμετάλλευσης ΔτΠ μεριμνά, ώστε να:

α) παρέχεται στον χρήστη της συσκευής κάθε πληροφορία για την ασφαλή εγκατάσταση, παραμετροποίηση και λειτουργία της, σε συνοπτική, διαφανή, κατανοητή και εύκολα προσβάσιμη μορφή,

β) διασφαλίζεται η μικρότερη δυνατή συμμετοχή του χρήστη κατά την εγκατάσταση και λειτουργία της συσκευής και

γ) παρέχονται στον χρήστη αναλυτικές οδηγίες για τον έλεγχο της ασφάλειας της συσκευής.

Άρθρο 41 **Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα**

1. Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που σχετίζονται με τη λειτουργία συσκευών τεχνολογίας ΔτΠ, διενεργείται σύμφωνα με το ενωσιακό και το εθνικό δίκαιο και ιδίως σύμφωνα με τον Γ.Κ.Π.Δ., τον ν. 4624/2019 (Α' 137) και τον ν. 3471/2006 (Α' 133).

2. Κάθε φορέας εκμετάλλευσης ΔτΠ διενεργεί εκτίμηση αντικτύπου των σχεδιαζόμενων πράξεων επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που σχετίζονται με τη λειτουργία της συσκευής τεχνολογίας ΔτΠ, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 35 του Γ.Κ.Π.Δ..

Άρθρο 42 **Διοικητικές κυρώσεις**

Εάν ο φορέας εκμετάλλευσης ΔτΠ δεν συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις των άρθρων 35 και 36, της παρ. 2 του άρθρου 37, της παρ. 1 του άρθρου 38 και του άρθρου 40, το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, ύστερα από αιτιολογημένη εισήγηση της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας, δύναται να επιβάλει, κλιμακωτά, τις ακόλουθες κυρώσεις:

α) σύσταση προς τον φορέα,
β) επίπληξη προς τον φορέα, εφόσον διαπιστωθεί ότι αυτός, παρά την πρότερη σύσταση της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας δεν συμμορφώθηκε με τις υποδείξεις της,

γ) πρόστιμο μέχρι δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ, εφόσον ο φορέας δεν συμμορφωθεί με την επίπληξη και
δ) σε περίπτωση υποτροπής, πρόστιμο μέχρι εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' **ΧΡΗΣΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΜΗ ΕΠΑΝΔΡΩΜΕΝΩΝ** **ΑΕΡΟΣΚΑΦΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΟΧΗ** **ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ**

Άρθρο 43 **Προσθήκη ορισμού για τα Συστήματα μη** **Επανδρωμένων Αεροσκαφών (ΣμηΕΑ) -** **Τροποποίηση παρ. Β άρθρου 2 ν. 4053/2012**

Στην παρ. Β' του άρθρου 2 του ν. 4053/2012 (Α' 44) προστίθεται περ. 23, ως εξής:

«23. Συστήματα μη Επανδρωμένων Αεροσκαφών (ΣμηΕΑ): Τα συστήματα μη Επανδρωμένων Αεροσκαφών (ΣμηΕΑ) κατά την έννοια του άρθρου 3 του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2019/945 της Επιτροπής της 12ης Μαΐου 2019 για συστήματα μη επανδρωμένων αεροσκαφών και φορείς εκμετάλλευσης συστημάτων μη επανδρωμένων αεροσκαφών τρίτων χωρών (L 152).»

Άρθρο 44 **Συμπλήρωση αρμοδιοτήτων της Ε.Ε.Τ.Τ. για την** **παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών μέσω ΣμηΕΑ -** **Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 5 ν. 4053/2012**

Στην παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 4053/2012 (Α' 44), προστίθεται υποπερ. κη', ως εξής:

«κη. Εγκρίνει, με απόφασή της, τη χρήση ΣμηΕΑ, για την παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών, για τις οποίες έχει χορηγηθεί γενική ή ειδική άδεια σύμφωνα με τα άρθρα 11 και 12, αντίστοιχα.»

Άρθρο 45 **Παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών μέσω ΣμηΕΑ -** **Προσθήκη άρθρου 12Α στον ν. 4053/2012**

Μετά το άρθρο 12 του ν. 4053/2012 (Α' 44) προστίθεται άρθρο 12Α, ως εξής:

«Άρθρο 12Α **Παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών με χρήση** **ΣμηΕΑ**

1. Η παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών, για τις οποίες έχει χορηγηθεί γενική ή ειδική άδεια, σύμφωνα με τα άρθρα 11 και 12, αντίστοιχα, στο σύνολο ή μέρος της επικράτειας, δύναται να πραγματοποιείται μέσω ΣμηΕΑ, κατόπιν έγκρισης της Ε.Ε.Τ.Τ. σύμφωνα με την περ. κη' της παρ. 1 του άρθρου 5, εφόσον αυτό κριθεί πρόσφορο και αποτελεσματικό από τον φορέα που παρέχει την καθολική υπηρεσία ή άλλη ταχυδρομική υπηρεσία. Προς τον σκοπό αυτόν, ο φορέας υποβάλλει σχετικό αίτημα στην Ε.Ε.Τ.Τ..

2. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, κατόπιν εισήγησης της Ε.Ε.Τ.Τ., και της Αρχής Πολιτικής Αεροπορίας (Α.Π.Α.), καθορίζονται τα ειδικότερα τεχνικά χαρακτηριστικά και οι τεχνικές προδιαγραφές ασφαλείας των ΣμηΕΑ που χρησιμοποιούνται για την παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών, καθώς και κάθε άλλο συναφές θέμα.»

Άρθρο 46
Χρήση συχνοτήτων ραδιοφάσματος από
ΣμηΕΑ - Προσθήκη περ. δ' παρ. 6 άρθρου 115
ν. 4727/2020

Στην παρ. 6 του άρθρου 115 του ν. 4727/2020 (Α' 184) προστίθεται περ. δ', ως εξής:

«δ. τη χρήση συχνοτήτων από Συστήματα μη Επανδρωμένων Αεροσκαφών (ΣμηΕΑ), αναλόγως με τη χρήση, τις εφαρμογές και τη λειτουργία τους, όπως αυτές προβλέπονται στον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) 2019/945 της Επιτροπής της 12ης Μαΐου 2019 για συστήματα μη επανδρωμένων αεροσκαφών και φορείς εκμετάλλευσης συστημάτων μη επανδρωμένων αεροσκαφών τρίτων χωρών (L 152) και στον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2021/664 της Επιτροπής της 22ας Απριλίου 2021 σχετικά με ένα κανονιστικό πλαίσιο για το U-space (L 139), για τις ανάγκες, μεταξύ άλλων, του τηλεχειρισμού, της πλοήγησης, της μεταφοράς δεδομένων, ήχου και εικόνας ή για την παθητική ή ενεργητική ταυτοποίηση των ΣμηΕΑ.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'
ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΤΑΝΕΜΗΜΕΝΟΥ
ΚΑΘΟΛΙΚΟΥ (Τ.Κ.Κ. - Distributed Ledger
Technology - D.L.T.)

Άρθρο 47
Εγκυρότητα εγγραφής σε αλυσίδα συστοιχιών
ή άλλη τεχνολογία κατανεμημένου καθολικού

1. Εγγραφές δεδομένων ή συναλλαγές δύνανται να πραγματοποιούνται μέσω αλυσίδας συστοιχιών ή άλλης Τ.Κ.Κ..

2. Η εγγραφή ή η συναλλαγή της παρ. 1 είναι άκυρη, εάν συντρέχει περίπτωση ακυρότητας των άρθρων 130, 138, 159 και 174 έως 179 του Αστικού Κώδικα.

3. Ως προς τα ελαττώματα της βούλησης ενός μέρους που πραγματοποιεί μια εγγραφή δεδομένων ή μια συναλλαγή εφαρμόζονται τα άρθρα 140 έως 157 του Αστικού Κώδικα.

4. Μία εγγραφή ή συναλλαγή μπορεί να αποτελεί μέρος κύριας σύμβασης που έχει συναφθεί με άλλον τρόπο. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζεται το άρθρο 181 του Αστικού Κώδικα.

5. Εφόσον λάβει χώρα εγγραφή ή συναλλαγή σε αλυσίδα συστοιχιών ή άλλη Τ.Κ.Κ., για την οποία συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παρ. 2 ή της παρ. 3, το δικαστήριο δύναται να διατάξει την επαναφορά των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση διατάσσοντας την κατάλληλη προς τούτο εγγραφή ή συναλλαγή στην οικεία αλυσίδα συστοιχιών ή άλλη Τ.Κ.Κ. ή την αποκατάσταση της ζημιάς που προκλήθηκε στο ζημιωθέν μέρος.

Άρθρο 48
Απόδειξη εγγραφής σε αλυσίδα συστοιχιών ή
άλλη τεχνολογία κατανεμημένου καθολικού

Όποιος επικαλείται, ενώπιον δικαστηρίου ή άλλης δικαστικής ή διοικητικής αρχής, την ύπαρξη εγγραφής ή συναλλαγής που πραγματοποιήθηκε μέσω αλυσίδας συστοιχιών ή άλλης Τ.Κ.Κ. προσκομίζει όλα τα δεδομένα ή τις πληροφορίες που την αποδεικνύουν. Για τη μετατροπή δεδομένων ή πληροφοριών από οποιαδήποτε γλώσσα προγραμματισμού ή κώδικα σε αναγνώσιμη μορφή

δύνανται να προσκομίζεται έκθεση πραγματογνώμονα με ειδικές γνώσεις στην επιστήμη της κρυπτογραφίας.

Άρθρο 49
Ενέργεια, κύρος και περιεχόμενο των έξυπνων
συμβολαίων

1. Ένα έξυπνο συμβόλαιο δεσμεύει τα συμβαλλόμενα μέρη από την ολοκλήρωση της προσχώρησής τους σε αυτό. Για την κατάρτιση του έξυπνου συμβολαίου εφαρμόζονται τα άρθρα 185 έως 196 του Αστικού Κώδικα, πλην του άρθρου 194.

2. Ένα έξυπνο συμβόλαιο είναι άκυρο εάν συντρέχει περίπτωση ακυρότητας των άρθρων 130, 138, 159 και 174 έως 179 του Αστικού Κώδικα.

3. Ως προς τα ελαττώματα της βούλησης των συμβαλλομένων μερών ενός έξυπνου συμβολαίου εφαρμόζονται τα άρθρα 140 έως 157 του Αστικού Κώδικα.

4. Ένα έξυπνο συμβόλαιο δύναται να αποτελεί μέρος κύριας σύμβασης που έχει συναφθεί με άλλο τρόπο. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζεται το άρθρο 181 του Αστικού Κώδικα.

5. Οι όροι των έξυπνων συμβολαίων δύνανται:

α) να διατυπώνονται από τα συμβαλλόμενα μέρη και να ενσωματώνονται σε κώδικα προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή ή

β) να προκαθορίζονται στην αλυσίδα συστοιχιών ή άλλη Τ.Κ.Κ. και να επιλέγονται ή να γίνονται αποδεκτοί από τα συμβαλλόμενα μέρη.

6. Κατά το στάδιο των διαπραγματεύσεων για την κατάρτιση ενός έξυπνου συμβολαίου, εφαρμόζονται τα άρθρα 197 και 198 του Αστικού Κώδικα.

Άρθρο 50
Σύναψη έξυπνου συμβολαίου με τη χρήση
εγκεκριμένης ηλεκτρονικής υπογραφής ή
σφραγίδας

Όπου για τη σύναψη έξυπνου συμβολαίου απαιτείται η θέση υπογραφής ή σφραγίδας, αυτή δύναται να τίθεται με τη μορφή ηλεκτρονικής υπογραφής ή ηλεκτρονικής σφραγίδας, κατά περίπτωση.

Άρθρο 51
Έξυπνα συμβόλαια ως αποδεικτικά μέσα

Ένα έξυπνο συμβόλαιο αποτελεί έγγραφο κατά την έννοια του άρθρου 339 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας [π.δ. 503/1985, (Α' 182), ΚΠολΔ]. Για τη χρήση του ως αποδεικτικού μέσου εφαρμόζονται τα άρθρα 432 έως 465 ΚΠολΔ, εφόσον προσκομίζεται μαζί με τον ηλεκτρονικό κώδικα και έκθεση πραγματογνώμονα με ειδικές γνώσεις στην επιστήμη της κρυπτογραφίας, στην οποία αποτυπώνεται, στην ελληνική ή άλλη γλώσσα, το περιεχόμενο του έξυπνου συμβολαίου. Εάν η αποτύπωση γίνεται σε άλλη γλώσσα εκτός της ελληνικής, εφαρμόζεται το άρθρο 454 ΚΠολΔ.

Άρθρο 52
Ενιαίο Μητρώο Ανεγκυστήρων - Τροποποίηση
άρθρου 11Α ν. 3982/2011

Στο άρθρο 11Α του ν. 3982/2011 (Α' 143) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) στην παρ. 1 προστίθεται δεύτερο

εδάφιο, β) στην παρ. 2 προστίθεται δεύτερο εδάφιο και το άρθρο 11Α διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 11Α

Ενιαίο Μητρώο Ανελκυστήρων

1. Συστήνεται Ενιαίο Μητρώο Ανελκυστήρων, υπό την εποπτεία της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας, στο οποίο καταχωρίζονται όλοι οι εγκατεστημένοι ανελκυστήρες, ανεξαρτήτως του έτους κατασκευής ή εγκατάστασής τους με αίτηση του ιδιοκτήτη ή του διαχειριστή ή του νόμιμου εκπροσώπου τους. Για την τήρηση του Ενιαίου Μητρώου Ανελκυστήρων δύναται να χρησιμοποιείται τεχνολογία αλυσίδας συστοιχιών ή άλλη τεχνολογία κατανεμημένου καθολικού (Τ.Κ.Κ.).

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζονται ο τρόπος συγκρότησης και τήρησης του εν λόγω Μητρώου, ο τρόπος εισαγωγής δεδομένων με πρόβλεψη υποχρεώσεων για όλους τους εμπλεκόμενους με τη λειτουργία των ανελκυστήρων φορείς, ο χρόνος έναρξης της λειτουργίας του, ο τρόπος της δημοσιοποίησής του, ο τρόπος εισαγωγής των κατά περίπτωση προβλεπόμενων δικαιολογητικών, η μεταφορά των στοιχείων από το μητρώο του άρθρου 3 της υπ' αρ. οικ. Φ.Α./9.2/οικ.28425/2008 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και του Υφυπουργού Ανάπτυξης (Β' 2604), ο χρόνος παύσης λειτουργίας του τελευταίου, καθώς και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα. Με όμοια απόφαση δύναται να καθορίζονται οι λεπτομέρειες χρήσης της τεχνολογίας αλυσίδας συστοιχιών ή άλλης τεχνολογίας κατανεμημένου καθολικού (Τ.Κ.Κ.) για την τήρηση του ανωτέρω Μητρώου και κάθε άλλη συναφής λεπτομέρεια.

3. Μέχρι την έναρξη λειτουργίας του Ενιαίου Μητρώου Ανελκυστήρων, εφαρμόζεται η παρ. 1 του άρθρου 3 της υπ' αρ. οικ. Φ.Α./9.2/οικ.28425/2008 κοινής υπουργικής απόφασης, τα μητρώα της οποίας καταργούνται από τον χρόνο που θα οριστεί στην κοινή απόφαση της παρ. 2.

4. Η τεχνική υποστήριξη ή/και η διαχείριση, που αφορά στη λειτουργία, συντήρηση και αναβάθμιση του Ενιαίου Μητρώου Ανελκυστήρων δύναται να ανατίθεται με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων σε νομικό πρόσωπο δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου εντός των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, που διαθέτει σχετική εμπειρία.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΡΙΣΔΙΑΣΤΑΤΗΣ ΕΚΤΥΠΩΣΗΣ

Άρθρο 53

Εφαρμογή ρυθμίσεων περί πνευματικής ιδιοκτησίας επί ψηφιακών αρχείων σχεδιασμού με τη βοήθεια ηλεκτρονικού υπολογιστή και επί τρισδιάστατων εκτυπωτών ή σαρωτών - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 2 και παρ. 3 άρθρου 18 ν. 2121/1993

1. Στο τέλος της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 2121/1993 (Α' 25) προστίθεται νέο εδάφιο ως προς την υπαγωγή

στο πεδίο εφαρμογής του νόμου των ψηφιακών αρχείων σχεδιασμού με τη βοήθεια ηλεκτρονικού υπολογιστή, και η παρ. 3 του άρθρου 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του Κεφαλαίου 7 του παρόντος νόμου, θεωρούνται ως έργα λόγου προστατευόμενα κατά τις διατάξεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας τα προγράμματα ηλεκτρονικών υπολογιστών και το προπαρασκευαστικό υλικό του σχεδιασμού τους. Η προστασία παρέχεται σε κάθε μορφή έκφρασης ενός προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή. Οι ιδέες και οι αρχές στις οποίες βασίζεται οποιοδήποτε στοιχείο προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή, περιλαμβανομένων και εκείνων στις οποίες βασίζονται τα συστήματα διασύνδεσής του, δεν προστατεύονται κατά τον παρόντα νόμο. Ένα πρόγραμμα ηλεκτρονικού υπολογιστή θεωρείται πρωτότυπο εφόσον είναι προσωπικό πνευματικό δημιούργημα του δημιουργού του. Αντικείμενο προστασίας είναι και το ψηφιακό αρχείο σχεδιασμού με τη βοήθεια ηλεκτρονικού υπολογιστή (Computer Aided Design File - C.A.D. File), εφόσον περιλαμβάνει πηγαίο κώδικα.»

2. α) Το πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 18 του ν. 2121/1993 τροποποιείται με την προσθήκη των τρισδιάστατων σαρωτών και τρισδιάστατων εκτυπωτών στους υλικούς φορείς ψηφιακής αντιγραφής και το πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 18 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Εάν για την ελεύθερη αναπαραγωγή του έργου για ιδιωτική χρήση χρησιμοποιούνται τεχνικά μέσα, όπως συσκευές εγγραφής ήχου ή εικόνας ή ήχου και εικόνας, μαγνητικές ταινίες ή άλλοι υλικοί φορείς πρόσφοροι για την αναπαραγωγή ήχου ή εικόνας ή ήχου και εικόνας, στα οποία συμπεριλαμβάνονται οι υλικοί φορείς ψηφιακής αντιγραφής, ιδίως CD-RW, CD-R, DVD και άλλα αποθηκευτικά μέσα χωρητικότητας άνω των 4GB, ηλεκτρονικοί υπολογιστές, φορητές ηλεκτρονικές συσκευές -ταμπλέτες (tablets), έξυπνα κινητά τηλέφωνα (smartphones), συσκευές ή εξαρτήματα ανεξάρτητα εάν λειτουργούν σε συνάρτηση ή μη με ηλεκτρονικούς υπολογιστές και χρησιμοποιούνται για την ψηφιακή αντιγραφή, μετεγγραφή ή με άλλο τρόπο αναπαραγωγή, φωτοτυπικές συσκευές και χαρτί κατάλληλο για φωτοτυπίες, σαρωτές, συμπεριλαμβανομένων των τρισδιάστατων, και εκτυπωτές, συμπεριλαμβανομένων των τρισδιάστατων, οφείλεται εύλογη αμοιβή στον δημιουργό του έργου και στους κατά την παρούσα διάταξη δικαιούχους συγγενικών δικαιωμάτων, με εξαίρεση τα προς εξαγωγή είδη.»

β) Το πρώτο εδάφιο της περ. γ' της παρ. 3 του άρθρου 18 του ν. 2121/1993 τροποποιείται με την προσθήκη των τρισδιάστατων σαρωτών και των τρισδιάστατων εκτυπωτών και το πρώτο εδάφιο της περ. γ' της παρ. 3 του άρθρου 18 διαμορφώνεται ως εξής:

«γ) Η αμοιβή για τις φωτοτυπικές συσκευές, τους σαρωτές, συμπεριλαμβανομένων των τρισδιάστατων, τους εκτυπωτές, συμπεριλαμβανομένων των τρισδιάστατων, και για χαρτί κατάλληλο για φωτοτυπίες ορίζεται σε τέσσερα τοις εκατό (4%) της αξίας τους.»

Άρθρο 54**Χρήση ψηφιακών μοντέλων ή ψηφιακών αρχείων που σχετίζονται με τη διαδικασία της τρισδιάστατης εκτύπωσης μέσω επιγραμμικών πλατφορμών διαμοιρασμού**

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 56, απαγορεύονται η χρήση και ο διαμοιρασμός σε επιγραμμικές πλατφόρμες ψηφιακών μοντέλων ή ψηφιακών αρχείων σχεδιασμού με τη βοήθεια ηλεκτρονικού υπολογιστή ή ψηφιακών αρχείων τυπικής γλώσσας τριγώνου, χωρίς την άδεια του δημιουργού ή του νόμιμου δικαιούχου.

2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 56, απαγορεύεται η φιλοξενία σε επιγραμμικές πλατφόρμες διαμοιρασμού ψηφιακών μοντέλων ή ψηφιακών αρχείων σχεδιασμού με τη βοήθεια ηλεκτρονικού υπολογιστή ή ψηφιακών αρχείων τυπικής γλώσσας τριγώνου, χωρίς την άδεια του δημιουργού ή του νόμιμου δικαιούχου.

3. Με την επιφύλαξη του άρθρου 56, απαγορεύονται η χρήση και ο διαμοιρασμός σε επιγραμμικές πλατφόρμες των βάσεων δεδομένων σχεδιασμού των ψηφιακών μοντέλων χωρίς την άδεια του δημιουργού ή του νόμιμου δικαιούχου.

4. Με την επιφύλαξη του άρθρου 56, η χρήση, ο διαμοιρασμός και η φιλοξενία ψηφιακών μοντέλων ή ψηφιακών αρχείων σχεδιασμού με τη βοήθεια ηλεκτρονικού υπολογιστή ή ψηφιακών αρχείων τυπικής γλώσσας τριγώνου σε επιγραμμικές πλατφόρμες επιτρέπονται και χωρίς την άδεια του δημιουργού ή του νόμιμου δικαιούχου, εφόσον διενεργούνται αποκλειστικά για: α) ιδιωτική, δικαστική ή διοικητική χρήση, β) χρήση προς όφελος ατόμων με αναπηρία, γ) χρήση για προσωρινές ή παρεπόμενες φάσεις μιας τεχνολογικής μεθόδου που δεν έχουν αυτοτελώς οικονομική σημασία, δ) την εκπλήρωση εκπαιδευτικών ή ερευνητικών σκοπών, ε) ειδησεογραφικούς σκοπούς ή στ) τη χρήση εικόνων ή αντικειμένων σε δημόσιους χώρους ή εκθέσεων σε μουσεία ή σε καταλόγους έργων, εφόσον, στις ανωτέρω περιπτώσεις, δεν θίγεται η κανονική εκμετάλλευση του έργου ή άλλου προστατευόμενου αντικειμένου και δεν πλήττονται αδικαιολόγητα τα έννομα συμφέροντα του δημιουργού ή του νόμιμου δικαιούχου.

Άρθρο 55**Υποχρεώσεις παρόχων επιγραμμικών πλατφορμών**

Οι πάροχοι επιγραμμικών πλατφορμών, μέσω των οποίων χρησιμοποιούνται, διαμοιράζονται ή φιλοξενούνται ψηφιακά μοντέλα ή ψηφιακά αρχεία χωρίς πηγαίο κώδικα που σχετίζονται με τη διαδικασία της τρισδιάστατης εκτύπωσης, μόλις λάβουν γνώση για την προσβολή δικαιώματος του νόμιμου δικαιούχου, λαμβάνουν κάθε αναγκαίο μέτρο για την άρση της προσβολής, στο πλαίσιο της λειτουργίας των επιγραμμικών πλατφορμών, άλλως ευθύνονται σε αποζημίωση.

Άρθρο 56**Περιορισμοί επί δικαιωμάτων ψηφιακού μοντέλου ή αρχείου που σχετίζεται με τη διαδικασία της τρισδιάστατης εκτύπωσης**

Κάθε είδους χρήση ψηφιακού μοντέλου ή αρχείου που σχετίζεται με τη διαδικασία της τρισδιάστατης εκτύπωσης, χωρίς την άδεια του δημιουργού ή του νόμιμου δικαιούχου και χωρίς αμοιβή, επιτρέπεται εφόσον η αρχική κτήση, κατοχή ή πρόσβαση σε αυτά είναι νόμιμη και διενεργείται αποκλειστικά για: α) ιδιωτική, δικαστική ή διοικητική χρήση, β) χρήση προς όφελος ατόμων με αναπηρία, γ) χρήση για προσωρινές ή παρεπόμενες φάσεις μιας τεχνολογικής μεθόδου που δεν έχουν αυτοτελώς οικονομική σημασία, δ) την εκπλήρωση εκπαιδευτικών ή ερευνητικών σκοπών, ε) ειδησεογραφικούς σκοπούς ή στ) τη χρήση εικόνων ή αντικειμένων σε δημόσιους χώρους ή εκθέσεων σε μουσεία ή σε καταλόγους έργων, εφόσον, στις ανωτέρω περιπτώσεις, δεν θίγεται η κανονική εκμετάλλευση του έργου ή άλλου προστατευόμενου αντικειμένου και δεν πλήττονται αδικαιολόγητα τα έννομα συμφέροντα του δημιουργού ή του νόμιμου δικαιούχου.

Ειδικά για το ψηφιακό μοντέλο ή αρχείο που σχετίζεται με τη διαδικασία της τρισδιάστατης εκτύπωσης θεωρούνται ως αγαθά κατά την έννοια της περ. 5 του άρθρου 1Α του ν. 2251/1994 (Α' 191). Ο δημιουργός ή ο νόμιμος δικαιούχος ή ο πωλητής του ευθύνονται σύμφωνα με το άρθρο 6 του ν. 2251/1994 για κάθε ζημία που οφείλεται σε ελάττωμά του.

Άρθρο 57**Ευθύνη εμπλεκόμενων προσώπων**

1. Το ψηφιακό μοντέλο ή το αρχείο που σχετίζεται με τη διαδικασία της τρισδιάστατης εκτύπωσης θεωρούνται ως αγαθά κατά την έννοια της περ. 5 του άρθρου 1Α του ν. 2251/1994 (Α' 191). Ο δημιουργός ή ο νόμιμος δικαιούχος ή ο πωλητής του ευθύνονται σύμφωνα με το άρθρο 6 του ν. 2251/1994 για κάθε ζημία που οφείλεται σε ελάττωμά του.

2. Το τρισδιάστατα εκτυπωμένο αντικείμενο θεωρείται ως αγαθό κατά την έννοια της περ. 5 του άρθρου 1Α του ν. 2251/1994. Ο πωλητής τρισδιάστατα εκτυπωμένου αντικειμένου και όποιος εκτυπώνει τέτοιου είδους αντικείμενο για εμπορικό σκοπό ευθύνονται σύμφωνα με το άρθρο 6 του ν. 2251/1994 για κάθε ζημία που οφείλεται σε ελάττωμα που προκύπτει κατά την εκτύπωση, συμπεριλαμβανομένης και της ευθύνης για την επιλογή των υλικών εκτύπωσης.

3. Ο τρισδιάστατος εκτυπωτής ή σαρωτής και το λογισμικό αυτών θεωρούνται αγαθά κατά την έννοια της περ. 5 του άρθρου 1Α του ν. 2251/1994. Ο δημιουργός ή ο πωλητής αυτών ευθύνονται σύμφωνα με το άρθρο 6 του ν. 2251/1994 για κάθε ζημία που οφείλεται σε ελάττωμά τους.

4. Ο δημιουργός ή ο νόμιμος δικαιούχος δεν ευθύνονται, εφόσον το ψηφιακό μοντέλο ή αρχείο που σχετίζεται με τη διαδικασία της τρισδιάστατης εκτύπωσης, το τρισδιάστατα εκτυπωμένο αντικείμενο και ο τρισδιάστατος εκτυπωτής ή σαρωτής ή το λογισμικό αυτών χρησιμοποιούνται για: α) ιδιωτική, δικαστική ή διοικητική χρήση, β) χρήση προς όφελος ατόμων με αναπηρία, γ) χρήση για προσωρινές ή παρεπόμενες φάσεις μιας τεχνολογικής μεθόδου που δεν έχουν αυτοτελώς οικονομική σημασία, δ) την εκπλήρωση εκπαιδευτικών ή ερευνητικών σκοπών, ε) ειδησεογραφικούς σκοπούς ή στ) τη χρήση εικόνων ή αντικειμένων σε δημόσιους χώρους ή εκθέσεων σε μουσεία ή σε καταλόγους έργων, εφόσον, στις ανωτέρω περιπτώσεις, δεν θίγεται η κανονική εκμετάλλευση του έργου ή άλλου προστατευόμενου αντικειμένου και δεν πλήττονται αδικαιολόγητα τα έννομα συμφέροντα του δημιουργού ή του νόμιμου δικαιούχου. Ειδικά για το ψηφιακό μοντέλο ή αρχείο που σχετίζεται

με τη διαδικασία της τρισδιάστατης εκτύπωσης, το πρώτο εδάφιο εφαρμόζεται μόνον εφόσον η αρχική κτήση, κατοχή ή πρόσβαση σε αυτά είναι νόμιμη.

ΜΕΡΟΣ Γ'
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ
(Ε.Π.Α.Δ.) ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ
ΤΗΣ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 58
Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι ο εμπλουτισμός των δράσεων που εντάσσονται στο Εθνικό Πρόγραμμα Απλούστευσης Διαδικασιών (Ε.Π.Α.Δ.), η δημιουργία Εθνικής Πολιτικής Διοικητικών Διαδικασιών (Ε.Π.Δ.Δ.) και η περαιτέρω ενίσχυση του ψηφιακού μετασχηματισμού της χώρας μέσω της εξασφάλισης της αναγκαίας οργανωτικής ευελιξίας των δομών του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και των εποπτευόμενων φορέων αυτού, καθώς, επίσης, και της θεσμοθέτησης νέων ψηφιακών υπηρεσιών.

Άρθρο 59
Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος είναι η θέσπιση ρυθμίσεων για:

- α) την απλούστευση επιμέρους διοικητικών διαδικασιών του δημόσιου τομέα, όπως ορίζεται στην περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143),
- β) τη δημιουργία μιας συνεκτικής Εθνικής Πολιτικής Διοικητικών Διαδικασιών και την αναμόρφωση του Εθνικού Μητρώου Διαδικασιών του άρθρου 90 του ν. 4727/2020 (Α' 184),
- γ) τη θεσμική ενδυνάμωση των δομών του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, των εποπτευόμενων φορέων αυτού και της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ε.Ε.Τ.Τ.) και
- δ) τη δημιουργία νέων ψηφιακών υπηρεσιών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΕΙΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ

Άρθρο 60
Κατάργηση υποχρέωσης τήρησης και
ενημέρωσης βιβλίων Μητρώων Αρρένων,
σύνταξης στρατολογικών πινάκων και ελέγχου,
έκδοσης και επικύρωσης των σχετικών
αποφάσεων

1. Η υποχρέωση των δήμων και των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, περί τήρησης και ενημέρωσης των βιβλίων Μητρώων Αρρένων σύμφωνα με τον ν. 2119/1993 (Α' 23), παύει από την 1η.1.2023.

2. Η υποχρέωση των δήμων για σύνταξη στρατολογικών πινάκων, καθώς και των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων για έλεγχο, έκδοση και επικύρωση των σχετι-

κών αποφάσεων που αφορούν στους Στρατολογικούς Πίνακες, σύμφωνα με τον ν. 2119/1993, παύει από την 1η.1.2023. Τα στοιχεία των στρατεύσιμων, τα οποία είναι απαραίτητα στις στρατολογικές υπηρεσίες, διατίθενται μέσω διαλειτουργικότητας από το πληροφοριακό σύστημα «Μητρώο Πολιτών» του Υπουργείου Εσωτερικών του άρθρου 115 του ν. 4483/2017 (Α' 107).

Άρθρο 61
Στατιστικά στοιχεία αρρένων

Η Διεύθυνση Νομικού Σώματος του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας δύναται να λαμβάνει από το πληροφοριακό σύστημα «Μητρώο Πολιτών» στατιστικά στοιχεία για τους εν ζωή Έλληνες άρρενες πολίτες, ηλικίας μέχρι δεκαέξι (16) ετών.

Άρθρο 62
Μεταβολές στα στοιχεία αρρένων που
τηρούνται στο δημοτολόγιο

Από την 1η.1.2023, κάθε μεταβολή, διόρθωση, συμπλήρωση ή διαγραφή στα στοιχεία αρρένων που τηρούνται στο δημοτολόγιο, διενεργείται με απόφαση του οικείου Δημάρχου.

Άρθρο 63
Δήλωση μεταβολών ληξιαρχικών πράξεων
με μέσα Τ.Π.Ε. - Τροποποίηση άρθρου 14
ν. 344/1976

Στην παρ. 3 του άρθρου 14 του ν. 344/1976 (Α' 143) προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Υπόχρεος προς δήλωση είναι ο δι' αιτήσεως ή δι' άλλης πράξεως του προκαλέσας την μεταβολή, ως και εκείνος του οποίου μεταβλήθηκε η αστική κατάσταση. Ειδικότερα για τις μεταβολές που προκύπτουν από συμβολαιογραφική πράξη και εφόσον για την έκδοσή της γίνεται χρήση μέσων Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (Τ.Π.Ε.), η μεταβολή δηλώνεται με ευθύνη του Ληξιάρχου.»

Άρθρο 64
Ένταξη δήλωσης επιδόματος λοχείας στην
ψηφιακή δήλωση γέννησης - Τροποποίηση
παρ. 1 και παρ. 4 άρθρου 15 ν. 4670/2020

1. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 4670/2020 (Α' 43), προστίθεται νέο εδάφιο και η παρ. 1 του άρθρου 15 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Οι ασφαλισμένες του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.) υποβάλλουν ηλεκτρονική αίτηση στον δικτυακό τόπο του e-Ε.Φ.Κ.Α. για την πληρωμή του επιδόματος μητρότητας (κυοφορίας και λοχείας) και του ειδικού επιδόματος μητρότητας του άρθρου 11 του π.δ. 176/1997, όπως αυτό αντικαταστάθηκε από το άρθρο 2 παρ. 4 του π.δ. 41/2003. Η ηλεκτρονική αίτηση υποβάλλεται, κατόπιν ταυτοποίησης, εντός προθεσμίας οκτώ (8) μηνών από τη γέννηση του τέκνου. Κάθε αντίθετη καταστατική διάταξη ως προς την προθεσμία και τον τρόπο υποβολής καταργείται. Ο εργοδότης καταχωρεί ηλεκτρονικά στον δικτυακό τόπο του e-Ε.Φ.Κ.Α. την προβλεπόμενη βεβαίωση αποχής από

την εργασία. Το επίδομα μητρότητας μισθωτής ασφαλισμένης καταβάλλεται σε τραπεζικό λογαριασμό που έχει καταχωρηθεί στο μητρώο ασφαλισμένου, κατόπιν ελέγχου πλήρωσης των προϋποθέσεων χορήγησης. Η απαιτούμενη ιατρική βεβαίωση και η ληξιαρχική πράξη γέννησης του τέκνου ανακτώνται μέσω διασύνδεσης του e-Ε.Φ.Κ.Α. με το Σύστημα Ηλεκτρονικής Συνταγογράφησης και το Μητρώο Πολιτών, η οποία υλοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 47 του ν. 4623/2019 (Α' 134). Ειδικά για τη χορήγηση του επιδόματος λοχείας, οι ασφαλισμένες του e-Ε.Φ.Κ.Α. δύνανται να υποβάλουν ηλεκτρονική αίτηση ταυτόχρονα με την υποβολή δήλωσης γέννησης του τέκνου τους, μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-Ε.Ψ.Π.), στο υποσύστημα του πληροφοριακού συστήματος του Μητρώου Πολιτών για τη δήλωση γέννησης του παιδιού.»

2. Στην παρ. 4 του άρθρου 15 του ν. 4670/2020 προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 4 του άρθρου 15 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων ρυθμίζονται ο χρόνος έναρξης και κάθε λεπτομερειακό θέμα σχετικά με το περιεχόμενο της αίτησης, τις διαδικασίες χορήγησης των επιδομάτων και της εφαρμογής του άρθρου, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Εσωτερικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, ρυθμίζονται τα ειδικότερα ζητήματα σχετικά με το περιεχόμενο της αίτησης για τη χορήγηση του επιδόματος λοχείας στο υποσύστημα του πληροφοριακού συστήματος του Μητρώου Πολιτών για τη δήλωση γέννησης, την εφαρμογή και τον χρόνο έναρξης της σχετικής διαδικασίας, την αναγκαία διαλειτουργικότητα, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του εβδόμου εδαφίου της παρ. 1.»

Άρθρο 65

Ενιαίο πιστοποιητικό κληρονομιάς

1. Θεσπίζεται ενιαίο πιστοποιητικό κληρονομιάς στο οποίο ενοποιούνται τα ακόλουθα πιστοποιητικά: α) πιστοποιητικό περί αποποίησης ή μη κληρονομιάς από το Ειρηνοδικείο ή το Πρωτοδικείο, β) πιστοποιητικό περί δημοσίευσης ή μη διαθήκης από το Ειρηνοδικείο ή το Πρωτοδικείο, γ) πιστοποιητικό περί προσβολής - αμφισβήτησης ή μη κληρονομικού δικαιώματος από το Πρωτοδικείο και δ) πιστοποιητικό περί αναγγελίας ή μη κληρονομικού δικαιώματος από Ειρηνοδικείο. Το Ενιαίο Πιστοποιητικό Κληρονομιάς έχει χρονική διάρκεια ισχύος έξι (6) μηνών από την έκδοσή του.

2. Η αίτηση για την έκδοση του ενιαίου πιστοποιητικού κληρονομιάς είναι ενιαία για όλα τα δικαστικά καταστήματα της χώρας. Εφόσον πρόκειται για δικαστικά καταστήματα που έχουν ενταχθεί στο Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Δικαστικών Υποθέσεων Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης (Ο.Σ.Δ.Δ.Υ. - Π.Π.), η αίτηση και η παραλαβή του ενιαίου πιστοποιητικού κληρονομιάς πραγματοποιούνται ηλεκτρονικά, μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-Ε.Ψ.Π.), στην πύλη ψηφιακών υπηρεσιών δικαστηρίων soion.gov.gr. Εφόσον πρόκειται για δικαστικά καταστήματα

που δεν έχουν ακόμα ενταχθεί στο Ο.Σ.Δ.Δ.Υ. - Π.Π., η αίτηση και η παραλαβή του ως άνω πιστοποιητικού πραγματοποιούνται με φυσική παρουσία στη γραμματεία του αρμόδιου δικαστηρίου. Η υποβολή αίτησης για την έκδοση του ενιαίου πιστοποιητικού κληρονομιάς και η παραλαβή αυτού δύνανται να πραγματοποιούνται και μέσω των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.).

Άρθρο 66

Κατ'οίκον βεβαίωση γνησίου υπογραφής από τα Μόργανα της Δημοτικής Αστυνομίας - Τροποποίηση περ. 27 παρ. 1 άρθρου 1 ν. 3731/2008

Στην περ. 27 της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3731/2008 (Α' 263), προστίθεται δεύτερο εδάφιο αναφορικά με τη βεβαίωση γνησίου της υπογραφής από όργανα της Δημοτικής Αστυνομίας, και η περ. 27 της παρ. 1 του άρθρου 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«(27) Διενεργεί αυτοψία για την εξακρίβωση των προϋποθέσεων που απαιτούνται για την έκδοση διοικητικών πράξεων από τα όργανα του Δήμου και, ιδίως, διενεργεί αυτοψία και συντάσσει έκθεση για την έκδοση πρωτοκόλλου διοικητικής αποβολής και για τη χορήγηση βεβαίωσης μόνιμης κατοικίας. Επίσης, βεβαιώνει, κατ'οίκον, το γνήσιο της υπογραφής για φυσικά πρόσωπα με κινητικά προβλήματα, υπερηλίκες ή ασθενείς.»

Άρθρο 67

Εθνική Πολιτική Διοικητικών Διαδικασιών

1. Η Εθνική Πολιτική Διοικητικών Διαδικασιών (Ε.Π.Δ.Δ.), αποτελεί το πλαίσιο εντός του οποίου όλες οι διοικητικές διαδικασίες του δημόσιου τομέα, όπως ορίζεται στην περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), καταγράφονται, αξιολογούνται, απλουστεύονται και εν γένει βελτιώνονται, με στόχο τη διαρκή αναβάθμιση της λειτουργίας της δημόσιας διοίκησης και των υπηρεσιών που παρέχονται προς όλα τα φυσικά και νομικά πρόσωπα και οντότητες.

2. Η Ε.Π.Δ.Δ. διακρίνεται σε τρεις (3) πυλώνες: α) το Εθνικό Μητρώο Διοικητικών Διαδικασιών «Μίτος», στο οποίο καταγράφονται όλες οι διοικητικές διαδικασίες του δημόσιου τομέα σύμφωνα με το άρθρο 90 του ν. 4727/2020 (Α' 184), β) το Εθνικό Πρόγραμμα Απλούστευσης Διαδικασιών (Ε.Π.Α.Δ.), του άρθρου 45 του ν. 4635/2019 (Α' 167) βάσει του οποίου επιλέγονται προς αξιολόγηση, απλούστευση και ψηφιοποίηση οι διοικητικές διαδικασίες του δημόσιου τομέα και γ) το Παρατηρητήριο Γραφειοκρατίας του άρθρου 47 του ν. 4635/2019 (Α' 167), το οποίο καταγράφει και παρακολουθεί τη μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη εξέλιξη της γραφειοκρατίας στην Ελλάδα με ποσοτικούς και ποιοτικούς όρους, εκπονεί μελέτες βελτίωσης των διοικητικών υπηρεσιών, διενεργεί έρευνες αποτύπωσης της κοινής γνώμης και υποστηρίζει τους φορείς του δημόσιου τομέα για τη βελτίωση των διαδικασιών τους μέσα από την παροχή στοιχείων και τεκμηρίωσης.

3. Η Ε.Π.Δ.Δ. τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης το οποίο οργανώνει και διαχειρίζεται κάθε σχετική ενέργεια ή δράση για τον

αποτελεσματικό συντονισμό του σχεδιασμού και της εφαρμογής της Ε.Π.Δ.Δ..

Άρθρο 68
Εθνικό Μητρώο Διοικητικών Διαδικασιών
«Μίτος» - Αντικατάσταση άρθρου 90
ν. 4727/2020

Το άρθρο 90 του ν. 4727/2020 (Α' 184) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 90
Εθνικό Μητρώο Διοικητικών Διαδικασιών
«Μίτος»

1. Το Εθνικό Μητρώο Διοικητικών Διαδικασιών «Μίτος» τηρείται στον διαδικτυακό τόπο www.mitos.gov.gr και αποτελεί το κεντρικό, εθνικό αποθετήριο των διοικητικών διαδικασιών του Δημοσίου. Οι βασικοί στόχοι του «Μίτου» είναι η τυποποίηση των διοικητικών διαδικασιών, η ενίσχυση της διαφάνειας και της ασφάλειας δικαίου και η έγκυρη και αξιόπιστη πληροφόρηση από φυσικά και νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες, καθώς και από δημοσίους υπαλλήλους και λειτουργούς σχετικά με τη λειτουργία της δημόσιας διοίκησης, όπως αυτή εκφράζεται μέσα από τη θεσμοθέτηση και εφαρμογή των διοικητικών διαδικασιών.

2. Στον «Μίτο» καταχωρίζονται υποχρεωτικώς, από τις αρχές που έχουν την αρμοδιότητα θεσμοθέτησης των διοικητικών διαδικασιών της παρ. 5 και εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την έναρξη ισχύος της νομοθετικής ρύθμισης ή της κανονιστικής πράξης με τις οποίες θεσμοθετήθηκαν, όλες οι διοικητικές διαδικασίες του Δημοσίου, φυσικές ή ψηφιακές. Με την ολοκλήρωση της καταχώρισης εντός της ως άνω προθεσμίας κάθε διαδικασία λαμβάνει έναν Μοναδικό Καταχώριση (Μ.Α.Κ.), ο οποίος αποτελεί την ταυτότητά της, καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της, ανεξαρτήτως εάν αυτή τροποποιηθεί καθ' οιονδήποτε τρόπο με μεταγενέστερες νομοθετικές ή κανονιστικές διατάξεις. Με το πέρας της ως άνω προθεσμίας και την απόδοση του Μ.Α.Κ. οι αρχές που έχουν την αρμοδιότητα για την εφαρμογή και διεκπεραίωση των διαδικασιών, τις εφαρμόζουν, όπως αυτές είναι καταχωρημένες στον «Μίτο». Εφόσον, μετά την πάροδο της ως άνω προθεσμίας, υφίστανται καταχωρημένα στοιχεία της διαδικασίας στον «Μίτο», τα οποία δεν συμφωνούν με τις αντίστοιχες προβλέψεις της νομοθετικής ή κανονιστικής πράξης που θεσμοθετεί τη διαδικασία, κατισχύει και εφαρμόζεται ό,τι ορίζει η σχετική νομοθετική ή κανονιστική πράξη. Για το όργανο ή τον υπάλληλο που έχει τη σχετική υποχρέωση καταχώρισης νέας ή επικαιροποίησης διαδικασίας, που έχει ήδη καταχωρισθεί στον «Μίτο» λόγω αλλαγής του νομοθετικού ή κανονιστικού πλαισίου που τη διέπει, η παράλειψη ενέργειας εντός της ως άνω προθεσμίας, συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα, σύμφωνα με την περ. κθ' της παρ. 1 του άρθρου 107 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. [ν. 3528/2007 (Α' 26)], με την επιφύλαξη του επόμενου εδαφίου της παρούσας. Οι διατάξεις της παρούσας δεν

εφαρμόζονται σε διαδικασίες που συνδέονται με την αντιμετώπιση επείγουσών καταστάσεων ή συνθηκών.

3. Οι ενέργειες των υπόχρεων φορέων στον «Μίτο» διακρίνονται σε τρεις (3) κατηγορίες:

α) Αρχική Καταχώριση Διαδικασίας, εφόσον αυτή θεσμοθετείται για πρώτη φορά, οπότε και λαμβάνει Μ.Α.Κ. με την οριστικοποίηση της καταγραφής και αποτύπωσης όλων των απαιτούμενων στοιχείων που συνθέτουν την ταυτότητα μιας διαδικασίας και ιδιαίτερα:

αα) επίσημου τίτλου της διαδικασίας,

αβ) νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου που διέπει τη διαδικασία, καθώς και των επιμέρους σταδίων αυτής, αγ) αρμόδιων και συναρμόδιων υπηρεσιών διεκπεραίωσης της διαδικασίας και των επιμέρους σταδίων αυτής, αδ) απαιτούμενων δικαιολογητικών για τη διεκπεραίωση της διαδικασίας και των επιμέρους σταδίων αυτής, αε) βημάτων και τελικής διοικητικής αντιμετώπισης, αστ) εκτιμώμενων χρόνων διεκπεραίωσης, αζ) κόστους παράβολων ή άλλων τελών.

β) Μεταγενέστερη Επικαιροποίηση Διαδικασίας, εφόσον καταχωρισθείσα διαδικασία που έχει λάβει Μ.Α.Κ. τροποποιείται καθ' οιονδήποτε τρόπο και η καταχώριση επικαιροποιείται στα σημεία που τροποποιούνται, και

γ) κατάργηση ή διαγραφή μιας διαδικασίας.

4. Αρμόδιο υπουργείο, για την εποπτεία του «Μίτου» και τον συντονισμό των ενεργειών που απαιτούνται για την ομαλή λειτουργία του, την παρακολούθηση της ορθής καταχώρισης και επικαιροποίησης των διαδικασιών του Δημοσίου από τις αρχές θεσμοθέτησης, είναι το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, μέσω των εξής βασικών ενεργειών:

α) μεριμνά για τη φιλικότητα του «Μίτου» προς τον χρήστη, καθώς και για τη διασφάλιση της ψηφιακής προσβασιμότητας σε αυτό όλων των ομάδων του πληθυσμού,

β) θέτει κανόνες και κατευθυντήριες γραμμές προς τις αρμόδιες αρχές θεσμοθέτησης, προς τον σκοπό έγκαιρης, πλήρους και ακριβούς καταχώρισης και επικαιροποίησης των διαδικασιών,

γ) συνεργάζεται με τις υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων και του Εθνικού Τυπογραφείου για τη διασφάλιση της έγκαιρης καταχώρισης και της επικαιροποίησης των διαδικασιών, σε κάθε θεσμική μεταβολή,

δ) παρακολουθεί τις καταγγελίες και εν γένει προτάσεις των πολιτών που σχετίζονται με τις διαδικασίες καταχώρισης,

ε) ενημερώνει αμελλητί το Αυτοτελές Γραφείο Συμβούλου Ακεραιότητας του άρθρου 23 του ν. 4795/2021 (Α' 62) της αρμόδιας αρχής θεσμοθέτησης, όπου έχει συσταθεί, άλλως τη Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου αυτής, για τη διερεύνηση υποθέσεων τέλεσης ή μη πειθαρχικού παραπτώματος από αρμόδιο όργανο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 6, όταν διαπιστώνεται παράλειψη τήρησης της υποχρέωσης καταχώρισης διαδικασίας στον «Μίτο» ή απόκλιση κατά την εφαρμογή της καταχωρισμένης διαδικασίας,

στ) μεριμνά για τη συνεχή ενημέρωση των αρμοδίων φορέων σχετικά με την υποχρέωση καταχώρισης ή επικαιροποίησης των διαδικασιών, και

ζ) δύναται να καταχωρεί το ίδιο διαδικασίες στο πληροφοριακό σύστημα και να αναθέτει ακολούθως στην αρμόδια αρχή θεσμοθέτησης την παρακολούθηση της επικαιροποίησής τους.

Για τη διασφάλιση της ορθής, έγκαιρης και πλήρους καταχώρισης και επικαιροποίησης των διαδικασιών στον «Μίτο», το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης συνεπικουρείται από τη Γενική Γραμματεία Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων της Προεδρίας της Κυβέρνησης.

5. Αρμόδιες υπηρεσίες καταχώρισης, επικαιροποίησης και διαγραφής των διαδικασιών στον «Μίτο» είναι οι αρχές θεσμοθέτησης αυτών, δηλαδή οι φορείς που προτείνουν τη σχετική νομοθεσία ή εκδίδουν τις κανονιστικές πράξεις που καθορίζουν τα βήματα και τους όρους διεκπεραίωσης των εν λόγω διοικητικών διαδικασιών. Τον συντονισμό της έγκαιρης, πλήρους και ακριβούς καταχώρισης ή επικαιροποίησης των διαδικασιών, ασκούν:

α) για τα υπουργεία, οι Υπηρεσιακοί Γραμματείς αυτών ή ελλείψει αυτών, οι Γενικοί ή Ειδικοί Γραμματείς, που ασκούν τις σχετικές αρμοδιότητες, οι οποίοι συνεπικουρούνται στον ρόλο αυτό από τα Γραφεία Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων των Υπηρεσιών Συντονισμού του άρθρου 38 του ν. 4622/2019 (Α' 133), και

β) για φορείς, πλην των υπουργείων, συμπεριλαμβανομένων και των Ανεξάρτητων Αρχών, με κανονιστική αρμοδιότητα βάσει εξουσιοδοτικής διάταξης νόμου, το κατά περίπτωση ανώτατο όργανο που προϊστάται των υπηρεσιών του οικείου φορέα. Η καταχώριση διαδικασιών αρμοδιότητας των εν λόγω φορέων δύναται να γίνει και από τις αρμόδιες υπηρεσίες του οικείου υπουργείου, τις οποίες ενημερώνουν αμελλητί, προκειμένου να γίνει εγκαίρως η καταχώριση από αυτές.

Με πράξη τους, οι Υπηρεσιακοί Γραμματείς ή τα κατ'αντιστοιχία αρμόδια όργανα, δύνανται, μετά από σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, να μεταβιβάζουν την αρμοδιότητα καταχώρισης και επικαιροποίησης των διαδικασιών αρμοδιότητάς τους, στην κεντρική διοίκηση των εποπτευόμενων φορέων τους, που εφαρμόζουν τις διαδικασίες αυτές.

6. Στις περιπτώσεις παράλειψης τήρησης της υποχρέωσης καταχώρισης διαδικασίας στον «Μίτο» ή απόκλισης κατά την εφαρμογή της καταχωρισμένης διαδικασίας, που διαπιστώνεται μέσω καταγγελίας ή αναφοράς ή κατόπιν αυτεπάγγελτης έρευνας της διοίκησης, το Αυτοτελές Γραφείο Συμβούλου Ακεραιότητας του άρθρου 23 του ν. 4795/2021 της αρμόδιας αρχής θεσμοθέτησης είναι αρμόδιο για την κίνηση της προβλεπόμενης διαμεσολάβησης, κατόπιν εκτίμησης των πραγματικών δεδομένων, προκειμένου να επιληφθούν τα αρμόδια όργανα της οικείας αρχής, με κοινοποίηση των σχετικών ενεργειών στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

7. Με πράξη του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης το Εθνικό Μητρώο Διοικητικών Διαδικασιών «Μίτος» τίθεται σε πλήρη λειτουργία.»

Άρθρο 69

Ρύθμιση θεμάτων υλοποίησης του Εθνικού Προγράμματος Απλούστευσης Διαδικασιών (Ε.Π.Α.Δ.) - Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 45 ν. 4635/2019

Στην παρ. 6 του άρθρου 45 του ν. 4635/2019 (Α' 167) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) το πρώτο εδάφιο τροποποιείται ως προς τους φορείς που συνάπτουν μνημόνια συνεργασίας, β) το δεύτερο εδάφιο τροποποιείται με την προσθήκη της λέξης «ιδίως» μετά τη λέξη «συμμετέχουν» καθώς επίσης και ως προς τους συμμετέχοντες στις ομάδες και τις υποομάδες εργασίας και η παρ. 6 του άρθρου 45 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Το Ε.Π.Α.Δ. υλοποιείται μέσω Προγραμματικών Συμφωνιών μεταξύ του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης και των οικείων υπουργών ή μέσω Μνημονίων Συνεργασίας μεταξύ του Γενικού Γραμματέα Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών και των οικείων Γενικών ή Ειδικών Γραμματέων, καθώς και των εκπροσώπων κοινωνικών εταίρων, αντιπροσωπευτικών οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών ή ιδρυμάτων και λειτουργεί με την υποστήριξη ομάδων και υποομάδων εργασίας, οι οποίες συγκροτούνται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών. Στις ομάδες και υποομάδες εργασίας συμμετέχουν, ιδίως, Γενικοί ή Ειδικοί Γραμματείς, υπηρεσιακοί παράγοντες ή συνεργάτες των ιδιαίτερων γραφείων μελών της Κυβέρνησης ή ιδιώτες εμπειρογνώμονες. Αντικείμενο των ομάδων και υποομάδων εργασίας είναι: α) η ανάλυση και επεξεργασία των δράσεων απλούστευσης διαδικασιών, όπως αυτές καθορίζονται στις παρ. 3 και 4 του παρόντος και έχουν συμφωνηθεί στις ως άνω Προγραμματικές Συμφωνίες ή Μνημόνια Συνεργασίας, β) η ανάλυση και επεξεργασία των δράσεων που υποβάλλονται στην ειδική πλατφόρμα της παρ. 5, γ) η ανάλυση και επεξεργασία των δράσεων που προκύπτουν από πρόταση ή πρωτοβουλία του Πρωθυπουργού ή του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, σύμφωνα με την παρ. 4 του παρόντος, ανάλογα με το πεδίο πολιτικής στο οποίο ανήκουν και δ) η συμβολή στην εκπόνηση των τεχνικών προδιαγραφών, η παρακολούθηση του ανατιθέμενου έργου και των παραδοτέων αυτού, καθώς και η μέριμνα για την εφαρμογή του, εφόσον απαιτηθεί η ανάθεση του σχεδιασμού και της υλοποίησης της δράσης, με ανάθεση του σχετικού έργου σε δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα, σύμφωνα με τον νόμο.»

Άρθρο 70

Ρύθμιση θεμάτων λειτουργίας του Παρατηρητηρίου Γραφειοκρατίας - Τροποποίηση παρ. 2 και 4 άρθρου 47 ν. 4635/2019

1. Η παρ. 2 του άρθρου 47 του ν. 4635/2019 (Α' 167) αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η ετήσια έκθεση του Παρατηρητηρίου δημοσιεύεται εντός του πρώτου εξαμήνου κάθε έτους και αφορά στην υλοποίηση δράσεων της πολιτικής για τις διοικητικές διαδικασίες, όπως α) η εξέλιξη υλοποίησης του Εθνικού Μητρώου Διοικητικών Διαδικασιών - «Μίτος» του άρθρου

90 του ν. 4727/2020 (Α' 184), β) η εξέλιξη υλοποίησης των δράσεων που έχουν ενταχθεί στο Ε.Π.Α.Δ. του άρθρου 45 του παρόντος, γ) οι μετρήσεις συνεπειών στα διοικητικά βάρη από διαδικασίες που απλουστεύθηκαν στο πλαίσιο του Ε.Π.Α.Δ. και δ) κάθε άλλο σχετικό στοιχείο για την εφαρμογή της πολιτικής διοικητικών διαδικασιών του δημοσίου και τις τάσεις της γραφειοκρατίας στην Ελλάδα με ποσοτικούς και ποιοτικούς όρους.»

2. Η παρ. 4 του άρθρου 47 του ν. 4635/2019 τροποποιείται ως προς τις υποστηρικτικές αρμοδιότητες του Παρατηρητηρίου Γραφειοκρατίας και η παρ. 4 του άρθρου 47 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Το Παρατηρητήριο υποστηρίζει το Εθνικό Μητρώο Διοικητικών Διαδικασιών - «Μίτος» του άρθρου 90 του ν. 4727/2020 (Α' 184), το Εθνικό Πρόγραμμα Απλούστευσης Διαδικασιών και τον Υπουργό που είναι αρμόδιος για την ψηφιακή διακυβέρνηση σε κάθε θέμα σχετικό με τον σχεδιασμό και την εφαρμογή της Εθνικής Πολιτικής Διοικητικών Διαδικασιών.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Άρθρο 71

Μετονομασία Εθνικού Μητρώου Επικοινωνίας Πολιτών - Καταχώριση στοιχείων μέσω προξενικών αρχών - Τροποποίηση του τίτλου και των παρ. 2 και 6 άρθρου 17 ν. 4704/2020

1. Ο τίτλος του άρθρου 17 του ν. 4704/2020 (Α' 133) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 17
Εθνικό Μητρώο Επικοινωνίας (Ε.Μ.Επ.)

2. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 17 του ν. 4704/2020 τροποποιείται με την προσθήκη των προξενικών αρχών ως τρόπου καταχώρισης στοιχείων επικοινωνίας στο Εθνικό Μητρώο Επικοινωνίας και η παρ. 2 του άρθρου 17 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Η καταχώριση και ενημέρωση των ανωτέρω δεδομένων στην κεντρική βάση πραγματοποιείται είτε μέσω πιστοποιημένης πρόσβασης σε ειδική εφαρμογή με κωδικούς μοναδικής ηλεκτρονικής αυθεντικοποίησης, για την οποία δύναται να αξιοποιηθεί η χρήση των διαπιστευτηρίων της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης (taxisnet) είτε μέσω των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.), είτε μέσω των προξενικών αρχών είτε με εξ αποστάσεως ταυτοποίηση. Σε περίπτωση μεταβολής των ανωτέρω στοιχείων επικοινωνίας, κάθε πολίτης οφείλει να ενημερώνει το Εθνικό Μητρώο Επικοινωνίας εντός τριάντα (30) ημερών από τη μεταβολή.»

3. Στην παρ. 6 του άρθρου 17 του ν. 4704/2020 προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 6 του άρθρου 17 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζονται η ημερομηνία έναρξης εφαρμογής του παρόντος, τα ειδικότερα στοιχεία επικοινωνίας των πολιτών, η αρμόδια οργανική μονάδα του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, οι αποδέκτες των στοιχείων

επικοινωνίας, οι εκτελούντες την επεξεργασία, οι αυτοτελώς υπεύθυνοι επεξεργασίας των στοιχείων, τα πρότυπα και οι απαιτήσεις για την ταυτοποίηση, η διαδικασία επαλήθευσης του αριθμού κινητού τηλεφώνου με τους παρόχους κινητής τηλεφωνίας και με τα πιστωτικά ιδρύματα, η διαδικασία άντλησης ή/και επαλήθευσης των δεδομένων των πολιτών από τους παρόχους υπηρεσιών σταθερής, κινητής τηλεφωνίας, πρόσβασης στο διαδίκτυο και συνδρομητικής τηλεόρασης, τα δεδομένα που δύναται να αντληθούν, το είδος και η έκταση των υποχρεώσεων των παρόχων, οι τεχνικές προδιαγραφές, καθώς και όλα τα ειδικότερα ζητήματα για την εφαρμογή του παρόντος. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Εξωτερικών εξειδικεύεται η διαδικασία καταχώρισης στοιχείων επικοινωνίας στο Εθνικό Μητρώο Επικοινωνίας (Ε.Μ.Επ.) μέσω των προξενικών αρχών.»

Άρθρο 72

Εθνική Αρχή ΡΕΡΡΟΛ (PEPPOL Authority) - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 28 ν. 4623/2019

Στην παρ. 4 του άρθρου 28 του ν. 4623/2019 (Α' 134) προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 4 του άρθρου 28 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Η Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ. ορίζεται ως Εθνική Αρχή ΡΕΡΡΟΛ (PEPPOL Authority) με αρμοδιότητα να διευκολύνει τις ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις και την ηλεκτρονική διακυβέρνηση σε περιφερειακό ή εθνικό επίπεδο εντός της Ευρώπης (ΕΟΧ), καθορίζοντας σε εθνικό επίπεδο την πολιτική ηλεκτρονικής τιμολόγησης στους κανόνες ανταλλαγής τιμολογίων και στον καθορισμό των σχετικών τεχνικών προτύπων. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, ρυθμίζεται κάθε ειδικότερο ζήτημα σχετικό με τη λειτουργία της Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ. ως Εθνικής Αρχής ΡΕΡΡΟΛ που αφορά στη διαδικασία πιστοποίησης παρόχων ΡΕΡΡΟΛ, τα δικαιολογητικά και την τεχνική τεκμηρίωση που απαιτείται να προσκομίσουν οι υποψήφιοι πάροχοι ΡΕΡΡΟΛ για τη σύναψη των σχετικών συμφωνιών με τη Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ., καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας.»

Άρθρο 73

Παράταση χρονικού διαστήματος καταβολής του ανταλλάγματος στους παρόχους τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών στο πλαίσιο του έργου «ΣΥΖΕΥΞΙΣ Ι» - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 36 ν. 4531/2018

Το εισαγωγικό εδάφιο και η περ. ε) της παρ. 2 του άρθρου 36 του ν. 4531/2018 (Α' 62) τροποποιούνται ως προς το χρονικό διάστημα καταβολής του ανταλλάγματος στους παρόχους τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών στο πλαίσιο του έργου «ΣΥΖΕΥΞΙΣ Ι» και η παρ. 2 του άρθρου 36 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Το Ελληνικό Δημόσιο αναγνωρίζει τις δαπάνες για τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών και πληροφορικής στο πλαίσιο του έργου «ΣΥΖΕΥΞΙΣ Ι», οι οποίες παρέχονται σύμφωνα με τους όρους των από 30.5.2014 συμβάσεων, από τις 5.4.2022 έως και τις 5.4.2023, υπό τις εξής προϋποθέσεις:

α) Η «Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε.» πιστοποιεί την παροχή στους οικείους φορείς των υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών και πληροφορικής κατά το ανωτέρω χρονικό διάστημα, σύμφωνα με τους όρους των από 30.5.2014 συμβάσεων.

β) Ο ανάδοχος αποδέχεται τις από 30.5.2014 συμβάσεις για τις νησίδες 1, 2, 4, 5, 6 και δικτύου κορμού με έκπτωση ποσοστού τουλάχιστον δεκαπέντε τοις εκατό (15%) επί της αρχικής οικονομικής προσφοράς, που υπολογίζεται σύμφωνα με τις αιτιολογημένες προτάσεις της Διεύθυνσης Διαχείρισης Υπολογιστικών Υποδομών Κυβερνητικού Νέφους της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και της «Κοινωνίας της Πληροφορίας Α.Ε.», καθώς και περαιτέρω έκπτωση ποσοστού πέντε τοις εκατό (5 %) επί της αρχικής οικονομικής προσφοράς, εφόσον παρέλθει χρόνος μικρότερος ή ίσος των έξι (6) μηνών έως την ημερομηνία εξόφλησης της αναλογούσας πληρωμής, σύμφωνα με το άρθρο 8 των οικείων συμβάσεων.

γ) Ο ανάδοχος αποδέχεται την από 30.5.2014 σύμβαση για τη νησίδα 3 με έκπτωση ποσοστού τουλάχιστον είκοσι τοις εκατό (20%) επί της αρχικής οικονομικής προσφοράς, που υπολογίζεται σύμφωνα με τις αιτιολογημένες προτάσεις της Διεύθυνσης Διαχείρισης Υπολογιστικών Υποδομών Κυβερνητικού Νέφους της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και της «Κοινωνίας της Πληροφορίας Α.Ε..»

δ) Η αναγνώριση των απαιτήσεων των παρόχων για το ως άνω διάστημα πραγματοποιείται με τη διαδικασία των περ. β' και γ' της παρ. 1.

ε) Σε περίπτωση που εντός της ανωτέρω περιόδου, δηλαδή ενός (1) έτους από τις 5.4.2022, επιτευχθεί βάσει νέας σύμβασης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και των αναδόχων πλήρης μετάπτωση και παροχή αντίστοιχων, με τις ανωτέρω, υπηρεσιών που εμπίπτουν στο έργο «ΣΥΖΕΥΞΙΣ II», τότε η εφαρμογή των προβλέψεων της παρούσας παύει.»

Άρθρο 74

Εκπόνηση μελέτης ταξινόμησης των δεδομένων (data classification) για πληροφοριακά συστήματα του δημόσιου τομέα - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 85 ν. 4727/2020

Στην παρ. 2 του άρθρου 85 του ν. 4727/2020 (Α' 184) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) στο δεύτερο εδάφιο οι λέξεις «κατά τη δημοσίευση του παρόντος» αντικαθίστανται από τις λέξεις «μέχρι τις 31.12.2022», β) προστίθεται τέταρτο εδάφιο και η παρ. 2 του άρθρου 85 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Κάθε νέο πληροφοριακό σύστημα των φορέων του δημοσίου τομέα πρέπει να συνοδεύεται από μελέτη ταξινόμησης των δεδομένων (data classification), η οποία περιλαμβάνεται υποχρεωτικά στις μελέτες ανάλυσης και σχεδιασμού του έργου. Για τα πληροφοριακά συστήματα των φορέων του δημόσιου τομέα που φιλοξενούνται, μέχρι τις 31.12.2022, στο Κυβερνητικό Νέφος Δημόσιου Τομέα (G-Cloud) ή στο Κυβερνητικό Νέφος Τομέα Έρευνας και Εκπαίδευσης (RE-Cloud) ή στο Κυβερνητικό

Νέφος Τομέα Υγείας (H-Cloud), η Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ., το Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. ή η Η.ΔΙ.Κ.Α. αντιστοίχως εκπονούν μελέτη ταξινόμησης των δεδομένων (data classification) που αποθηκεύονται στο Κυβερνητικό Νέφος Δημόσιου Τομέα (G-Cloud) ή στο Κυβερνητικό Νέφος Τομέα Έρευνας και Εκπαίδευσης (RE-Cloud) ή στο Κυβερνητικό Νέφος Τομέα Υγείας (H-Cloud), σε συνεργασία με τους ανωτέρω φορείς ή με τους φορείς του δημόσιου τομέα προς τους οποίους η Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ., το Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. ή η Η.ΔΙ.Κ.Α. παρέχουν υπηρεσίες. Η μελέτη του δεύτερου εδαφίου εκπονείται μέχρι την 31η.12.2022. Για τα πληροφοριακά συστήματα των φορέων του δημόσιου τομέα που φιλοξενούνται στο Κυβερνητικό Νέφος Δημόσιου Τομέα (G-Cloud) ή στο Κυβερνητικό Νέφος Τομέα Έρευνας και Εκπαίδευσης (RE-Cloud) ή στο Κυβερνητικό Νέφος Τομέα Υγείας (H-Cloud) από την 1η.1.2023 και μετά, την ευθύνη για τη μελέτη ταξινόμησης των δεδομένων (data classification) αναλαμβάνει ο φορέας που υποβάλλει το αίτημα φιλοξενίας.»

Άρθρο 75

Παραχώρηση υπολογιστικών υποδομών νέφους (cloud computing) σε λοιπούς φορείς διαχείρισης κυβερνητικών νεφών - Προσθήκη παρ. 9Α στο άρθρο 87 ν. 4727/2020

Στο άρθρο 87 του ν. 4727/2020 (Α' 184) προστίθεται παρ. 9Α, ως εξής:

«9Α. Κάθε φορέας διαχείρισης των κυβερνητικών νεφών των παρ. 1 έως 3 δύναται να παραχωρεί υποδομές υπολογιστικού νέφους (cloud) σε άλλον φορέα διαχείρισης, κατόπιν αιτήματος του τελευταίου, στο οποίο τεκμηριώνεται η επιχειρησιακή ανάγκη της παραχώρησης. Η παραχώρηση πραγματοποιείται με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, η οποία εκδίδεται ύστερα από:

α) εισήγηση του φορέα που παραχωρεί την υποδομή υπολογιστικού νέφους (cloud) και

β) εισήγηση του φορέα του δημόσιου τομέα, όπως ορίζεται στην περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), του οποίου οι ηλεκτρονικές εφαρμογές ή τα πληροφοριακά συστήματα πρόκειται να φιλοξενηθούν στις υπό παραχώρηση υποδομές.

Από τη δημοσίευση της απόφασης του πρώτου εδαφίου, οι ανωτέρω υποδομές αποτελούν τμήμα του κυβερνητικού νέφους που διαχειρίζεται ο φορέας που αιτείται την παραχώρηση.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΛΟΙΠΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ

Άρθρο 76

Αυτεπάγγελτη αναζήτηση εγγράφων μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr - Ε.Ψ.Π.) - Προσθήκη παρ. 5 στο άρθρο 27 ν. 4727/2020

Στο άρθρο 27 του ν. 4727/2020 (Α' 184) προστίθεται παρ. 5, ως εξής:

«5. Για την αυτεπάγγελτη αναζήτηση εγγράφων που έχουν εκδοθεί μέσω της Ε.Ψ.Π., τόσο κατά τη συναλλαγή των διοικούμενων με τους φορείς του δημόσιου τομέα όσο και κατά την επικοινωνία μεταξύ των φορέων του δημόσιου τομέα, αρκεί η επίκληση του μοναδικού αναγνωριστικού αριθμού επαλήθευσης της παρ. 4.»

Άρθρο 77
Ορισμοί ψηφιακής προσβασιμότητας -
Τροποποίηση άρθρου 38 ν. 4727/2020

Στο δεύτερο εδάφιο της περ. 2 του άρθρου 38 του ν. 4727/2020 (Α' 184) η λέξη «λογισμικό» αντικαθίσταται από τη λέξη «υλισμικό (hardware)» και η περ. 2 του άρθρου 38 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. «Εφαρμογές για φορητές συσκευές»: το λογισμικό εφαρμογών που σχεδιάζεται και αναπτύσσεται από οργανισμούς του δημόσιου τομέα ή για λογαριασμό τους από τρίτους για χρήση, από το ευρύ κοινό, υπαλλήλους και εργαζομένους στους οργανισμούς του δημόσιου τομέα, σε φορητές συσκευές, όπως έξυπνα τηλέφωνα και ταμπλέτες. Οι εφαρμογές για φορητές συσκευές δεν περιλαμβάνουν το λογισμικό που ελέγχει τις εν λόγω συσκευές (λειτουργικά συστήματα για φορητές συσκευές) ή το ίδιο το υλισμικό (hardware).»

Άρθρο 78
Τεκμήριο συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις
προσβασιμότητας - Τροποποίηση παρ. 3
άρθρου 41 ν. 4727/2020

Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 41 του ν. 4727/2020 (Α' 184) η λέξη «των ιστότοπων» αντικαθίσταται από τις λέξεις «των εφαρμογών για φορητές συσκευές» και η παρ. 3 του άρθρου 41 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Εφόσον δεν έχουν δημοσιευθεί στοιχεία αναφοράς του εναρμονισμένου προτύπου της παρ. 1, το περιεχόμενο των ιστότοπων που πληροί τις απαιτήσεις του ευρωπαϊκού προτύπου EN 301 549 V1.1.2 (2015-04) ή μέρη τους θεωρείται ότι συμμορφώνεται στις απαιτήσεις προσβασιμότητας του άρθρου 39, και που καλύπτουν οι εν λόγω σχετικές απαιτήσεις ή τα μέρη τους. Εφόσον δεν έχουν δημοσιευθεί στοιχεία αναφοράς του εναρμονισμένου προτύπου της παρ. 1, ελλείψει των τεχνικών προδιαγραφών της παρ. 2, το περιεχόμενο των εφαρμογών για φορητές συσκευές που πληροί τις οικείες απαιτήσεις του ευρωπαϊκού προτύπου EN 301 549 V1.1.2 (2015-04) ή των μερών τους θεωρείται ότι συμμορφώνεται στις απαιτήσεις προσβασιμότητας που ορίζονται στο άρθρο 39 και που καλύπτουν οι εν λόγω σχετικές απαιτήσεις ή τα μέρη τους.»

Άρθρο 79
Μητρώο Δημόσιων Ιστότοπων και Εφαρμογών-
Τροποποίηση άρθρου 43 ν. 4727/2020

Στο άρθρο 43 του ν. 4727/2020 (Α' 184) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) στην παρ. 1 προστίθεται δεύτερο εδάφιο, β) προστίθεται παρ. 3 και το άρθρο 43 διαμορφώνεται ως εξής:

Άρθρο 43

Μητρώο Δημόσιων Ιστότοπων και Εφαρμογών

1. Στη Γενική Γραμματεία Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης τηρείται «Μητρώο Δημόσιων Ιστότοπων και Εφαρμογών» (ΜΗ.Δ.ΙΣ.ΕΦ.). Η Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης είναι αρμόδια για την παραγωγική λειτουργία του ΜΗ.Δ.ΙΣ.ΕΦ..

2. Στο ΜΗ.Δ.ΙΣ.ΕΦ. εντάσσονται οι ιστότοποι και οι εφαρμογές για φορητές συσκευές οργανισμών του δημόσιου τομέα που συμμορφώνονται προς τις απαιτήσεις προσβασιμότητας των άρθρων 39 και 41. Στο ΜΗ.Δ.ΙΣ.ΕΦ. τηρούνται και οι ισχύουσες και επικαιροποιημένες, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 42, δηλώσεις προσβασιμότητας των οικείων φορέων.

3. Το ΜΗ.Δ.ΙΣ.ΕΦ. συνιστά τμήμα του Μητρώου Δικτυακών Τόπων και Εφαρμογών για φορητές συσκευές του άρθρου 91.»

Άρθρο 80

Μητρώο Δικτυακών Τόπων και Εφαρμογών για
φορητές συσκευές - Τροποποίηση άρθρου 91
ν. 4727/2020

Στο άρθρο 91 του ν. 4727/2020 (Α' 184) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) στον τίτλο και στο πρώτο εδάφιο στην ονομασία του Μητρώου Διαδικτυακών Τόπων προστίθενται οι λέξεις «και Εφαρμογών για φορητές συσκευές», β) προστίθεται τρίτο εδάφιο ως προς την παραγωγική λειτουργία του Μητρώου και το άρθρο 91 διαμορφώνεται ως εξής:

Άρθρο 91

Μητρώο Δικτυακών Τόπων και Εφαρμογών για
φορητές συσκευές

Στη Γενική Γραμματεία Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης συστήνεται και τηρείται Μητρώο Δικτυακών Τόπων και Εφαρμογών για φορητές συσκευές της Ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης. Το Μητρώο βρίσκεται αναρτημένο στην Ενιαία Ψηφιακή Πύλη της Δημόσιας Διοίκησης και είναι πλήρως προσβάσιμο από τους φορείς του δημόσιου τομέα, και τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες. Η Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης είναι αρμόδια για την παραγωγική λειτουργία του Μητρώου.»

Άρθρο 81

Εξειδίκευση ζητημάτων για τη λειτουργία του
Εθνικού Μητρώου Διοικητικών Διαδικασιών
«Μίτος» και του Μητρώου Δικτυακών Τόπων
και Εφαρμογών για φορητές συσκευές -
Τροποποίηση παρ. 59 και 60 άρθρου 107
ν. 4727/2020

1. Η παρ. 59 του άρθρου 107 του ν. 4727/2020 (Α' 184) αντικαθίσταται ως εξής:

«59. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, καθορίζονται τα ειδικότερα ζητήματα λει-

τουργίας του Εθνικού Μητρώου Διοικητικών Διαδικασιών «Μίτος», οι όροι και προϋποθέσεις για την αρχική καταχώριση και τη μεταγενέστερη επικαιροποίηση διαδικασιών σε αυτό, και εξειδικεύονται οι αρμοδιότητες που ανατίθενται στις οικείες αρχές και στις αρχές εφαρμογής, όπως και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα που αφορά στην οργάνωση και τη λειτουργία του ανωτέρω μητρώου.

2. Στην παρ. 60 του άρθρου 107 του ν. 4727/2020, στο αντικείμενο της εξουσιοδότησης και στην ονομασία του Μητρώου Δικτυακών Τόπων προστίθενται οι λέξεις «και Εφαρμογών για φορητές συσκευές» και η παρ. 60 του άρθρου 107 διαμορφώνεται ως εξής:

«60. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζεται η διαδικασία εγγραφής των δικτυακών τόπων και των εφαρμογών για φορητές συσκευές στο Μητρώο Δικτυακών Τόπων και Εφαρμογών για φορητές συσκευές του άρθρου 91 και ρυθμίζονται οι απαραίτητες λεπτομέρειες για τη συντήρηση και τακτική επικαιροποίηση του Μητρώου Δικτυακών Τόπων και Εφαρμογών για φορητές συσκευές και η διασύνδεσή του με άλλα Μητρώα του Δημόσιου Τομέα.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ

Άρθρο 82 Σύστημα επιφυλακής της Ε.Ε.Τ.Τ. για τις ταχυδρομικές υπηρεσίες - Τροποποίηση άρθρου 13Α ν. 4053/2012

Στο άρθρο 13Α του ν. 4053/2012 (Α' 44) προστίθεται παρ. 4, ως εξής:

«4. Η Ε.Ε.Τ.Τ. είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση και λειτουργία του συστήματος επιφυλακής, ενεργού και ετοιμότητας, της Διεύθυνσης Ταχυδρομείων και Ταχυμεταφορών και άλλων συναρμόδιων για την υποστήριξη αυτής οργανικών μονάδων της Ε.Ε.Τ.Τ. με σκοπό τον άμεσο έλεγχο της συμμόρφωσης των παρόχων με την παρ. 1, όταν υφίσταται ανάγκη άμεσης και επείγουσας παρέμβασης κατόπιν εισαγγελικής παραγγελίας, δικαστικών αποφάσεων ή επείγουσας ενημέρωσης από τη Διυπηρεσιακή Μονάδα Ελέγχου της Αγοράς (ΔΙ.Μ.Ε.Α.). Το προσωπικό που τίθεται σε επιφυλακή μπορεί να διατεθεί και για άλλες περιπτώσεις αρμοδιότητας της Διεύθυνσης Ταχυδρομείων και Ταχυμεταφορών της Ε.Ε.Τ.Τ. που χρήζουν άμεσης και επείγουσας παρέμβασης, κατόπιν σχετικής εντολής από τον Πρόεδρο της Ε.Ε.Τ.Τ. ή τον νόμιμο αναπληρωτή του. Ως ενεργή επιφυλακή νοείται η κατάσταση κατά την οποία τα στελέχη της Ε.Ε.Τ.Τ. που είναι σε επιφυλακή έχουν λάβει αίτημα προς διεκπεραίωση ή εξεύρεση λύσης σε υφιστάμενο πρόβλημα. Ως επιφυλακή ετοιμότητας νοείται η κατάσταση κατά την οποία τα στελέχη της Ε.Ε.Τ.Τ. που είναι σε επιφυλακή είναι προσβάσιμα μέσω υπηρεσιακών τηλεφώνων και διαθέσιμα προς κάθε ενέργεια. Η συμμετοχή των στελεχών των αρμοδίων οργανικών μονάδων στο σύστημα επιφυλακής γίνεται σύμφωνα με τις εκάστοτε υπηρεσιακές ανάγκες και συντελείται με απόφαση του Αντιπροέδρου της Ε.Ε.Τ.Τ. αρμοδίου για

τον τομέα ταχυδρομικών υπηρεσιών. Για την εφαρμογή του συστήματος επιφυλακής, η Ε.Ε.Τ.Τ. εκδίδει Κανονισμό, ο οποίος περιγράφει τα μέσα που αξιοποιεί και τις διαδικασίες τις οποίες ακολουθεί το προσωπικό που τίθεται σε ενεργή επιφυλακή ή επιφυλακή ετοιμότητας, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις περ. κ' και λσ' του άρθρου 12 του ν. 4070/2012 (Α' 82).»

Άρθρο 83 Καθορισμός ημερών μετακίνησης εκτός έδρας του Προέδρου της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ε.Ε.Τ.Τ.) - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 3 υποπαρ. Δ.9 παρ. Δ' άρθρου 2 ν. 4336/2015

Στην παρ. 3 του άρθρου 3 της υποπαρ. Δ.9 της παρ. Δ' του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (Α' 94), προστίθεται περ. στ) ως προς τις μετακινήσεις εκτός έδρας του Προέδρου της Ε.Ε.Τ.Τ. και η παρ. 3 του άρθρου 3 της υποπαρ. Δ.9 της παρ. Δ' του άρθρου 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Με κοινή απόφαση του καθ' ύλην αρμοδίου Υπουργού και του Υπουργού Οικονομικών, καθορίζονται οι ημέρες μετακίνησης εκτός έδρας κατ' έτος και πέραν των ανωτέρω ορίων των παρ. 1 και 2 και μέχρι διακόσιες (200) ημέρες συνολικά για τις μετακινήσεις εκτός έδρας:

- α) των πληρωμάτων του Ε.Κ.Α.Β.,
- β) των τεχνικών και δημοσιογράφων της Ε.Ρ.Τ. Α.Ε.,
- γ) του προσωπικού κλάδου Γεωπόνων και Κτηνιάτρων του Ειδικού Λογαριασμού Γεωργικών Αποζημιώσεων (Ε.Λ.Γ.Α.) και του προσωπικού του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., για τους επιτόπιους φυσικούς ελέγχους που υποχρεούται να διενεργεί σύμφωνα με τους κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης και προκειμένου για τα μέλη του Σώματος Ελεγκτών Παιγνίων της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων (Ε.Ε.Ε.Π.) μέχρι εκατόν ογδόντα (180) ημέρες συνολικά για τη διενέργεια ελέγχων,

δ) των υπαλλήλων που υπηρετούν καθ' οποιονδήποτε τρόπο, στη Γενική Διεύθυνση Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, καθώς και στις διευθύνσεις και τους τομείς που υπάγονται στην ανωτέρω Γενική Διεύθυνση,

ε) του Προέδρου της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής μέχρι εκατόν ογδόντα (180) ημέρες συνολικά, στ) του Προέδρου της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ε.Ε.Τ.Τ.), για τα έτη 2022, 2023 και 2024, και μέχρι ενενήντα (90) ημέρες συνολικά κατ' έτος.»

Άρθρο 84 Ρύθμιση ζητημάτων Κυβερνητικής Υπηρεσίας «Public Regulated Service» (PRS)

1. Η πρόσβαση στην Κυβερνητική Υπηρεσία «Public Regulated Service» - (PRS) της απόφασης 1104/2011/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Οκτωβρίου 2011, σχετικά με τις μεθόδους πρόσβασης στην κυβερνητική υπηρεσία η οποία προσφέρεται από το παγκόσμιο σύστημα δορυφορικής

ραδιοπλοήγησης που υλοποιήθηκε από το πρόγραμμα «Galileo» (L 287), είναι δυνατή μόνο μετά από εξουσιοδότηση που παρέχεται από την αρμόδια αρχή για την Κυβερνητική Υπηρεσία της παρ. 6 του άρθρου 44 του π.δ. 40/2020 (Α' 185) που υπάγεται στην Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας της Γενικής Γραμματείας Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

2. Η ανάπτυξη ή η κατασκευή δεκτών PRS ή μονάδων ασφαλείας που έχουν σχεδιαστεί για την ανωτέρω Υπηρεσία είναι δυνατή μόνο μετά από εξουσιοδότηση που παρέχεται από το συμβούλιο διαπίστευσης ασφαλείας του άρθρου 36 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/696 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28ης Απριλίου 2021 για τη θέσπιση του ενωσιακού διαστημικού προγράμματος και του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το διαστημικό πρόγραμμα, και για την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) 912/2010, (ΕΕ) 1285/2013 και (ΕΕ) 377/2014 και της απόφασης 541/2014/ΕΕ (L 170), κατόπιν εισήγησης της αρχής της παρ. 1.

3. Οι εξουσιοδοτήσεις των παρ. 1 και 2 δύνανται να υπόκεινται σε όρους ή περιορισμούς, να τροποποιούνται, να ανακαλούνται ή να αναστέλλονται, εφόσον ο κάτοχός τους δεν συμμορφώνεται με τους όρους που καθορίζονται σε αυτές, καθώς και όταν η επιβολή όρων ή περιορισμών, η τροποποίηση, η ανάκληση ή αναστολή δικαιολογείται για λόγους εθνικής ασφαλείας ή στο πλαίσιο συμμόρφωσης της χώρας με τις διεθνείς υποχρεώσεις της.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ
ΕΠΟΠΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ
ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ**

Άρθρο 85

**Σκοποί και χρηματοδοτικά εργαλεία της
Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. - Τροποποίηση παρ. 2 και παρ. 7
άρθρου 58 ν. 4623/2019**

1. Στην παρ. 2 του άρθρου 58 του ν. 4623/2019 (Α' 134) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) τροποποιείται το δεύτερο εδάφιο ως προς τους σκοπούς της ανώνυμης εταιρείας «Εθνικό Δίκτυο Υποδομών Τεχνολογίας και Έρευνας Α.Ε., με διακριτικό τίτλο Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε.» β) προστίθενται νέα τρίτο και τέταρτο εδάφια και η παρ. 2 του άρθρου 58 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Η Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. λειτουργεί χάριν του δημόσιου συμφέροντος, κατά τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας και δεν έχει βιομηχανικό ή εμπορικό χαρακτήρα. Σκοπός της εταιρείας είναι η παροχή δικτυακών και υπολογιστικών υπηρεσιών σε ακαδημαϊκά και ερευνητικά ιδρύματα, σε φορείς της εκπαίδευσης όλων των βαθμίδων και σε φορείς του δημοσίου, ευρύτερου δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, η ευρύτερη προώθηση και διάδοση των εφαρμογών των δικτυακών και υπολογιστικών τεχνολογιών καθώς και η προώθηση και υλοποίηση των στόχων του Ψηφιακού Μετασχηματισμού στους ως άνω φορείς, καθώς και ο σχεδιασμός και η παροχή υπηρεσιών

εκπαίδευσης, κατάρτισης, επιμόρφωσης και πιστοποίησης για την ανάπτυξη των ψηφιακών ικανοτήτων στη χώρα, με την επιφύλαξη της παρ. 1 του άρθρου 23 του ν. 3966/2011 (Α' 118) για τις αρμοδιότητες του Ινστιτούτου Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων (Ι.Τ.Υ.Ε.) «Διόφαντος». Η Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. αποτελεί σύμβουλο του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης σε θέματα σχεδιασμού και υλοποίησης δράσεων για την ανάπτυξη των ψηφιακών ικανοτήτων στη χώρα. Η Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. είναι αρμόδια για την ανάπτυξη και λειτουργία της Εθνικής Ακαδημίας Ψηφιακών Ικανοτήτων. Ανώτερος στόχος είναι η παροχή προηγμένων δικτυακών και υπολογιστικών υπηρεσιών στους προαναφερόμενους φορείς, για την υποβοήθηση της εκπαιδευτικής και ερευνητικής τους δραστηριότητας, για την ανάπτυξη της εφαρμοσμένης και τεχνολογικής έρευνας σε θέματα τηλεπικοινωνιακών δικτύων και υπολογιστικών υπηρεσιών. Επίσης, η Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. έχει τον κεντρικό ρόλο συντονιστή όλων των ψηφιακών υποδομών για την Παιδεία και την Έρευνα. Η Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. αποτελεί σύμβουλο του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης σε θέματα σχεδιασμού προηγμένων πληροφοριακών συστημάτων και υποδομών. Αναπτύσσει συνέργειες με τους υπόλοιπους φορείς που παρέχουν ψηφιακές υπηρεσίες στους τομείς του δημοσίου, με ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και τεχνογνωσίας πάνω σε προηγμένα πληροφοριακά συστήματα και αποτελεί τον εθνικό εκπρόσωπο της ερευνητικής και τεχνολογικής κοινότητας στις ερευνητικές υποδομές της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. συνδράμει στον ψηφιακό μετασχηματισμό με εμπειριστατωμένες αναλύσεις, τεχνολογικές μελέτες, πρότυπες λύσεις και ειδική τεχνογνωσία. Για την επίτευξη των σκοπών της, η Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. δύναται να υλοποιεί, να εκτελεί, να διαχειρίζεται ή να παρέχει, εν γένει υπηρεσίες για την υλοποίηση προγραμμάτων, δράσεων και έργων του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, των λοιπών Υπουργείων, του Δημοσίου, του ευρύτερου δημόσιου τομέα, τα οποία αφορούν στον τομέα της πληροφορικής, της ψηφιακής τεχνολογίας, της επικοινωνίας, της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και των νέων και ανοικτών τεχνολογιών, συμπεριλαμβανομένων των νέων τεχνολογιών μεγάλων δεδομένων, τεχνητής νοημοσύνης και μηχανικής μάθησης και γενικότερα στην προώθηση, διάχυση και μεταφορά τεχνογνωσίας επί των δικτυακών και υπολογιστικών τεχνολογιών και των εφαρμογών τους, στην έρευνα και στην ανάπτυξη, στην εκπαίδευση και στην προώθηση του Ψηφιακού Μετασχηματισμού. Η Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. δύναται επίσης να υποστηρίζει, επιστημονικά και συμβουλευτικά και άλλους φορείς όπως Υπουργεία, Αρχές, Οργανισμούς, Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου και Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου του ευρύτερου δημόσιου τομέα, καθώς και άλλους φορείς σε θέματα που αφορούν τις δικτυακές και υπολογιστικές τεχνολογίες, την Ψηφιακή Σύγκλιση και σε άλλες εθνικές στρατηγικές παρόμοιου περιεχομένου. Για την προώθηση του σκοπού της η Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. μπορεί να ιδρύει ή/και να συμμετέχει στην ίδρυση νέων εταιρειών, στο κεφάλαιο νέων ή υφιστάμενων εταιρειών

της Ελλάδας ή του εξωτερικού, καθώς και να προβαίνει σε συνέργειες, κοινές δράσεις και χρηματοδοτήσεις νομικών προσώπων στα οποία συμμετέχει στο πλαίσιο του σκοπού της. Η Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. δύναται να αναθέτει την εκπόνηση μελετών, την εκτέλεση έργων και προμηθειών, την οργάνωση εκθέσεων, συνεδρίων και επιδείξεων, καθώς και την παροχή υπηρεσιών σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.»

2. Στην παρ. 7 του άρθρου 58 του ν. 4623/2019 α) προστίθεται νέο τρίτο εδάφιο, β) το τέταρτο εδάφιο τροποποιείται ως προς τους τρόπους χρηματοδότησης της Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε., και η παρ. 7 του άρθρου 58 διαμορφώνεται ως εξής:

«7. Τα έργα, προγράμματα και δράσεις της Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. χρηματοδοτούνται ή συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, από διεθνείς φορείς ή/και από εθνικούς πόρους, ή εκτελούνται με αυτοχρηματοδότηση ή με χρηματοδότηση από ιδιώτες. Η Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. δύναται να ορίζεται ως τελικός δικαιούχος ή και ως φορέας υλοποίησης των ως άνω έργων, προγραμμάτων και δράσεων ή να συμπράττει με δημόσιους ή άλλους μη κερδοσκοπικούς φορείς για την υλοποίηση έργων, προγραμμάτων και δράσεων κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης υπογράφοντας σχετικές προγραμματικές ή άλλες συμβάσεις ή συμφωνίες ή και να εκτελεί έργα για λογαριασμό αυτών ως τελικός δικαιούχος και φορέας υλοποίησης αυτών. Επίσης, η Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. δύναται να είναι δικαιούχος, κατά την έννοια της περ. 6 του άρθρου 3 του ν. 4314/2014 (Α' 265), ή να ορίζεται ως τέτοιος βάσει προγραμματικών συμβάσεων και έχει την ευθύνη για την έναρξη ή την έναρξη και εφαρμογή, υλοποίηση, διαχείριση έργων, δράσεων, προγραμμάτων και πράξεων για θέματα που αφορούν σε δικτυακές και υπολογιστικές υπηρεσίες για λογαριασμό:

α) του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης,
β) των εποπτευόμενων φορέων του, και
γ) άλλων φορέων, Υπουργείων, ανεξάρτητων αρχών, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου και λοιπών φορέων του δημοσίου τομέα κατά την έννοια της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143).

Για την εκτέλεση των ως άνω αρμοδιοτήτων και την εκπλήρωση των σκοπών της η Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. δύναται να επιχορηγείται από το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, από το εκάστοτε Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (εθνικό σκέλος και συγχρηματοδοτούμενο), από το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0», από τον τακτικό προϋπολογισμό άλλων Υπουργείων και λοιπών φορέων του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, από φορείς του ιδιωτικού τομέα, από προγράμματα που συγχρηματοδοτούνται ή χρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, από άλλα διεθνή προγράμματα, από χορηγίες και από κάθε άλλη νόμιμη πηγή χρηματοδότησης. Οι επιχορηγήσεις από φορείς του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων θεωρούνται δημόσιες δαπάνες, κατά την έννοια της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν.δ. 2957/1954, (Α' 186) και της παρ. 1 του άρθρου 18 παρ. 1 του ν. 2515/1997 (Α' 154) και βαρύνουν τον Προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων.»

Άρθρο 86

Επικαιροποίηση ονομασίας Εθνικού Δικτύου Έρευνας και Τεχνολογίας και ένταξη της Κοινωνίας της Πληροφορίας Μονοπρόσωπη Α.Ε. στους τεχνολογικούς φορείς του ν. 4310/2014 - Τροποποίηση περ. Β' άρθρου 13Α ν. 4310/2014

Στην παρ. Β' του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) επικαιροποιείται η ονομασία του Εθνικού Δικτύου Έρευνας και Τεχνολογίας Α.Ε. (Ε.Δ.Ε.Τ. Α.Ε.), β) προστίθεται στους τεχνολογικούς φορείς η ανώνυμη εταιρεία του Ελληνικού Δημοσίου «Κοινωνία της Πληροφορίας Μονοπρόσωπη Α.Ε.» (ΚτΠ Μ.Α.Ε.) και η περ. Β' του άρθρου 13Α διαμορφώνεται ως εξής:

«Β. Οι Τεχνολογικοί Φορείς που διέπονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου είναι οι εξής:

1. Εθνικό Δίκτυο Υποδομών Τεχνολογίας και Έρευνας Α.Ε. (Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε.).
2. Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας.
3. Επιστημονικό Πάρκο Πατρών Α.Ε..
4. Κέντρο Διάδοσης Επιστημών και Μουσείο Τεχνολογίας (ΝΟΗΣΙΣ).
5. Κοινωνία της Πληροφορίας Μονοπρόσωπη Α.Ε. (ΚτΠ Μ.Α.Ε.).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

Άρθρο 87

Αποστολή της Εθνικής Συμμαχίας για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση

Η Εθνική Συμμαχία για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση, ως μέλος της Ευρωπαϊκής Συμμαχίας για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση, υπάγεται στη Γενική Γραμματεία Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών του Ψηφιακής Διακυβέρνησης και έχει ως κεντρική αποστολή την αναβάθμιση των ψηφιακών δεξιοτήτων, την ενίσχυση της απασχόλησης του πληθυσμού και την υποστήριξη του ψηφιακού μετασχηματισμού, σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, στο πλαίσιο της ευρύτερης κυβερνητικής πολιτικής για τις δεξιότητες.

Στο πλαίσιο της αποστολής της, η Εθνική Συμμαχία μεριμνά ιδίως για:

- α) την προσαρμογή, σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, των πολιτικών και επιχειρησιακών προτεραιοτήτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) και των ενωσιακών θεσμών σε θέματα ψηφιακών δεξιοτήτων,
- β) την υποβολή εισηγήσεων προς το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης σε ζητήματα σχεδιασμού και επικαιροποίησης της εθνικής στρατηγικής για τις ψηφιακές δεξιότητες,
- γ) την υποστήριξη της δικτύωσης και της συνεργασίας των μελών της Εθνικής Συμμαχίας, προκειμένου να σχεδιάζονται και να υλοποιούνται δράσεις αναβάθμισης των ψηφιακών δεξιοτήτων του πληθυσμού και ενίσχυσης της απασχόλησης,

δ) την ανταλλαγή τεχνογνωσίας και βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των μελών της Εθνικής Συμμαχίας και Συμμαχιών άλλων κρατών μελών της Ε.Ε., καθώς και την ανταλλαγή τεχνογνωσίας και βέλτιστων πρακτικών στο πλαίσιο συναφών πρωτοβουλιών τρίτων χωρών,

ε) τη διαμόρφωση προτάσεων έργων, συγχρηματοδοτούμενων ή μη, για την ενίσχυση των ψηφιακών δεξιοτήτων του πληθυσμού,

στ) τη διοργάνωση εκδηλώσεων, ημερίδων και εργασιών για την προώθηση της πολιτικής για τις ψηφιακές δεξιότητες,

ζ) τη συνεργασία με αντίστοιχες πρωτοβουλίες του ιδιωτικού τομέα, και

η) τη συμμετοχή της, εφόσον της ζητηθεί από τον οικείο φορέα, στην πιστοποίηση εκπαιδευτικών δομών ή δομών κατάρτισης με αντικείμενο τις ψηφιακές δεξιότητες, προγραμμάτων επιμόρφωσης ή κατάρτισης με περιεχόμενο τις ψηφιακές δεξιότητες και ψηφιακών γνώσεων και δεξιοτήτων των εκπαιδευόμενων, με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων της Εθνικής Αρχής Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘ.Α.Α.Ε.), της Διεύθυνσης Εξετάσεων και Πιστοποιήσεων του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων σύμφωνα με το άρθρο 15B του π.δ. 18/2018 (Α' 31), του Εθνικού Οργανισμού Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π.) και του Ινστιτούτου Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων (Ι.Τ.Υ.Ε.) - «Διόφαντος», στο πλαίσιο της κυβερνητικής πολιτικής για την πιστοποίηση της συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης.

Άρθρο 88

Όργανο συντονισμού της Εθνικής Συμμαχίας για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση

1. Η Εθνική Συμμαχία για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση συντονίζεται από όργανο συντονισμού, το οποίο αποτελείται από πέντε (5) μέλη και συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Ως Πρόεδρος ορίζεται ο Γενικός Γραμματέας Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών με αναπληρωτή τον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Ψηφιακής Διακυβέρνησης της ως άνω Γενικής Γραμματείας.

Ως μέλη του οργάνου ορίζονται, με τους αναπληρωτές τους: α) ο Γενικός Γραμματέας Ενίσχυσης της Απασχόλησης του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, β) ο Γενικός Γραμματέας Ανθρώπινου Δυναμικού Δημοσίου Τομέα του Υπουργείου Εσωτερικών, γ) ο Γενικός Γραμματέας Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης, Διά Βίου Μάθησης και Νεολαίας, του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, δ) ο Διοικητής του Ν.Π.Δ.Δ. «Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης» (Δ.Υ.Π.Α.), ε) ένας (1) εκπρόσωπος του Ν.Π.Ι.Δ. «Εθνικός Οργανισμός Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού» (Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π.), στ) ένας (1) εκπρόσωπος του Συνδέσμου Επιχειρήσεων Πληροφορικής και Επικοινωνιών Ελλάδος και ζ) ένας (1) εκπρόσωπος της Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδος (Γ.Σ.Ε.Ε.).

2. Αρμοδιότητες του οργάνου συντονισμού είναι:

α) η εκπροσώπηση της Εθνικής Συμμαχίας σε συναντή-

σεις και εκδηλώσεις που διοργανώνονται και σε ομάδες εργασίας που λειτουργούν σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο,

β) η εισήγηση επί θεμάτων που αφορούν στην οργάνωση και λειτουργία της Εθνικής Συμμαχίας, την κτήση ή την απώλεια της ιδιότητας μέλους, πλην της διαγραφής μέλους σύμφωνα με το άρθρο 89, και η επίβλεψη και παρακολούθηση της εύρυθμης λειτουργίας της,

γ) η έγκριση συνεργασιών στο πλαίσιο της Συμμαχίας, εφόσον αυτές χρηματοδοτούνται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους που προέρχονται από εργαλεία χρηματοδότησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, και

δ) η εισήγηση επί θεμάτων που άπτονται της εκπλήρωσης της αποστολής της Εθνικής Συμμαχίας.

3. Η Γενική Γραμματεία Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών είναι αρμόδια για την υποστήριξη του οργάνου και της Εθνικής Συμμαχίας και μεριμνά, ιδίως, για τη σύνταξη και την υποβολή σχεδίων δράσης, αναφορών και λοιπών εγγράφων, τον συντονισμό της συνεργασίας των μελών της Συμμαχίας, την προετοιμασία ένταξης νέων μελών, την επικοινωνία με τις εθνικές, ευρωπαϊκές και διεθνείς αρχές και την ανάπτυξη και διαχείριση των εργαλείων δημοσιότητας.

Άρθρο 89

Μέλη της Εθνικής Συμμαχίας για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση

1. Μέλη της Εθνικής Συμμαχίας για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση δύνανται να είναι: α) νομικά πρόσωπα του δημοσίου ή ιδιωτικού τομέα, όπως επιχειρήσεις Τ.Π.Ε. ή τηλεπικοινωνιών, Α.Ε.Ι., ερευνητικά ιδρύματα και ινστιτούτα, καθώς και λοιποί φορείς του δημόσιου τομέα κατά την έννοια της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), β) ενώσεις φυσικών και νομικών προσώπων και γ) μη κυβερνητικές οργανώσεις και λοιπές Οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών κατά την έννοια της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4873/2021 (Α' 248), εφόσον τα ανωτέρω μέλη δραστηριοποιούνται σε πεδία συναφή με την αποστολή και τις αρμοδιότητες της Εθνικής Συμμαχίας, όπως η τεχνολογία, η κατάρτιση-εκπαίδευση, η προώθηση των ψηφιακών δεξιοτήτων και η ενίσχυση της απασχόλησης, καθώς και με ζητήματα ισότητας και ψηφιακής προσβασιμότητας.

2. Η ιδιότητα του μέλους αποκτάται, κατόπιν αίτησής του, με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, έπειτα από εισήγηση του οργάνου συντονισμού, η οποία βασίζεται σε αξιολόγηση του ρόλου και της αποστολής του υποψήφιου μέλους, της συμβολής του στην ανάπτυξη των ψηφιακών δεξιοτήτων του πληθυσμού της χώρας και στην ενίσχυση της απασχόλησης, καθώς και σε κάθε άλλο αναγκαίο στοιχείο που μπορεί να συμβάλει στην ουσιαστική και εποικοδομητική λειτουργία της Συμμαχίας. Εφόσον ένα μέλος επιθυμεί να αποχωρήσει από την Εθνική Συμμαχία, γνωστοποιεί τη βούλησή του στον Πρόεδρο του οργάνου συντονισμού. Η διαγραφή επέρχεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η' ΛΟΙΠΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Άρθρο 90

Χρήση ψηφιοποιημένης ιδιόχειρης υπογραφής από πιστωτικά και χρηματοδοτικά ιδρύματα και λοιπούς φορείς του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα - Τροποποίηση άρθρου 33 και προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 54 ν. 4821/2021

1. Στο άρθρο 33 του ν. 4821/2021 (Α' 134) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) τροποποιείται ο τίτλος με την προσθήκη των λέξεων «και με πιστωτικά και χρηματοδοτικά ιδρύματα», β) προστίθεται παρ. 3 και το άρθρο 33 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 33

Χρήση ψηφιοποιημένης ιδιόχειρης υπογραφής στις συναλλαγές φυσικών προσώπων με τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.) και με πιστωτικά και χρηματοδοτικά ιδρύματα

1. Η υπογραφή αιτήσεων και άλλων εγγράφων προς διεκπεραίωση στα Κ.Ε.Π. μπορεί να γίνεται με χρήση ψηφιοποιημένης ιδιόχειρης υπογραφής στο έγγραφο, η οποία αποκλειστικά και μόνο για τον σκοπόν αυτόν επέχει την ίδια νομική και αποδεικτική ισχύ με την ιδιόχειρη υπογραφή φυσικού προσώπου. Ως ψηφιοποιημένη ιδιόχειρη υπογραφή λογίζεται η ιδιόχειρη υπογραφή που τίθεται με φυσική παρουσία του υπογράφοντος σε επιφάνεια καταγραφής (tablet) με χρήση γραφίδας.

2. Σε περίπτωση εκτύπωσης εγγράφων με ψηφιοποιημένη ιδιόχειρη υπογραφή της παρ. 1 ισχύουν τα προβλεπόμενα στο άρθρο 11 του ν. 2690/1999 (Α' 45).

3. Οι παρ. 1 και 2 εφαρμόζονται και για τις ψηφιοποιημένες ιδιόχειρες υπογραφές που τίθενται επί κάθε είδους εγγράφου με το οποίο πραγματοποιείται συναλλαγή εντός καταστήματος πιστωτικού ή χρηματοδοτικού ιδρύματος κατά την έννοια των περ. 1 και 2 της παρ. 1 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 575/2013 σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας για πιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις επενδύσεων και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 648/2012 (L 176), αντίστοιχα, με φυσική παρουσία του υπογράφοντος.»

2. Στο άρθρο 54 του ν. 4821/2021 προστίθεται παρ. 4 ως εξής:

«4. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού δύναται να επεκτείνεται το πεδίο εφαρμογής των παρ. 1 και 2 του άρθρου 33 στη χρήση ψηφιοποιημένης ιδιόχειρης υπογραφής στις συναλλαγές με λοιπούς φορείς του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα.»

Άρθρο 91

Δυνατότητα υπαγωγής ή εξαίρεσης της Τράπεζας της Ελλάδος από το πεδίο εφαρμογής του Μέρους Α' του ν. 4727/2020 - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 107 ν. 4727/2020

Στην παρ. 1 του άρθρου 107 του ν. 4727/2020 (Α' 184) προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 1 του άρθρου 107 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης και του οικείου Υπουργού δύναται φορείς του δημοσίου τομέα να εξαιρούνται ή να προστίθενται στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Μέρους ή επιμέρους διατάξεων αυτού. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης και του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος δύναται να προστίθεται ή να εξαιρείται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος Μέρους ή επιμέρους διατάξεων αυτού και η Τράπεζα της Ελλάδος.»

Άρθρο 92

Παράταση διάρκειας συμβάσεων μίσθωσης έργου του Ν.Π.Δ.Δ. «Ελληνικό Κτηματολόγιο»

Η διάρκεια των συμβάσεων μίσθωσης έργου, που συνήφθησαν σύμφωνα με την παρ. 13 του άρθρου 37 του ν. 4512/2018 (Α' 5) και λήγουν μεταξύ 1ης.7.2022 και 30ής.9.2022, δύναται να παραταθεί με σχετική απόφαση του Δ.Σ. του Ν.Π.Δ.Δ. «Ελληνικό Κτηματολόγιο», από τη λήξη τους έως την 30ή.11.2022.

Άρθρο 93

Ηλεκτρονική χορήγηση βεβαίωσης νοσηλείας ή εξέτασης ασθενούς στα νοσοκομεία και τις κλινικές της χώρας

1. Στην Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση Κοινωνικής Ασφάλισης (Η.ΔΙ.Κ.Α.) Α.Ε. συστήνεται Ψηφιακό Αποθετήριο Βεβαιώσεων Νοσηλείων - Εξετάσεων, στο οποίο αποθηκεύονται οι βεβαιώσεις νοσηλείας ή εξέτασης ασθενούς που έχουν διενεργηθεί στα δημόσια νοσοκομεία και τις ιδιωτικές κλινικές της χώρας. Οι βεβαιώσεις νοσηλείας ή εξέτασης ασθενούς στα νοσοκομεία και τις κλινικές της χώρας αποτελούν τμήμα του Ατομικού Ηλεκτρονικού Φακέλου Υγείας του φυσικού προσώπου σύμφωνα με το άρθρο 84 του ν. 4600/2019 (Α' 43) και εφαρμόζεται ως προς αυτά η παρ. 6 του άρθρου 87 του ν. 4727/2020 (Α' 184).

2. Κάθε φυσικό πρόσωπο δύναται, στο πλαίσιο άσκησης του δικαιώματος πρόσβασης στα ιατρικά του δεδομένα, να αιτείται και να λαμβάνει βεβαιώσεις νοσηλείας ή εξέτασης ασθενούς στα νοσοκομεία της χώρας, μέσω ειδικής ηλεκτρονικής εφαρμογής, που είναι προσβάσιμη μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr -Ε.Ψ.Π.).

3. Η είσοδος στην εφαρμογή της παρ. 2 πραγματοποιείται κατόπιν αυθεντικοποίησης του φυσικού προσώπου σύμφωνα με το άρθρο 24 του ν. 4727/2020 και με τη χρήση δεύτερου παράγοντα αυθεντικοποίησης. Ειδικά για τις βεβαιώσεις νοσηλείας ή εξέτασης ανήλικων φυσικών προσώπων, εισέρχονται στην εφαρμογή της παρ. 2 οι φυσικοί ή ανάδοχοι γονείς ή τα φυσικά πρόσωπα που ασκούν την επιμέλειά τους, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο.

4. Μετά την είσοδο στην ηλεκτρονική εφαρμογή της παρ. 2, το φυσικό πρόσωπο επιλέγει από μία λίστα το νοσοκομείο ή την κλινική που τον ενδιαφέρει. Στην συνέχεια, εμφανίζονται τα στοιχεία με τις νοσηλείες, τις επισκέψεις, τις εξετάσεις ή εισαγωγές του αιτούντος, ή του προστατευόμενου μέλους του στην περίπτωση ανήλικου ασθενούς, στο ως άνω νοσοκομείο ή κλινική και ο αιτών

επιλέγει τη νοσηλεία, την επίσκεψη, την εξέταση ή την εισαγωγή που τον ενδιαφέρει, προκειμένου να εκδώσει την οικεία βεβαίωση.

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Υγείας καθορίζονται ο χρόνος έναρξης και τα ειδικότερα ζητήματα λειτουργίας του ψηφιακού αποθετηρίου και της ηλεκτρονικής εφαρμογής των παρ. 1 και 2, αντίστοιχα, προβλέπονται η διαδικασία έκδοσης και το περιεχόμενο των βεβαιώσεων, ο τρόπος αυθεντικοποίησης των φυσικών προσώπων - χρηστών για την είσοδο στην εφαρμογή της παρ. 2, τα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα ασφαλείας και οι αναγκαίες διαλειτουργικότητες και εξειδικεύεται κάθε αναγκαία, τεχνική ή άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 94

Δημιουργία ειδικής ηλεκτρονικής υπηρεσίας «myanarrotikes.gov.gr»

1. Δημιουργείται ειδική ηλεκτρονική υπηρεσία με την ονομασία «myanarrotikes.gov.gr», με αντικείμενο την ψηφιοποίηση της διαδικασίας χορήγησης αναρρωτικών αδειών σε υπαλλήλους του δημοσίου και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, σύμφωνα με τα άρθρα 54 έως 56 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α' 26) και 61 έως 63 του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (ν. 3584/2007, Α' 143). Η ανωτέρω υπηρεσία σχεδιάζεται και υλοποιείται από τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης (Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ.) του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, τη Γενική Γραμματεία Ανθρώπινου Δυναμικού Δημοσίου Τομέα του Υπουργείου Εσωτερικών και την ανώνυμη εταιρεία του Ελληνικού Δημοσίου «Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση Κοινωνικής Ασφάλισης Α.Ε.» (Η.Δ.Ι.Κ.Α. Α.Ε.). Υπεύθυνοι επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για την ανωτέρω ηλεκτρονική υπηρεσία ορίζονται τα Υπουργεία Υγείας, Εσωτερικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, κατά τον λόγο αρμοδιότητάς τους.

2. Τα αναγκαία στοιχεία για τη χορήγηση αναρρωτικών αδειών μέσω της ηλεκτρονικής υπηρεσίας της παρ. 1 αντλούνται μέσω διαλειτουργικότητας με πληροφοριακά συστήματα φορέων του δημόσιου τομέα, και ιδίως με το Μητρώο Ανθρώπινου Δυναμικού Ελληνικού Δημοσίου του Υπουργείου Εσωτερικών και το Σύστημα Ηλεκτρονικής Συνταγογράφησης της Η.Δ.Ι.Κ.Α. Α.Ε., μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας της Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ., σύμφωνα με τα άρθρα 47 του ν. 4623/2019 (Α' 134) και 84 του ν. 4727/2020 (Α' 184).

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Υγείας και Εσωτερικών καθορίζονται τα ειδικότερα ζητήματα λειτουργίας της ηλεκτρονικής υπηρεσίας της παρ. 1, η διαδικασία χορήγησης αναρρωτικών αδειών μέσω της υπηρεσίας αυτής, οι αναγκαίες διαλειτουργικότητες με πληροφοριακά συστήματα φορέων του δημόσιου τομέα, τα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα ασφαλείας και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 95

Μοναδικός κωδικός έγκρισης έργου (Μ.Κ.Ε.Ε.) - Τροποποίηση άρθρου 6 και παρ. 3 άρθρου 107 ν. 4727/2020

1. Στο άρθρο 6 του ν. 4727/2020 (Α' 184) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) στην παρ. 2 προστίθενται εδάφια δεύτερο και τρίτο, β) η παρ. 4 αντικαθίσταται, γ) το πρώτο εδάφιο της παρ. 5 τροποποιείται με την αντικατάσταση των λέξεων «Οι παρ. 1 έως 4 δεν εφαρμόζονται» από τις λέξεις «Από την υποχρέωση έκδοσης Β.Ε.Ε.», δ) στην παρ. 5 προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο ως προς την εξαίρεση από την υποχρέωση απόδοσης Μ.Κ.Ε.Ε. και το άρθρο 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 6

Εναρμόνιση των έργων ΤΠΕ με τη Βίβλο Ψηφιακού Μετασχηματισμού - Βεβαίωση Εναρμόνισης Έργου

1. Όλα τα έργα ΤΠΕ, ανεξαρτήτως πηγής χρηματοδότησης και εφόσον δεν έχουν συμπεριληφθεί στη Βίβλο Ψηφιακού Μετασχηματισμού και στις επικαιροποιήσεις αυτής, οφείλουν να εναρμονίζονται με τις βασικές αρχές και κατευθύνσεις της εθνικής ψηφιακής στρατηγικής, όπως αυτή εκφράζεται μέσα από τη Βίβλο Ψηφιακού Μετασχηματισμού.

2. Η ως άνω εναρμόνιση πιστοποιείται με τη Βεβαίωση Εναρμόνισης Έργου (Β.Ε.Ε.), η οποία εκδίδεται από τη Διεύθυνση Τομεακών Έργων Δημοσίου Τομέα της Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, μέσω της οποίας διαπιστώνεται η συμμόρφωση του έργου με τα κριτήρια και τους δείκτες της υπουργικής απόφασης της παρ. 3 του άρθρου 107, στη βάση τυποποιημένου εντύπου το οποίο υποβάλλει ο δικαιούχος του έργου και το οποίο συμπεριλαμβάνει τα βασικά στοιχεία του έργου που είναι αναγκαία για τη διαπίστωση της ικανοποίησης των εν λόγω κριτηρίων. Με την έκδοση Βεβαίωση Εναρμόνισης Έργου αποδίδεται Μοναδικός Κωδικός Έγκρισης Έργου (Μ.Κ.Ε.Ε.), ο οποίος είναι αναγνωρίσιμος από όλα τα πληροφοριακά συστήματα φορέων του δημοσίου τομέα και για όλο τον κύκλο ζωής του έργου. Ο Μ.Κ.Ε.Ε. αποτελείται από δώδεκα (12) αλφαριθμητικά στοιχεία, εκ των οποίων τουλάχιστον τα εννέα (9) είναι αριθμητικά, και αποδίδεται άπαξ.

3. Η έκδοση Β.Ε.Ε. αποτελεί προϋπόθεση για την ολοκλήρωση των διοικητικών ενεργειών έγκρισης ή ένταξης του έργου Τ.Π.Ε. προς χρηματοδότηση και σε κάθε περίπτωση για την έναρξη των διαδικασιών ανάθεσης των σχετικών συμβάσεων από τον δικαιούχο. Για προτάσεις ομοειδών έργων που δύναται να ενταχθούν σε προσκλήσεις υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης προς πολλαπλούς δικαιούχους, η Β.Ε.Ε. παρέχεται επί του σχεδίου και του φυσικού αντικείμενου της πρόσκλησης με αναφορά, εφόσον κρίνεται απαραίτητο, σε περιοριστικούς κανόνες για τα προς ένταξη επιμέρους έργα.

4. Η Β.Ε.Ε. και ο Μ.Κ.Ε.Ε. εκδίδονται εντός αποκλειστικής προθεσμίας εξήντα (60) ημερών από την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος του δικαιούχου, εντός της οποίας ο δικαιούχος υποχρεούται να παράσχει

κάθε στοιχείο, έγγραφο, διευκρίνιση ή πληροφορία του ζητηθεί για την έκδοσή της. Με την παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας τεκμαίρεται ότι το έργο εναρμόνιζεται με τις αρχές και τις κατευθύνσεις της παρ. 1 εκτός εάν κατά τη διάρκειά της εκδοθεί απόφαση περί μη εναρμόνισης.

5. Από την υποχρέωση έκδοσης Β.Ε.Ε. εξαιρούνται: α) οι δράσεις της παρ. 1 του άρθρου 44 του ν. 4635/2019 (Α' 167), β) τα έργα και οι δράσεις των φορέων που διαχειρίζονται τα κυβερνητικά νέφη του άρθρου 87, γ) τα έργα των οποίων ο συνολικός εκτιμώμενος προϋπολογισμός ή ο προϋπολογισμός των επιμέρους υποέργων υπολείπεται του ορίου της απευθείας ανάθεσης της παρ. 6 του άρθρου 118 του ν. 4412/2016 (Α' 147), δ) τα έργα που προγραμματίζεται να χρηματοδοτηθούν από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και ε) τα έργα τα οποία υλοποιούν, ανεξαρτήτως πηγής χρηματοδότησης, το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης ή οι εποπτευόμενοι φορείς του. Ειδικώς τα έργα της περ. γ' εξαιρούνται και από την υποχρέωση απόδοσης Μ.Κ.Ε.Ε.»

2. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 107 του ν. 4727/2020 τροποποιείται με την προσθήκη των λέξεων «η διαδικασία απόδοσης και ο χρόνος έναρξης χρήσης του Μ.Κ.Ε.Ε.» μετά τις λέξεις «των οποίων αυτή παρέχεται» και η παρ. 3 του άρθρου 107 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης ρυθμίζονται το περιεχόμενο της Βεβαίωσης Εναρμόνισης Έργου σύμφωνα με το άρθρο 6, τα κριτήρια και οι δείκτες βάσει των οποίων αυτή παρέχεται, η διαδικασία απόδοσης και ο χρόνος έναρξης χρήσης του Μ.Κ.Ε.Ε., καθώς και οι υποχρεώσεις των εμπλεκόμενων φορέων και περιγράφονται αναλυτικά οι σχετικές διαδικασίες και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Με όμοια απόφαση δύναται να προβλέπονται περαιτέρω εξαιρέσεις έργων ΤΠΕ από την ανωτέρω βεβαίωση ή από συγκεκριμένες απαιτήσεις αυτής».

Άρθρο 96

Καταστροφή εντύπων εγγράφων κατόπιν μικροφωτογράφισης - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 20 και παρ. 12 άρθρου 107 ν. 4727/2020

1. Στην παρ. 4 του άρθρου 20 του ν. 4727/2020 (Α' 184) προστίθεται τρίτο εδάφιο και η παρ. 4 του άρθρου 20 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Με την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων για την αρχειοθέτηση εγγράφων των Ενόπλων Δυνάμεων, τα έντυπα έγγραφα διατηρούνται για χρονικό διάστημα πέντε (5) ετών μετά από την ψηφιοποίησή τους. Με την παρέλευση του ανωτέρω χρονικού διαστήματος καταστρέφονται. Τα έγγραφα του πρώτου εδαφίου δύναται να καταστραφούν άμεσα, εφόσον μετά την ψηφιοποίησή τους πραγματοποιηθεί μικροφωτογράφιση αυτών.»

2. Στην παρ. 12 του άρθρου 107 του ν. 4727/2020 προστίθεται αναφορά στις προϋποθέσεις και τις διαδικασίες μικροφωτογράφισης των εγγράφων που ψηφιοποιήθηκαν και η παρ. 12 του άρθρου 107 διαμορφώνεται ως εξής:

«12. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, καθορίζονται τα ζητήματα που αναφέρονται στη συγκρότηση, τήρηση, επεξεργασία, αποθήκευση, διατήρηση, ευρετηρίαση και αναζήτηση ηλεκτρονικών εγγράφων και αρχείων και ιδίως οι τεχνικές προδιαγραφές, τα πρότυπα, τα μέσα τήρησης, τα τεχνικά πρότυπα ηλεκτρονικής διαχείρισης-αρχειοθέτησης και αναζήτησης εγγράφων και δεδομένων, οι προϋποθέσεις και οι διαδικασίες μικροφωτογράφισης των εγγράφων που ψηφιοποιήθηκαν, οι κατευθύνσεις για τα μέτρα οργανωτικής και τεχνικής ασφάλειας, κάθε θέμα για την κατάθεση φυσικών αρχείων, ηλεκτρονικών εγγράφων ή ψηφιοποιημένων ηλεκτρονικών αντιγράφων και τον χρόνο αρχειοθέτησης αυτών στα Γενικά Αρχεία του Κράτους, οι περιπτώσεις εξαιρέσεως από την υποχρεωτική τήρηση ηλεκτρονικών αρχείων, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.»

Άρθρο 97

Παροχή υποστήριξης για υπηρεσίες της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-Ε.Ψ.Π.) - Προσθήκη παρ. 5 στο άρθρο 28 ν. 4727/2020

Στο άρθρο 28 του ν. 4727/2020 (Α' 184) προστίθεται παρ. 5 ως εξής:

«5. Η Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης (Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ.) σχεδιάζει, υλοποιεί και λειτουργεί παραγωγικά ειδική ηλεκτρονική υπηρεσία υποστήριξης φυσικών προσώπων κατά τη διεκπεραίωση διοικητικών διαδικασιών που ολοκληρώνονται αυτόματα μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr - Ε.Ψ.Π.) σύμφωνα με το παρόν και το άρθρο 27.»

Άρθρο 98

Έγκριση υπηρεσιών συμφωνημένου επιπέδου (Service Level Agreements - S.L.A.) για πληροφοριακά συστήματα με οριζόντιο χαρακτήρα - Προσθήκη παρ. 9B στο άρθρο 87 ν. 4727/2020

Στο άρθρο 87 του ν. 4727/2020 (Α' 184) προστίθεται παρ. 9B ως εξής:

«9B. Οι υπηρεσίες συμφωνημένου επιπέδου (Service Level Agreement - S.L.A.) των παρ. 4 έως 6, εφόσον έχουν ως αντικείμενο ηλεκτρονικές εφαρμογές ή πληροφοριακά συστήματα αρμοδιότητας πλειόνων φορέων του δημόσιου τομέα, εγκρίνονται με Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης.»

Άρθρο 99

Υποχρέωση ενημέρωσης για πόρους κυβερνητικών νεφών - Προσθήκη παρ. 4A στο άρθρο 88 και παρ. 56A στο άρθρο 107 του ν. 4727/2020

1. Στο άρθρο 88 του ν. 4727/2020 (Α' 184) προστίθεται παρ. 4A ως εξής:

«4A. Κάθε φορέας του δημόσιου τομέα κατά την έννοια της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του

ν. 4270/2014 (Α' 184), ο οποίος ενεργεί ως αναθέτουσα αρχή για την ανάθεση δημόσιας σύμβασης με αντικείμενο την υλοποίηση έργου Τ.Π.Ε. που πρόκειται να εγκατασταθεί στα Κυβερνητικά Νέφη Δημόσιου Τομέα (G-Cloud), Τομέα Έρευνας και Εκπαίδευσης (RE-Cloud) ή Τομέα Υγείας (H-Cloud), υποχρεούται, πριν από τη δημοσίευση της σχετικής διακήρυξης ή πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος, να αποστείλει προς τον αρμόδιο φορέα διαχείρισης κυβερνητικού νέφους, τεκμηριωμένη ενημέρωση σχετικά με τους απαιτούμενους για την υλοποίηση του έργου πόρους του κυβερνητικού νέφους που ο τελευταίος διαχειρίζεται. Η ενημέρωση πραγματοποιείται μέσω ειδικής εφαρμογής που αναπτύσσει και λειτουργεί η Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης (Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ.), η οποία, εφόσον πρόκειται για Κυβερνητικό Νέφος Τομέα Έρευνας και Εκπαίδευσης (RE-Cloud) ή Τομέα Υγείας (H-Cloud), προωθεί τη σχετική ενημέρωση στον αρμόδιο φορέα διαχείρισης.»

2. Στο άρθρο 107 του ν. 4727/2020 προστίθεται παρ. 56Α ως εξής:

«56Α. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης εξειδικεύονται το περιεχόμενο και η διαδικασία της ενημέρωσης της παρ. 4Α του άρθρου 88 και καθορίζονται ο τρόπος λειτουργίας της ειδικής εφαρμογής και κάθε άλλη συναφής λεπτομέρεια.»

Άρθρο 100

Υπηρεσίες διαλειτουργικότητας προς παρόχους υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών - Τροποποίηση άρθρου 96 ν. 4727/2020

1. Στο άρθρο 96 του ν. 4727/2020 (Α' 184) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) ο τίτλος του άρθρου αντικαθίσταται, β) το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 τροποποιείται ως προς τη δυνατότητα των παρόχων να συλλέγουν και να αποθηκεύουν τα στοιχεία ταυτότητας του συνδρομητή και τις σχετικές προϋποθέσεις, γ) το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 αντικαθίσταται και ο τίτλος και η παρ. 1 του άρθρου 96 διαμορφώνονται ως εξής:

«Άρθρο 96

Υπηρεσίες διαλειτουργικότητας προς παρόχους υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών

1. Οι πάροχοι υπηρεσιών σταθερής και κινητής τηλεφωνίας, πρόσβασης στο διαδίκτυο και συνδρομητικής τηλεόρασης μπορούν, μετά από ειδική και ρητή συγκατάθεση του συνδρομητή, να συλλέγουν και αποθηκεύουν από τα στοιχεία που αντλούνται ή τηρούνται από το Κέντρο Διαλειτουργικότητας της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης (Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ.) τα στοιχεία ταυτότητας συνδρομητή, που ορίζονται στην παρ. 4 του άρθρου 2 του ν. 3783/2009 (Α' 136), εφόσον ο συνδρομητής έχει καταχωρισθεί στο Εθνικό Μητρώο Επικοινωνίας (Ε.Μ.Επ.) του άρθρου 17 του ν. 4704/2020 (Α' 133). Η συλλογή των στοιχείων του συνδρομητή σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο, καλύπτει την υποχρέωση των παρόχων για την ταυτοποίηση του συνδρομητή πριν τη σύναψη σύμβασης μαζί του.»

Άρθρο 101

Ρυθμίσεις σχετικά με την ταυτοποίηση χρηστών κινητής τηλεφωνίας - Τροποποίηση άρθρων 2 και 3 ν. 3783/2009

1. Στην παρ. 4 του άρθρου 2 του ν. 3783/2009 (Α' 136) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) τροποποιείται το δεύτερο εδάφιο της υποπερ. δδ. της περ. α. ως προς τις προϋποθέσεις μη προσκόμισης επιπλέον στοιχείων στις υποπερ. αα', ββ' και γγ', β) διορθώνεται η υποπερ. στ' στο ορθό σπστ., γ) προστίθεται νέα υποπερ. ζζ' στην περ. α' δ) προστίθεται νέα υποπερ. εε' στην περ. β' και η παρ. 4 του άρθρου 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Στοιχεία ταυτότητας συνδρομητή: τα στοιχεία ταυτότητας που προσδιορίζουν τον συνδρομητή με μοναδικό τρόπο.

α. Τα στοιχεία ταυτότητας συνδρομητή φυσικού προσώπου περιλαμβάνουν:

αα. ονοματεπώνυμο, ββ. πατρώνυμο, γγ. τόπο και ημερομηνία γέννησης, δδ. φωτοτυπία δελτίου ταυτότητας ή διαβατηρίου ή προκειμένου περί αλλοδαπών, άλλου αντίστοιχου εγγράφου, όπως φωτοτυπία άδειας παραμονής στην Ελλάδα ή ειδικού δελτίου ταυτότητας ομογενούς ή δελτίου ταυτότητας αλλοδαπού ή ειδικού δελτίου αιτούντος άσυλο αλλοδαπού ή ειδικού δελτίου ταυτότητας αλλοδαπού φυγάδα ή ειδικού δελτίου υπό ανοχή διαμονής αλλοδαπού που δεν έχει αναγνωρισθεί ως πρόσφυγας ή πιστοποιητικού μη απέλασης αλλοδαπού που έχει υποβάλει αίτηση για πολιτογράφηση ή ειδικού ταξιδιωτικού εγγράφου (T.DV) για πρόσφυγες, ανιθαγενείς ή άδεια άδειας διαμονής για ανθρωπιστικούς λόγους. Δεν απαιτείται η προσκόμιση επιπλέον στοιχείων στις υποπερ. αα', ββ' και γγ', εάν αυτά: i) προκύπτουν από το έγγραφο της υποπερ. δδ', το οποίο δύναται να υποβάλλεται σε φωτοτυπία ή σε ηλεκτρονική μορφή ή ii) συλλέγονται και αποθηκεύονται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 96 του ν. 4727/2020 (Α' 184), εε. αριθμό φορολογικού μητρώου (ΑΦΜ), εάν υπάρχει, σπστ. διεύθυνση κατοικίας ή διαμονής και ζζ. στοιχεία επικοινωνίας, και ειδικότερα αριθμό κινητού τηλεφώνου και διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

β. Τα στοιχεία ταυτότητας συνδρομητή νομικού προσώπου περιλαμβάνουν:

αα. επωνυμία, ββ. διεύθυνση έδρας, γγ. ονοματεπώνυμο και πατρώνυμο νόμιμου εκπροσώπου, δδ. αριθμό φορολογικού μητρώου (ΑΦΜ) του νομικού προσώπου και εε. στοιχεία επικοινωνίας, και ειδικότερα αριθμό κινητού τηλεφώνου και διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

2. Στην παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 3783/2009 προστίθεται τέταρτο εδάφιο ως προς τη δυνατότητα του παρόχου να ταυτοποιεί τον συνδρομητή και μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας, και η παρ. 1 του άρθρου 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Κατά τη σύναψη σύμβασης παρόχου με συνδρομητή, περιλαμβανομένης και της σύμβασης αλλαγής παρόχου λόγω φορητότητας των αριθμών, ο πάροχος οφείλει να ζητήσει, συλλέξει και αποθηκεύσει τα στοιχεία ταυτότητας συνδρομητή και να προβεί στην αντιστοίχσή τους με την κάρτα ταυτότητας συνδρομητή της περ. στ' της παρ. 7 του άρθρου 2, καθώς και με τα λοιπά διαθέσιμα στοιχεία. Σε

περίπτωση που ο χρήστης του κινητού τερματικού είναι διαφορετικό πρόσωπο από τον συνδρομητή, ο συνδρομητής υποχρεούται να αναφέρει με υπεύθυνη δήλωσή του τα στοιχεία του χρήστη, κατά τα οριζόμενα στην παρ. 4 του άρθρου 2. Οι πάροχοι μπορούν να συλλέγουν και να τηρούν τα στοιχεία ταυτοποίησης είτε σε έντυπη είτε σε ηλεκτρονική μορφή, διασφαλίζοντας την ακεραιότητα των ανωτέρω εγγράφων. Ο πάροχος δύναται να ταυτοποιεί τον συνδρομητή και να συλλέγει και αποθηκεύει τα στοιχεία ταυτότητας του που ορίζονται στην παρ. 4 του άρθρου 2, και μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης (Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ.), κατόπιν ειδικής και ρητής συγκατάθεσης του συνδρομητή.»

3. Η παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 3783/2009 τροποποιείται ως προς τον τύπο της δήλωσης του συνδρομητή περί μη καταχώρισης και διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Η υποχρέωση παροχής των στοιχείων ταυτότητας συνδρομητή είναι ανεξάρτητη του δικαιώματος αυτού να ζητήσει είτε κατά τη σύναψη της σύμβασης είτε σε μεταγενέστερο χρόνο, με ρητή δήλωσή του, τη μη καταχώρισή του στον ενοποιημένο τηλεφωνικό κατάλογο στο πλαίσιο της καθολικής υπηρεσίας και σε έντυπους ή ηλεκτρονικούς καταλόγους συνδρομητών κατά τους όρους του άρθρου 10 του ν. 3471/2006 (Α' 133).»

ΜΕΡΟΣ Δ' ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Άρθρο 102 Εθνική Πύλη Αναπηρίας

1. Στον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.) τηρείται πληροφοριακό σύστημα με την επωνυμία «Εθνική Πύλη Αναπηρίας», υπό την εποπτεία του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, το οποίο είναι προσβάσιμο μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-ΕΨΠ).

2. Η Εθνική Πύλη Αναπηρίας συντίθεται από τα ακόλουθα επιμέρους συστήματα:

α) το Σύστημα Πιστοποίησης Αναπηρίας, που αποτελείται από τα εξής επιμέρους υποσυστήματα:

αα) το Υποσύστημα Ηλεκτρονικής Αίτησης για πιστοποίηση αναπηρίας,

αβ) το Υποσύστημα Κατάρτισης Ιατρικού Εισηγητικού Φακέλου του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.), που αποτελεί τμήμα του Ατομικού Ηλεκτρονικού Φακέλου Υγείας (Α.Η.Φ.Υ.), που υποστηρίζονται από εποπτευόμενο φορέα του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης,

αγ) το Υποσύστημα Ιατρικής Αξιολόγησης του ΚΕ.Π.Α., το οποίο υποστηρίζεται από τον e-Ε.Φ.Κ.Α.,

β) το Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία (Ψηφιακό Μητρώο ΑμεΑ),

γ) το Μητρώο Παροχών Αναπηρίας,
και

δ) το Υποσύστημα Κάρτας Αναπηρίας, τα οποία υποστηρίζονται από εποπτευόμενους φορείς του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

3. Μέσω της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας τα άτομα με αναπηρία:

α) έχουν πρόσβαση στα προσωπικά τους δεδομένα που τηρούνται στο Ψηφιακό Μητρώο ΑμεΑ,

β) υποβάλλουν αίτημα για αξιολόγηση και πιστοποίηση αναπηρίας,

γ) υποβάλλουν αίτημα για χορήγηση Κάρτας Αναπηρίας,

δ) εξυπηρετούνται, στο πλαίσιο υπηρεσίας μιας στάσης, για συνταξιοδοτικές, επιδοματικές, κοινωνικές και οικονομικές παροχές ή κοινωνικές υπηρεσίες, που προβλέπονται από τη νομοθεσία για τα άτομα με αναπηρία, και

ε) πληροφορούνται για τις διαθέσιμες παροχές και τα κριτήρια επιλεξιμότητας για τις παροχές αυτές.

4. Κάθε αίτημα για συνταξιοδοτικές, επιδοματικές, κοινωνικές και οικονομικές παροχές ή κοινωνικές υπηρεσίες που προβλέπονται από τη νομοθεσία για τα άτομα με αναπηρία εξετάζεται μόνο μετά από την ολοκλήρωση της διαδικασίας πιστοποίησης της αναπηρίας. Οι διαδικασίες πιστοποίησης αναπηρίας της παρ. 1 του άρθρου 103 διενεργούνται μέσω της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας σύμφωνα με το άρθρο 103. Τα στοιχεία των πιστοποιήσεων αναπηρίας αντλούνται απευθείας από την Εθνική Πύλη Αναπηρίας μέσω της διαλειτουργικότητας των αντίστοιχων πληροφοριακών συστημάτων, για την απονομή παροχών και διευκολύνσεων από φορείς του δημόσιου τομέα υπό την έννοια της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143).

5. Ο ιστότοπος της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας έχει επίπεδο προσβασιμότητας, τουλάχιστον, AAA του προτύπου W3C/WCAG 2.1 ή συμμορφώνεται με τις προβλέψεις του Κεφαλαίου Η' του ν. 4727/2020 (Α' 184), περί της ψηφιακής προσβασιμότητας, και της υπό στοιχεία ΥΑΠ/Φ.40.4/1/989/10.4.2012 απόφασης του Υφυπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (Β' 1301), περί του Πλαισίου Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

Άρθρο 103 Ψηφιακή διαδικασία υγειονομικής κρίσης αναπηρίας

1. Η υγειονομική κρίση για την πιστοποίηση αναπηρίας γίνεται με τη διαδικασία που περιγράφεται στο παρόν από τις πρωτοβάθμιες και δευτεροβάθμιες υγειονομικές επιτροπές που υπάγονται στο Κέντρο Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.), το οποίο αποτελεί αποκεντρωμένη υπηρεσία του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.).

2. Η ψηφιακή διαδικασία πρωτοβάθμιας υγειονομικής κρίσης αναπηρίας αποτελείται από τα εξής στάδια:

α) υποβολή αίτησης για πιστοποίηση αναπηρίας από τον ενδιαφερόμενο,

β) κατάρτιση και υποβολή Ιατρικού Εισηγητικού Φακέλου,

γ) εξέταση του ενδιαφερομένου από την αρμόδια πρωτοβάθμια υγειονομική επιτροπή του ΚΕ.Π.Α.,

δ) έκδοση Γνωμάτευσης Αναπηρίας (Γ.Α.) από την πρωτοβάθμια υγειονομική επιτροπή,

ε) έκδοση Γνωστοποίησης Αποτελέσματος Πιστοποίησης Αναπηρίας (Γ.Α.Π.Α.) από το ΚΕ.Π.Α..

3. Η αίτηση για πιστοποίηση αναπηρίας υποβάλλεται μέσω του Συστήματος Πιστοποίησης Αναπηρίας της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας. Ο ενδιαφερόμενος εισέρχεται στην Εθνική Πύλη Αναπηρίας και υποβάλλει αίτηση πιστοποίησης αναπηρίας, αφού προηγουμένως αυθεντικοποιηθεί. Η αυθεντικοποίηση γίνεται με τη χρήση των κωδικών-διαπιστευτηρίων της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης (taxisnet) ή με έναν από τους υπόλοιπους τρόπους που ορίζονται στο άρθρο 24 του ν. 4727/2020 (Α' 184). Η υποβολή της αίτησης από τον ενδιαφερόμενο μπορεί να γίνει και με τη συνδρομή των υπαλλήλων που υπηρετούν στα Κέντρα Κοινότητας, τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών ή τα σημεία εξυπηρέτησης του e-Ε.Φ.Κ.Α..

4. Μετά από την υποβολή της αίτησης για πιστοποίηση αναπηρίας καταρτίζεται και υποβάλλεται στο Σύστημα Πιστοποίησης Αναπηρίας ο Ιατρικός Εισηγητικός Φάκελος. Ο Ιατρικός Εισηγητικός Φάκελος περιλαμβάνει: α) τον Γενικό Εισηγητικό Φάκελο, που περιέχει στοιχεία απαραίτητα για την αξιολόγηση του αιτούντος ως προς την κύρια αξιολογούμενη πάθηση, και β) τους Ειδικούς Εισηγητικούς Φακέλους, που περιέχουν αντίστοιχα στοιχεία για τις συνυπάρχουσες αξιολογούμενες παθήσεις. Ο Γενικός Εισηγητικός Φάκελος και οι Ειδικοί Εισηγητικοί Φάκελοι συντάσσονται, συμπληρώνονται και υποβάλλονται από ιατρούς τους οποίους επιλέγει ο αιτών. Ο ιατρός που υποβάλλει τον Γενικό Εισηγητικό Φάκελο έχει την ευθύνη για την οριστική υποβολή του Ιατρικού Εισηγητικού Φακέλου. Η οριστική υποβολή του Ιατρικού Εισηγητικού Φακέλου ολοκληρώνεται εντός προθεσμίας έξι (6) μηνών από την υποβολή της αίτησης για πιστοποίηση αναπηρίας.

5. Μετά από την οριστική υποβολή του Ιατρικού Εισηγητικού Φακέλου μέσω του Συστήματος Πιστοποίησης Αναπηρίας προσδιορίζεται η αρμόδια πρωτοβάθμια υγειονομική επιτροπή που θα εξετάσει τον ενδιαφερόμενο και ορίζεται η ημερομηνία εξέτασής του. Η πρωτοβάθμια υγειονομική επιτροπή έχει πρόσβαση και λαμβάνει υπόψη της τα στοιχεία του Ιατρικού Εισηγητικού Φακέλου και των υπόλοιπων ιατρικών δεδομένων που περιλαμβάνονται στον Ατομικό Ηλεκτρονικό Φάκελο Υγείας του αιτούντος, καθώς και σε Εθνικά Μητρώα Ασθενών.

6. Μετά από την ολοκλήρωση της αξιολόγησης, η πρωτοβάθμια υγειονομική επιτροπή εκδίδει τη Γ.Α., στην οποία πιστοποιείται το ποσοστό αναπηρίας του αιτούντος, σύμφωνα με τον Ενιαίο Πίνακα Προσδιορισμού Ποσοστού Αναπηρίας που εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 7 του ν. 3863/2010 (Α' 115). Βάσει της Γ.Α., το ΚΕ.Π.Α. εκδίδει τη Γ.Α.Π.Α., η οποία είναι δεσμευτική για τον e-Ε.Φ.Κ.Α. και τις υπηρεσίες του Δημοσίου. Η Γ.Α.Π.Α. ορίζει τη διάρκεια ισχύος της πιστοποίησης αναπηρίας και καταγράφει τις διαπιστωθείσες παθήσεις του ενδιαφερομένου, σύμφωνα με την κωδικοποίηση νόσων κατά ICD-10, και το ποσοστό ιατρικής αναπηρίας του, καθώς και τις συνταξιοδοτικές, επιδοματικές, κοινωνικές και

οικονομικές παροχές ή κοινωνικές υπηρεσίες, οι οποίες προβλέπονται από τη νομοθεσία για τα άτομα με αναπηρία και για τις οποίες ο ενδιαφερόμενος πληροί τις απαιτούμενες ιατρικές προϋποθέσεις. Οι Γ.Α. ελέγχονται δειγματοληπτικά από Επιτροπή Δειγματοληπτικού Ελέγχου που συγκροτείται στον e-Ε.Φ.Κ.Α..

7. Η διαδικασία ενώπιον της πρωτοβάθμιας υγειονομικής επιτροπής ολοκληρώνεται εντός προθεσμίας δύο (2) ετών από την υποβολή της αίτησης.

8. Με τη διαδικασία των παρ. 3 έως 7 ο ενδιαφερόμενος δύναται να αιτηθεί:

α) την αναθεώρηση της Γ.Α.Π.Α., προκειμένου να συμπληρωθούν περαιτέρω στοιχεία που οδηγούν στη χορήγηση επιπλέον ωφελημάτων και παροχών που δικαιούνται ο αιτών βάσει της αναπηρίας που πιστοποιήθηκε με αυτή,

β) την ανανέωση της Γ.Α.Π.Α., προκειμένου να παραταθεί η διάρκεια ισχύος της πιστοποίησης αναπηρίας που ορίστηκε με αυτή ή

γ) την έκδοση νέας Γ.Α.Π.Α., προκειμένου να πιστοποιηθεί επιδείνωση της πάθησης ή νέα πάθηση. Ειδικά ως προς τη διαδικασία αναθεώρησης της Γ.Α.Π.Α., η πρωτοβάθμια υγειονομική επιτροπή δύναται, κατά την κρίση της, να δεχτεί το σχετικό αίτημα και να εκδώσει αναθεωρημένη Γ.Α.Π.Α. ή να απορρίψει το σχετικό αίτημα, χωρίς το στάδιο εξέτασης του ενδιαφερομένου.

9. Κατά της Γ.Α.Π.Α. που εκδόθηκε με οποιαδήποτε από τις παραπάνω διαδικασίες ο ενδιαφερόμενος δύναται να ασκήσει προσφυγή ενώπιον της δευτεροβάθμιας υγειονομικής επιτροπής, εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίηση της Γ.Α.Π.Α. σε αυτόν. Προσφυγή δύναται να ασκήσει, εντός της ίδιας προθεσμίας, και ο Προϊστάμενος της οργανικής μονάδας του e-Ε.Φ.Κ.Α. που έχει ως αντικείμενο τη λειτουργία του ΚΕ.Π.Α.. Η προσφυγή ασκείται μέσω της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας. Η άσκηση της προσφυγής από τον ενδιαφερόμενο μπορεί να γίνει και με τη συνδρομή των υπαλλήλων που υπηρετούν στα Κέντρα Κοινότητας και τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών. Η προθεσμία προσφυγής κατά της Γ.Α.Π.Α. και η άσκηση της προσφυγής δεν αναστέλλουν την ισχύ της Γ.Α.Π.Α. που έχει εκδοθεί από την πρωτοβάθμια υγειονομική επιτροπή. Η δευτεροβάθμια υγειονομική επιτροπή έχει πρόσβαση στα ίδια στοιχεία, στα οποία έχει πρόσβαση η πρωτοβάθμια υγειονομική επιτροπή, καθώς και σε στοιχεία που θα προσκομισθούν εν τω μεταξύ. Αν η προσφυγή γίνει δεκτή, η Γ.Α.Π.Α. που έχει εκδοθεί από την πρωτοβάθμια υγειονομική επιτροπή ακυρώνεται και υποκαθίσταται από τη Γ.Α.Π.Α. που εκδίδεται από τη δευτεροβάθμια υγειονομική επιτροπή.

10. Αν το άτομο με αναπηρία που έχει πιστοποιηθεί με την παραπάνω διαδικασία υποβάλλει αίτημα προς τον e-Ε.Φ.Κ.Α. ή τον Οργανισμό Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ο.Π.Ε.Κ.Α.) για χορήγηση παροχής ή κοινωνικής υπηρεσίας που σχετίζεται με την αναπηρία εντός τεσσάρων (4) μηνών από την ημερομηνία έκδοσης της Γ.Α.Π.Α., ως ημερομηνία υποβολής της αίτησης στον αντίστοιχο φορέα λογίζεται η ημερομηνία υποβολής της αίτησης για πιστοποίηση αναπηρίας. Η ίδια συνέπεια επέρχεται και στην περίπτωση κατά την

οποία, μετά από την κοινοποίηση απόρριψης αίτησης που έχει υποβληθεί εντός της παραπάνω προθεσμίας από ένα από τους παραπάνω δύο φορείς, ο αιτών υποβάλει αίτημα στον έτερο φορέα εντός δύο (2) μηνών.

Άρθρο 104
Ειδικό Σώμα Ιατρών (Ε.Σ.Ι.) Κέντρου
Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.) του
Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής
Ασφάλισης (ε-Ε.Φ.Κ.Α.)

1. Στον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ε-Ε.Φ.Κ.Α.) συστήνεται Ειδικό Σώμα Ιατρών (Ε.Σ.Ι.) που αποτελείται από ειδικευμένους ιατρούς, οι οποίοι εγγράφονται σε αυτό κατόπιν αίτησής τους και μετά από επιτυχή ολοκλήρωση σχετικής εκπαίδευσης. Τα στοιχεία των ιατρών του Ε.Σ.Ι. τηρούνται σε Μητρώο, το οποίο τηρεί και διαχειρίζεται ο ε-Ε.Φ.Κ.Α.. Οι ιατροί του Ε.Σ.Ι. αξιολογούνται από τον ε-Ε.Φ.Κ.Α. και επανεκπαιδεύονται στο νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο που διέπει το Κέντρο Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.). Οι πρωτοβάθμιες και δευτεροβάθμιες υγειονομικές επιτροπές του ΚΕ.Π.Α. συγκροτούνται αποκλειστικά από ιατρούς του Ε.Σ.Ι..

2. Οι ιατροί του Ε.Σ.Ι. διαγράφονται από αυτό με απόφαση του Διοικητή του ε-Ε.Φ.Κ.Α. στις εξής περιπτώσεις:

- α) αν η αξιολόγηση του έργου που παρέχουν στις υγειονομικές επιτροπές είναι αρνητική,
- β) αν παραλείπουν να συμμετέχουν σε προγράμματα επανεκπαίδευσης,
- γ) αν ανατιολόγητα αρνούνται επανειλημμένα τη συμμετοχή τους σε υγειονομικές επιτροπές,
- δ) αν απωλέσουν τα προσόντα που είναι απαραίτητα για την εγγραφή τους στο Ε.Σ.Ι. ή αποκτήσουν κώλυμα.

Οι ιατροί του Ε.Σ.Ι. δύνανται να προσφύγουν κατά της απόφασης διαγραφής τους στο Διοικητικό Συμβούλιο του ε-Ε.Φ.Κ.Α. εντός τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης σε αυτούς. Με απόφαση του Διοικητή του ε-Ε.Φ.Κ.Α. δύνανται να τίθεται σε αναστολή καθηκόντων ιατρός του Ε.Σ.Ι., αν ασκηθεί εναντίον του ποινική ή πειθαρχική δίωξη ή παραβιάσει τον Κώδικα Δεοντολογίας των Ιατρών του Ε.Σ.Ι..

3. Οι υγειονομικές επιτροπές συστήνονται κατά ειδικότητα και συνεδρίαση με βάση τα υποβληθέντα αιτήματα για γνωμάτευση και τις κύριες παθήσεις σε αυτά, την εντοπιότητα του ιατρού, την κατοικία του αιτούντος, τις διαθέσιμες ειδικότητες και την ανηλικότητα του αιτούντος. Σε περίπτωση εξέτασης ανηλικού, στην επιτροπή συμμετέχει ιατρός του Ε.Σ.Ι. με ειδικότητα στην παιδιατρική ή άλλη παιδιατρική εξειδίκευση, εάν είναι διαθέσιμος. Οι Δημόσιες Δομές Φροντίδας Υγείας (Δ.Δ.Φ.Υ.) και ο Εθνικός Οργανισμός Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.) οφείλουν να επιτρέπουν στους ιατρούς που υπηρετούν σε αυτούς να συμμετέχουν σε συνεδριάσεις υγειονομικών επιτροπών, στις οποίες έχουν ορισθεί, τουλάχιστον πέντε (5) ημέρες ανά μήνα. Με την απόφαση ορισμού της υγειονομικής επιτροπής ορίζεται και ο πρόεδρος της, ο οποίος πρέπει να κατέχει ειδικότητα αντίστοιχη με αυτή της επιτροπής.

4. Στους ιατρούς του Ε.Σ.Ι. και στους γραμματείς των υγειονομικών επιτροπών του ΚΕ.Π.Α. καταβάλλεται από

τον ε-Ε.Φ.Κ.Α. αποζημίωση ανά κρινόμενο αίτημα, για το οποίο εκδίδεται οριστική Γ.Α.. Στους ιατρούς και στους γραμματείς της Επιτροπής Δειγματοληπτικού Ελέγχου καταβάλλεται από τον ε-Ε.Φ.Κ.Α. αποζημίωση ανά ελεγχόμενο περιστατικό. Η αποζημίωση της παρούσας καταβάλλεται σύμφωνα με την κοινή απόφαση της παρ. 5 του άρθρου 109. Το συνολικό ποσό της αποζημίωσης δεν μπορεί να υπερβεί κατά έτος το διπλάσιο του μηνιαίου ανώτατου ορίου αποδοχών, όπως αυτό ορίζεται στην παρ. 1 του άρθρου 28 του ν. 4354/2015 (Α' 176). Στους μετακινούμενους εκτός έδρας ιατρούς του Ε.Σ.Ι. για την άσκηση καθηκόντων ως πρόεδρου ή μέλους των υγειονομικών επιτροπών του ΚΕ.Π.Α. καταβάλλονται από τον ε-Ε.Φ.Κ.Α. οι δαπάνες μετακίνησης (έξοδα κίνησης, έξοδα διανυκτέρευσης, ημερήσια αποζημίωση), οι οποίες καταβάλλονται κατά τις κείμενες διατάξεις στους μετακινούμενους εκτός έδρας δημοσίους υπαλλήλους. Ως ανώτατο ετήσιο όριο μετακινήσεων ορίζονται οι ενενήντα (90) ημέρες.

Άρθρο 105
Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία

1. Το Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία είναι υποσύστημα της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας. Σε αυτό καταγράφονται όλα τα άτομα που διαθέτουν πιστοποίηση αναπηρίας που έχει εκδοθεί από το Κέντρο Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.), την Ανώτατη Υγειονομική Επιτροπή του Στρατού, του Ναυτικού, της Αεροπορίας, της Ελληνικής Αστυνομίας και του Πυροσβεστικού Σώματος. Η καταγραφή στο Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία δεν θίγει την ισχύ πιστοποιήσεων αναπηρίας που έχουν ήδη χορηγηθεί.

2. Το Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία διασυνδέεται με δημόσιους φορείς που χορηγούν παροχές ή κοινωνικές υπηρεσίες προς άτομα με αναπηρία. Οι φορείς του πρώτου εδαφίου, ως αποδέκτες δεδομένων από το εν λόγω Μητρώο, κατά την έννοια του στοιχ. (9) του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 (L 119) (Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων - Γ.Κ.Π.Δ.), έχουν πρόσβαση στο σύνολο των δεδομένων που είναι απαραίτητα για τη χορήγηση των παραπάνω παροχών ή κοινωνικών υπηρεσιών και ενημερώνουν ψηφιακά την Εθνική Πύλη Αναπηρίας ως προς τους συγκεκριμένους ωφελούμενους στους οποίους χορηγούνται παροχές ή κοινωνικές υπηρεσίες, καθώς και ως προς το χρονικό διάστημα για το οποίο χορηγούνται. Οι φορείς του πρώτου εδαφίου παρέχουν στατιστικά δεδομένα των δικαιούχων και των ωφελουμένων από τις παροχές αυτές για σκοπούς άσκησης δημόσιας πολιτικής.

Άρθρο 106
Κάρτα Αναπηρίας

1. Στα άτομα με αναπηρία που διαθέτουν πιστοποίηση αναπηρίας σε ισχύ και είναι εγγεγραμμένα στο Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία χορηγείται Κάρτα Αναπηρίας, εφόσον έχουν συνολικό ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον πενήντα τοις εκατό (50%). Η Κάρτα

Αναπηρίας αποδεικνύει την ταυτότητα του κατόχου της και την ιδιότητα του ατόμου με αναπηρία έναντι κάθε δημόσιας αρχής και τρίτου.

2. Η Κάρτα Αναπηρίας διασυνδέεται με το Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία. Με τη διασύνδεση αυτή, επιβεβαιώνεται ότι ο κάτοχος της Κάρτας Αναπηρίας είναι εγγεγραμμένος στο Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία και προσδιορίζονται τα πιστοποιημένα χαρακτηριστικά της αναπηρίας του, όπως και τα ειδικότερα ωφελήματα που δικαιούται, για τα οποία είναι απαραίτητη η ταυτοπροσωπία, καθώς και η απόδειξη της ιδιότητας του κατόχου μέσω της Κάρτας Αναπηρίας.

Άρθρο 107

Μητρώο Παροχών Αναπηρίας

1. Στο Μητρώο Παροχών Αναπηρίας καταγράφονται οι διευκολύνσεις, τα ωφελήματα και οι παροχές που δικαιούνται τα Άτομα με Αναπηρία και οι ειδικότερες προϋποθέσεις για τη λήψη τους.

2. Η συμπλήρωση του Μητρώου Παροχών Αναπηρίας γίνεται από τους δημόσιους φορείς που χορηγούν παροχές και κοινωνικές υπηρεσίες που σχετίζονται με την ιδιότητα του ατόμου με αναπηρία.

Άρθρο 108

Προστασία προσωπικών δεδομένων

1. Το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης ορίζει ως Υπεύθυνος Επεξεργασίας, κατά την έννοια της παρ. 7 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 (L 119) (Γενικό Κανονισμό για την Προστασία Δεδομένων - Γ.Κ.Π.Δ.), των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που είναι αναγκαία για τις υπηρεσίες αυθεντικοποίησης των ενδιαφερομένων.

2. Ο Ηλεκτρονικός Εθνικός Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.) και ο Οργανισμός Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ο.Π.Ε.Κ.Α.) ορίζονται ανεξάρτητοι Υπεύθυνοι Επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων που υποβάλλονται σε επεξεργασία στο πλαίσιο της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας, για τη λειτουργία του συστήματος και την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους, όπως ορίζονται στο άρθρο 103 του παρόντος και στον ν. 4520/2018 (Α' 30). Το Υπουργείο Υγείας είναι από κοινού Υπεύθυνος Επεξεργασίας με τον e-Ε.Φ.Κ.Α. και τον Ο.Π.Ε.Κ.Α. ως προς τα προσωπικά δεδομένα που αντλούνται από τα πληροφοριακά συστήματα του Ατομικού Ηλεκτρονικού Φακέλου Υγείας (Α.Η.Φ.Υ.), του Συστήματος Ηλεκτρονικής Συνταγογράφησης (Σ.Η.Σ.) και τα Εθνικά Μητρώα Ασθενών, στα οποία το Υπουργείο Υγείας έχει ορισθεί Υπεύθυνος Επεξεργασίας και με τα οποία η Εθνική Πύλη Αναπηρίας διαλειτουργεί για την άντληση προσωπικών δεδομένων των φυσικών προσώπων κατά την εφαρμογή της παρούσας. Ο e-Ε.Φ.Κ.Α. και ο Ο.Π.Ε.Κ.Α. διασφαλίζουν την προστασία των δικαιωμάτων των προσώπων, της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, σύμφωνα με το ενωσιακό και εθνικό δίκαιο και ιδίως, σύμφωνα με τον Γ.Κ.Π.Δ. και τον ν. 4624/2019 (Α' 137). Η επεξεργασία των δεδομένων γίνεται για τους εξής σκοπούς: α) την πιστοποίηση της

αναπηρίας, και β) την τήρηση μητρώου με τα δεδομένα της αναπηρίας, ώστε οι δικαιούχοι να μπορούν να λαμβάνουν τις παροχές που σχετίζονται με αυτή. Τα προσωπικά δεδομένα που υποβάλλονται σε επεξεργασία είναι αυτά που δηλώνει ο πολίτης στην αίτησή του, αυτά που δηλώνονται στον ιατρικό εισηγητικό φάκελο, αυτά που περιλαμβάνονται στην έκδοση Γνωμάτευσης Αναπηρίας και στη Γνωστοποίηση Αποτελέσματος Πιστοποίησης Αναπηρίας και αυτά που αντλούνται από τα συστήματα με τα οποία διαλειτουργεί η Εθνική Πύλη Αναπηρίας.

3. Το Υπουργείο Υγείας και ο e-Ε.Φ.Κ.Α. είναι από κοινού Υπεύθυνοι Επεξεργασίας για τα προσωπικά δεδομένα των ιατρών που αποτελούν το Ειδικό Σώμα Ιατρών (Ε.Σ.Ι.). Τα στοιχεία των ιατρών του Ε.Σ.Ι. τηρούνται σε Μητρώο το οποίο τηρείται στον e-Ε.Φ.Κ.Α., ο οποίος το διαχειρίζεται για την πλήρωση των εκ του νόμου σκοπών του.

4. Από κοινού υπεύθυνοι επεξεργασίας του Ψηφιακού Μητρώου ατόμων με αναπηρία είναι το Υπουργείο Υγείας και ο e-Ε.Φ.Κ.Α..

Άρθρο 109

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Ψηφιακής Διακυβέρνησης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού καθορίζονται τα δικαιώματα πρόσβασης και καταχώρισης στοιχείων στην Εθνική Πύλη Αναπηρίας, οι εκτελούντες την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων που περιλαμβάνονται σε αυτή, οι τεχνικές λεπτομέρειες για τη δημιουργία και λειτουργία της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας, την ανάπτυξη των απαραίτητων διαλειτουργικότητων με άλλα πληροφοριακά συστήματα και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των άρθρων 103, 105, 106 και 107. Με την ίδια ή όμοια απόφαση ρυθμίζονται τα ζητήματα του πρώτου εδαφίου για τα ειδικότερα συστήματα και τα επιμέρους υποσυστήματα της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας. Ειδικότερα ως προς τα επιμέρους συστήματα, με την απόφαση ρυθμίζονται ιδίως:

α) Ως προς το Σύστημα Πιστοποίησης Αναπηρίας, τα ζητήματα σχετικά με την υποβολή αιτημάτων, τον προσδιορισμό και την ειδοποίηση των ιατρών που συμπληρώνουν τον ψηφιακό Ιατρικό Εισηγητικό Φάκελο και τη σύνταξη και οριστικοποίηση του φακέλου αυτού, τον προγραμματισμό και τις συνεδριάσεις των υγειονομικών επιτροπών, την έκδοση και κοινοποίηση Γνωμάτευσης Αναπηρίας (Γ.Α.) και Γνωστοποίησης Αποτελέσματος Πιστοποίησης Αναπηρίας (Γ.Α.Π.Α.), τις διαδικασίες ενημέρωσης του πολίτη και την ανάπτυξη των απαραίτητων διαλειτουργικότητων.

β) Ως προς το Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία, τα ζητήματα σχετικά με τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις εγγραφής και οι απαιτούμενες προς τούτο ενέργειες των ενδιαφερομένων και των αρμόδιων υπηρεσιών, τα τηρούμενα στοιχεία ταυτοποίησης, αναπηρίας και παροχών, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, στις ατομικές καρτέλες κάθε εγγεγραμμένου, όπως και των δικαστικών συμπαραστατών και νομίμων εκπροσώπων αυτών, η πηγή των στοιχείων αυτών, τα στοιχεία των πι-

στοποιώσεων αναπηρίας που τηρούνται, και η τήρηση ειδικότερων μητρώων ανά τύπο αναπηρίας ή πάθησης. Με την ίδια ή όμοια απόφαση ορίζεται ο τρόπος αξιοποίησης των κρίσεων των φορέων του άρθρου 4 του ν. 3699/2008 (Α' 199).

γ) Ως προς το Μητρώο Παροχών Αναπηρίας, ο τρόπος ενσωμάτωσης δεδομένων από τους δημόσιους φορείς που απονέμουν ή χορηγούν επιδόματα και βοηθήματα προς τα άτομα με αναπηρία και ο τόπος της αποτύπωσης των επιδομάτων, βοηθημάτων και ωφελημάτων που δικαιούνται τα άτομα με αναπηρία και οι προϋποθέσεις για τη λήψη τους, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

δ) Ως προς το Υποσύστημα Κάρτας Αναπηρίας και την Κάρτα Αναπηρίας, οι ειδικότερες προϋποθέσεις και η διαδικασία χορήγησής της, η μορφή, οι διαστάσεις και το υλικό των πλαστικών καρτών, οι τρόποι ταυτοποίησης του κατόχου τους και πιστοποίησης της αυθεντικότητάς τους, οι παροχές που συνδέονται με την Κάρτα Αναπηρίας σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, η αντιστοίχιση των δεδομένων που τηρούνται στο Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία προς τα κριτήρια επιλεξιμότητας ανά παροχή, ζητήματα που αφορούν στην έκδοση και διάθεση καρτών, καθώς και οι προδιαγραφές της ηλεκτρονικής εφαρμογής που χορηγείται στους δικαιούχους της Κάρτας Αναπηρίας μαζί με αυτήν.

2. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων καθορίζεται ο Κανονισμός Λειτουργίας του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.), μετά από εισήγηση του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.). Με τον Κανονισμό Λειτουργίας ρυθμίζονται οι ειδικότερες λεπτομέρειες υποβολής και εξέτασης αιτημάτων πιστοποίησης αναπηρίας, αιτήσεων αναθεώρησης και ανανέωσης της Γ.Α.Π.Α. ή έκδοσης νέας, προκειμένου να πιστοποιηθεί νέα πάθηση ή επιδείνωση της ήδη πιστοποιηθείσας πάθησης, οι προθεσμίες προς ενέργεια για τους αιτούντες και το ΚΕ.Π.Α. και οι συνέπειες παράβασης αυτών, οι λεπτομέρειες συγκρότησης των υγειονομικών επιτροπών και των λοιπών οργάνων που συμμετέχουν στη διαδικασία πιστοποίησης αναπηρίας και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Υγείας καθορίζονται:

α) τα προσόντα και οι ειδικότητες των ιατρών που εντάσσονται στο Ειδικό Σώμα Ιατρών (Ε.Σ.Ι.),

β) η διαδικασία εγγραφής ιατρών στο Μητρώο του Ε.Σ.Ι.,

γ) η εξειδίκευση των κριτηρίων και η διαδικασία αξιολόγησης των ιατρών του Ε.Σ.Ι.,

δ) τα στοιχεία του Μητρώου και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια σχετική με τη λειτουργία του και τις εγγραφές του,

ε) ο τρόπος συγκρότησης και λειτουργίας της Επιτροπής Δειγματοληπτικού Ελέγχου και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για τον έλεγχο των γνωματεύσεων των υγειονομικών επιτροπών του ΚΕ.Π.Α. από αυτή,

στ) οι όροι και η διαδικασία αναστολής καθηκόντων, καθώς και οι όροι και η διαδικασία διαγραφής ιατρού από το Ε.Σ.Ι. και επανένταξης σε αυτό, και

ζ) κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 104.

4. Με απόφαση του Διοικητή του e-Ε.Φ.Κ.Α. καθορίζονται:

α) η ύλη, το πρόγραμμα, η διάρκεια και η διαδικασία της ειδικής εκπαίδευσης των ιατρών που είναι υποψήφιοι προς ένταξη στο Ε.Σ.Ι., καθώς και τα κριτήρια επιτυχούς ολοκλήρωσής της,

β) η ύλη, το πρόγραμμα, η διάρκεια και η διαδικασία της επανεκπαίδευσης των ιατρών του Ε.Σ.Ι., και

γ) τα σημεία λειτουργίας των γραμματειών του ΚΕ.Π.Α. και τα σημεία διενέργειας συνεδριάσεων των υγειονομικών επιτροπών του ΚΕ.Π.Α..

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Οικονομικών καθορίζεται το ύψος της αποζημίωσης των ιατρών του Ε.Σ.Ι., των γραμματέων των υγειονομικών επιτροπών του ΚΕ.Π.Α. και των ιατρών και των γραμματέων της Επιτροπής Δειγματοληπτικού Ελέγχου, οι προϋποθέσεις και ο τρόπος καταβολής της αποζημίωσης αυτής και ο τρόπος αποτύπωσής της στα βιβλία των ιδιωτών ιατρών του Ε.Σ.Ι..

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Υγείας εκδίδεται Κώδικας Δεοντολογίας των Ιατρών του Ε.Σ.Ι., ο οποίος καθορίζει τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των ιατρών κατά την άσκηση των καθηκόντων τους ως μελών των υγειονομικών επιτροπών του ΚΕ.Π.Α..

Άρθρο 110

Τελικές διατάξεις - Προσθήκη περ. ιδ) στην παρ. 1 άρθρου 7 ν. 4520/2018 - Προσθήκη υποπερ. ιγγ' στην περ. γ' παρ. 3 άρθρου 23 ν. 4520/2018

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 4520/2018 (Α' 30), περί των αρμοδιοτήτων του Διοικητή του Οργανισμού Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ο.Π.Ε.Κ.Α.), προστίθεται περ. ιδ) ως εξής:

«ιδ) Με απόφαση του Διοικητή του Ο.Π.Ε.Κ.Α. αντιστοιχίζονται οι σχετικές με την αναπηρία προϋποθέσεις που τίθενται από το οικείο κανονιστικό πλαίσιο για την απονομή προνοιακών παροχών σε χρήμα σε άτομα με αναπηρία, καθώς και οι παροχές και κοινωνικές υπηρεσίες που απονέμονται με αξιοποίηση της Κάρτας Αναπηρίας σε άτομα με αναπηρία, με συγκεκριμένα πεδία και συγκεκριμένες τιμές του Ψηφιακού Μητρώου Ατόμων με Αναπηρία, όπως ενδεικτικά με την κωδικοποίηση των παθήσεων κατά ICD-10. Προς τούτο, ο Διοικητής του Ο.Π.Ε.Κ.Α. δύναται, με απόφασή του, να συστήνει και να συγκροτεί άμισθες επιτροπές συμβουλευτικού χαρακτήρα και να ρυθμίζει κάθε σχετική λεπτομέρεια για την οργάνωση και τη λειτουργία τους.»

2. Στην περ. γ' της παρ. 3 του άρθρου 23 του ν. 4520/2018, περί των αρμοδιοτήτων της Διεύθυνσης Αναπηρικών Επιδομάτων και Οικονομικών Ενισχύσεων, προστίθεται υποπερ. ιγγ) ως εξής:

«ιγγ) η διαχείριση των ζητημάτων που σχετίζονται με την Εθνική Πύλη Αναπηρίας και άπτονται των αρμοδιοτήτων του Ο.Π.Ε.Κ.Α. και των ζητημάτων που σχετίζονται με την Ψηφιακή Κάρτα Αναπηρίας.»

Άρθρο 111**Μεταβατικές και τελικές διατάξεις**

1. Μέχρι την έκδοση των αποφάσεων των παρ. 1 και 2 του άρθρου 108, περί της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας και περί του Κανονισμού Λειτουργίας του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.) του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.), εφαρμόζεται, συμπληρωματικά και στον βαθμό που δεν είναι αντίθετη προς το άρθρο 2 του παρόντος, η υπ' αρ. 84045/27.10.2021 απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων (Β' 5074), περί του Κανονισμού Λειτουργίας του ΚΕ.Π.Α..

2. Μέχρι την πρώτη εγγραφή ιατρών στο Μητρώο του Ε.Σ.Ι., οι υγειονομικές επιτροπές του ΚΕ.Π.Α. λειτουργούν και στελεχώνονται σύμφωνα με τις παρ. 3 και 4 του άρθρου 6 του ν. 3863/2010 (Α' 115).

3. Μέχρι την έκδοση της απόφασης της παρ. 5 του άρθρου 108 τα μέλη τους αποζημιώνονται σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 6 του ν. 3863/2010, περί του ΚΕ.Π.Α..

4. Αιτήσεις για υγειονομική κρίση αναπηρίας που υποβάλλονται μέχρι την 15η.9.2022 εξετάζονται με τις διατάξεις που ισχύουν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος. Μετά από την 15η.9.2022, όσοι έχουν εκκρεμείς αιτήσεις για υγειονομική κρίση αναπηρίας δύνανται, με αίτημά τους που υποβάλλεται μέσω της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας, να ζητήσουν την εξέταση της αίτησής τους με την ψηφιακή διαδικασία υγειονομικής κρίσης αναπηρίας. Η παρ. 7 του άρθρου 103 εφαρμόζεται και για τις αιτήσεις που είναι εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος.

5. Από την 1η.11.2022 οι δικαιούχοι ψηφιακής κάρτας μπορούν να αξιοποιούν την Κάρτα Αναπηρίας για την ταυτοποίηση και την πιστοποίηση της αναπηρίας τους.

Άρθρο 112**Καταργητικές διατάξεις**

1. Από τη 15η.9.2022 καταργούνται:

α) Οι παρ. 2 έως 9 του άρθρου 6 του ν. 3863/2010 (Α' 115), περί Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας, εκτός από τις διατάξεις που παραμένουν σε ισχύ μεταβατικά σύμφωνα με τις παρ. 2 και 3 του άρθρου 10 του παρόντος,

β) οι παρ. 2 έως 4 του άρθρου 4 του ν. 2430/1996 (Α' 156), περί πιστοποίησης αναπηρίας,

γ) το π.δ. 210/1998 (Α' 169), περί καθορισμού κατά ενιαίο τρόπο της διαδικασίας πιστοποίησης της αναπηρίας για τη χορήγηση της κάρτας αναπηρίας,

δ) η υπό στοιχεία Π3α/Φ80/ΟΙΚ.907/1.3.2001 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας και Πρόνοιας (Β' 284),

ε) η υποπερ. 15 της περ. ε' της παρ. Ι του άρθρου 75 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006, Α' 114), περί χορήγησης κάρτας αναπηρίας,

στ) το άρθρο 215 του ν. 4512/2018 (Α' 5), περί πιλοτικής διαδικασίας απονομής προνοιακών παροχών,

ζ) το άρθρο 17 του ν. 4549/2018 (Α' 105), περί επέκτασης της ηλεκτρονικής διαδικασίας απονομής προνοιακών παροχών σε χρήμα,

η) η υπό στοιχεία Δ12/Γ.Π.οικ.2738/36/17.1.2018 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Εργασίας, Κοι-

νωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Οικονομικών (Β' 57), και

θ) κάθε διάταξη, γενική ή ειδική, που είναι αντίθετη στις προβλέψεις του.

2. Με την έναρξη λειτουργίας του Μητρώου του Ειδικού Σώματος Ιατρών (Ε.Σ.Ι.) καταργείται το Ειδικό Σώμα Ιατρών Υγειονομικών Επιτροπών του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας, που συστάθηκε με το άρθρο 6 του ν. 2556/1997 (Α' 270), και οι ιατροί που υπηρετούν σε αυτό εντάσσονται αυτοδικαίως στο Μητρώο Ε.Σ.Ι., χωρίς να απαιτείται η παρακολούθηση της αρχικής εκπαίδευσής της παρ. 1 του άρθρου 104.

ΜΕΡΟΣ Ε'**ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ****Άρθρο 113****Εξουσιοδοτικές διατάξεις**

1. Με προεδρικό διάταγμα, κατόπιν πρότασης του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών, δύνανται να προβλεπώνται οι κατάλληλες εγγυήσεις για την προστασία των δικαιωμάτων των φυσικών και νομικών προσώπων σε περίπτωση χρήσης συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης για τη διαδικασία λήψης ή την υποστήριξη της διαδικασίας λήψης μιας απόφασης ή την έκδοση πράξης, τα οποία επηρεάζουν τα δικαιώματα ενός φυσικού ή νομικού προσώπου, από τους φορείς της παρ. 2 του άρθρου 4.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Ψηφιακής Διακυβέρνησης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, μετά από εισήγηση της Εθνικής Επιτροπής Βιοηθικής και Τεχνοηθικής, εξειδικεύεται το περιεχόμενο της πολιτικής δεοντολογικής χρήσης δεδομένων και προβλέπεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 10.

3. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζονται η μεθοδολογία μέτρησης των βασικών δεικτών απόδοσης, ο τρόπος παρουσίασης των αναφορών και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 14.

4. α. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης ορίζονται οι υπηρεσίες της εθνικής αρχής πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας της παρ. 1 του άρθρου 15 που είναι αρμόδιες για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης και τη μέριμνα για την εφαρμογή του πλαισίου για τα ευρωπαϊκά και τα εθνικά συστήματα πιστοποίησης κυβερνοασφάλειας.

β. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, κατόπιν εισήγησης της εθνικής αρχής πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας της παρ. 1 του άρθρου 15, δύναται να καθορίζεται κάθε ειδικότερο θέμα σχετικό με τη διαδικασία παρακολούθησης της συμμόρφωσης των προϊόντων, των υπηρεσιών και των διαδικασιών Τ.Π.Ε. προς τις απαιτήσεις ευρωπαϊκών πιστοποιητικών κυβερνοασφάλειας που εκδίδονται δυνάμει του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/881 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2019, σχετικά με τον ENISA («Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κυβερνοασφάλεια») και με την πιστοποίηση της κυβερ-

νοασφάλειας στον τομέα της τεχνολογίας πληροφοριών και επικοινωνιών και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 526/2013 (πράξη για την κυβερνοασφάλεια) (L 151).

γ. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Ανάπτυξης και Επενδύσεων, κατόπιν εισήγησης της εθνικής αρχής πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας της παρ. 1 του άρθρου 15, ορίζονται οι οργανισμοί αξιολόγησης συμμόρφωσης του άρθρου 60 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/881, εξειδικεύονται η διαδικασία και οι προϋποθέσεις διαπίστευσης από το Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης και ρυθμίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για τον σχεδιασμό, την εφαρμογή, τις διαδικασίες και την εποπτεία εθνικών συστημάτων πιστοποίησης κυβερνοασφάλειας.

δ. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, κατόπιν εισήγησης της εθνικής αρχής πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας της παρ. 1 του άρθρου 15 καθορίζονται το είδος, η διαδικασία και οι προϋποθέσεις επιβολής των κυρώσεων που επιβάλλονται λόγω παραβίασης του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/881 ή λόγω παραβίασης των ευρωπαϊκών συστημάτων πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας.

5. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης εκδίδεται ο εσωτερικός κανονισμός οργάνωσης και λειτουργίας του Παρατηρητηρίου Ανάλυσης Υβριδικών Απειλών του άρθρου 16.

6. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης δύναται να εξειδικεύεται κάθε θέμα σχετικό με τη διαδικασία διαχείρισης, προγραμματισμού και υλοποίησης των έργων της παρ. 2 του άρθρου 17, να καθορίζονται οι προϋποθέσεις και τα κριτήρια χρηματοδότησης αυτών και να ρυθμίζεται κάθε άλλο ζήτημα σχετικό με τον τρόπο συνεργασίας μεταξύ του εθνικού κέντρου συντονισμού του άρθρου 17 και της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Προγράμματος «Ψηφιακός Μετασχηματισμός».

7. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης δύναται να αναπροσαρμόζεται το περιεχόμενο και να καθορίζεται ειδική μεθοδολογία για τη διενέργεια της ανάλυσης κινδύνου και της ενιαίας πολιτικής ασφάλειας του άρθρου 20, να εξειδικεύεται το ελάχιστο περιεχόμενό τους και να καθορίζονται διαδικασίες έγκρισης αυτών, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για τον σχεδιασμό και την εφαρμογή τους.

8. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, η οποία δεν δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, χαρακτηρίζονται ψηφιακές υποδομές, συστήματα, υποσυστήματα ή υπηρεσίες φορέων της κεντρικής Κυβέρνησης ως κρίσιμες, καθορίζονται η διαδικασία και η μεθοδολογία χαρακτηρισμού και ιεράρχησης της κρισιμότητας αυτών, εξειδικεύονται τα κριτήρια χαρακτηρισμού και ρυθμίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των άρθρων 21 και 22.

9. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Οικονομικών εξειδικεύονται οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής στο πρόγραμμα άσκησης και κατάρτισης του άρθρου 23, ο τρόπος επιλογής των συμμετεχόντων, η διάρκειά του, ο τρόπος και το ύψος

της χρηματοδότησης, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια σχετική με τη διεξαγωγή του ανωτέρω προγράμματος.

10. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης εξειδικεύονται τα στοιχεία που καταχωρίζονται στο μητρώο υπεύθυνων προστασίας δεδομένων, η διαδικασία καταχώρισης και επικαιροποίησης αυτών, ο τρόπος εξουσιοδότησης των αρμόδιων υπαλλήλων, οι ρόλοι ως προς την επεξεργασία των τηρούμενων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για την ασφάλεια της επεξεργασίας τους, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 25.

11. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, η οποία δεν δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ύστερα από εισήγηση της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας και κατόπιν σχετικού αιτήματος του οικείου φορέα εκμετάλλευσης ΔΤΠ, δύναται να εξαιρούνται συσκευές τεχνολογίας ΔΤΠ, οι οποίες χρησιμοποιούνται για σκοπούς συνδεδεμένους με την εθνική ασφάλεια, από το πεδίο εφαρμογής του Κεφαλαίου Γ' του Μέρους Β'.

12. α. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, ύστερα από εισήγηση της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας, εξειδικεύονται οι κατάλληλες τεχνικές προδιαγραφές ασφαλείας των συσκευών τεχνολογίας ΔΤΠ που προορίζονται για χρήσεις από τους φορείς εκμετάλλευσης ΔΤΠ, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων κυβερνοασφάλειας του άρθρου 32 και ρυθμίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου αυτού.

β. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, ύστερα από εισήγηση της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας, της Διεύθυνσης Κυβερνοάμυνας του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας και της Διεύθυνσης Κυβερνοχώρου της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών, καθορίζονται τα κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα που οφείλουν να λαμβάνουν οι φορείς εκμετάλλευσης ΔΤΠ για την παροχή έγκαιρων προειδοποιήσεων, ειδοποιήσεων επαγρύπνησης και ανακινώσεων προς την Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας και την αρμόδια ομάδα απόκρισης, σχετικά με τη διαχείριση κινδύνων και συμβάντων, τους τρόπους παρέμβασης, και την υιοθέτηση κοινών συστημάτων ταξινόμησης συμβάντων, κινδύνων και πληροφοριών για την εφαρμογή του άρθρου 32.

13. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, ύστερα από εισήγηση της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας, εξειδικεύεται το περιεχόμενο των υποχρεώσεων των κατασκευαστών, καθορίζεται η διαδικασία ενημέρωσης της παρ. 5 και ρυθμίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 33.

14. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, ύστερα από εισήγηση της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας, εξειδικεύεται το περιεχόμενο των υποχρεώσεων των εισαγωγέων και των διανομέων, καθορίζεται η διαδικασία ενημέρωσης της παρ. 2 και ρυθμίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 34.

15. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, ύστερα από εισήγηση της Εθνικής Αρχής Κυβερ-

νοασφάλειας, καθορίζονται τα ειδικότερα ζητήματα σχετικά με τις υποχρεώσεις των φορέων εκμετάλλευσης και τη διαδικασία ενημέρωσης της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας και ρυθμίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 35.

16. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης ορίζονται οι υπηρεσίες της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας που είναι αρμόδιες για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του άρθρου 36.

17. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, ύστερα από εισήγηση της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας, καθορίζεται η διαδικασία ελέγχου ή αξιολόγησης συμμόρφωσης της παρ. 1, εξειδικεύεται η διαδικασία ενημέρωσης της παρ. 2 και ρυθμίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 36.

18. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, ύστερα από εισήγηση της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας, εξειδικεύονται οι πληροφορίες του μητρώου διασυνδεδεμένων συσκευών που τηρούν οι φορείς εκμετάλλευσης ΔτΠ, καθορίζεται ο χρόνος έναρξης ισχύος της σχετικής υποχρέωσης και ρυθμίζεται κάθε αναγκαία, τεχνική ή άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 38.

19. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, ύστερα από εισήγηση της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας, ρυθμίζεται κάθε ειδικότερο ζήτημα σχετικό με τη διαδικασία επιβολής κυρώσεων στους φορείς εκμετάλλευσης ΔτΠ και καθορίζονται τα κριτήρια επιβολής τους, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 42.

20. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Εθνικής Άμυνας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης ρυθμίζεται κάθε λεπτομέρεια σχετικά με τη διαδικασία διάθεσης των απαραίτητων στοιχείων για την προπαρασκευή της στράτευσης των Ελλήνων πολιτών, τη διαδικασία και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την εγγραφή, διαγραφή, συμπλήρωση και διόρθωση στοιχείων και την καταχώριση μεταβολών στα δημοτολόγια, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Με όμοια απόφαση καθορίζονται τα στοιχεία που διατίθενται μέσω διαλειτουργικότητας της παρ. 2 του άρθρου 60, ο χρόνος διάθεσης αυτών, καθώς και κάθε σχετική λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 60.

21. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών ρυθμίζεται κάθε σχετική λεπτομέρεια, καθώς και τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την εγγραφή, διαγραφή, συμπλήρωση και διόρθωση στοιχείων και την καταχώριση μεταβολών στα δημοτολόγια, σύμφωνα με το άρθρο 62 που αφορούν στους Έλληνες πολίτες, ανεξαρτήτως φύλου.

22. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Ψηφιακής Διακυβέρνησης ρυθμίζεται κάθε ειδικότερο ζήτημα σχετικά με το περιεχόμενο και τη διαδικασία έκδοσης του ενιαίου πιστοποιητικού κληρονομίας, οι αναγκαίες διαλειτουργικότητες, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 65.

23. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, ύστερα από εισήγηση της αρμόδιας αρχής για την

Κυβερνητική Υπηρεσία (Public Regulated Service - PRS) του άρθρου 84, καθορίζονται οι κατηγορίες ομάδων ή μεμονωμένων χρηστών που έχουν πρόσβαση στην Κυβερνητική Υπηρεσία, τα δικαιώματα και οι όροι πρόσβασης αυτών, καθώς και κάθε άλλο ζήτημα που αφορά στη διαχείριση των δικαιωμάτων τους. Με όμοια απόφαση καθορίζεται η διαδικασία ελέγχου της συμμόρφωσης των φορέων που αναπτύσσουν ή κατασκευάζουν δέκτες PRS ή μονάδες ασφάλειας προς τις σχετικές απαιτήσεις ασφαλείας και προσδιορίζονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά.

24. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης:

α) εξειδικεύονται η αποστολή και οι αρμοδιότητες της Εθνικής Συμμαχίας για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση και ρυθμίζεται κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του άρθρου 87,

β) ρυθμίζεται κάθε ειδικότερο ζήτημα σχετικό με την οργάνωση, τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες του οργάνου συντονισμού του άρθρου 88,

γ) εξειδικεύονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία απόκτησης και απώλειας της ιδιότητας μέλους της Εθνικής Συμμαχίας για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση σύμφωνα με το άρθρο 89 και

δ) ρυθμίζεται κάθε άλλο ειδικότερο ζήτημα που άπτεται της οργάνωσης και λειτουργίας της Εθνικής Συμμαχίας για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση.

ΜΕΡΟΣ ΣΤ'

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΓΓΟΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 114

Μεταβατικές διατάξεις

1. Οι φορείς της κεντρικής Κυβέρνησης κατά την έννοια της περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143) υποχρεούνται να ορίσουν Υ.Α.Σ.Π.Ε., σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 18 του παρόντος, μέχρι τις 31.10.2022.

2. Τα βιβλία των Μητρώων Αρρένων έως και το έτος 2022 που τηρούνται στις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις μεταφέρονται στα κατά τόπο αρμόδια Τμήματα Ιθαγένειας αυτών και διατηρούνται στο διηνεκές για λόγους ιστορικότητας και άντλησης στοιχείων ελληνικής ιθαγένειας. Τα βιβλία των Μητρώων Αρρένων έως και το έτος 2022 που τηρούνται στους δήμους και στις στρατολογικές υπηρεσίες διατηρούνται στο διηνεκές για λόγους ιστορικότητας και άντλησης στοιχείων.

3. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος οι δήμοι οφείλουν να ενημερώνουν το υποσύστημα «Δημοτολόγιο» του πληροφοριακού συστήματος «Μητρώο Πολιτών» του Υπουργείου Εσωτερικών του άρθρου 115 του ν. 4483/2017 (Α' 107), με όλα τα απαραίτητα στοιχεία, τα οποία είναι καταχωρισμένα στα, οριστικά και επικυρωμένα μέχρι και το έτος 2022 Μητρώα Αρρένων, με στόχο την εναρμόνιση των στοιχείων τους.

4. Οι διοικητικές διαδικασίες του Δημοσίου καταχωρίζονται πλήρως από τα Υπουργεία στο Εθνικό Μητρώο Διοικητικών Διαδικασιών «Μίτος» του άρθρου 90 του ν. 4727/2020 (Α' 184), με επιμέλεια και μέριμνα

των Υπηρεσιακών Γραμματέων αυτών ή, εφόσον δεν υφίστανται, των αρμόδιων Γενικών Γραμματέων, έως τις 31.12.2022. Η παράλειψη καταχώρισης νέας διαδικασίας από τις αρχές θεσμοθέτησης της παρ. 5 του άρθρου 90 του ν. 4747/2020, μετά από τη θέση σε ισχύ του παρόντος, και σε κάθε περίπτωση η παράλειψη καταχώρισης όλων των διαδικασιών που οφείλουν να καταχωρισθούν είτε ως νέες είτε ως επικαιροποίηση όσων έχουν ήδη καταχωρισθεί από την ημερομηνία εφαρμογής της απόφασης της παρ. 7 του άρθρου 90 του ν. 4727/2020, αποτελεί το πειθαρχικό παράπτωμα της παρ. 2 του άρθρου 90 του ν. 4727/2020 για το αρμόδιο όργανο ή τον υπάλληλο, εφόσον δεν έχουν τηρηθεί τα προβλεπόμενα στην παράγραφο αυτή. Η αρχική καταχώριση διαδικασίας, που έχει ήδη θεσμοθετηθεί πριν από τη θέση σε ισχύ του παρόντος, εφόσον πραγματοποιηθεί έως την 31η.12.2022, δεν αποτελεί το πειθαρχικό παράπτωμα της παρ. 2 του άρθρου 90 του ν. 4727/2020. Από το χρονικό αυτό σημείο και έπειτα, η παράλειψη της ανωτέρω καταχώρισης επιφέρει τις συνέπειες του ανωτέρω πειθαρχικού παραπτώματος.

5. Η οργάνωση και λειτουργία της Επιτροπής με τίτλο «Εθνική Συμμαχία για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση (Greek National Coalition for Digital Skills and Jobs)», η οποία συστάθηκε και οργανώθηκε με την υπό στοιχεία ΔΙΔΚ/Φ.38/οικ17847/17.5.2018 (Β' 1876) απόφαση του Υπουργού Διοικητικής Ανασυγκρότησης, διέπεται από το Κεφάλαιο Ζ' του Μέρους Γ' του παρόντος. Τα υφιστάμενα, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, μέλη της Επιτροπής, παραμένουν αυτοδικαίως, εκτός αν δηλώσουν την πρόθεσή τους να αποχωρήσουν σύμφωνα με το άρθρο 89 του παρόντος.

Άρθρο 115

Καταργούμενες διατάξεις

Από τη θέση σε ισχύ του παρόντος καταργούνται τα εξής:

1. Ο ν. 2119/1993 (Α' 23), περί ρύθμισης ζητημάτων τήρησης μητρώων αρρένων.

2. Η παρ. 7 του άρθρου 16 του ν. 4704/2020 (Α' 133), περί οργανικής διάρθρωσης της Υπηρεσίας Συντονισμού Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης.

3. Η παρ. 6 του άρθρου 13 του ν. 4727/2020 (Α' 184), περί έκδοσης πιστοποιητικών και βεβαιώσεων κάθε είδους με χρήση είτε προηγμένης είτε εγκεκριμένης ηλεκτρονικής υπογραφής ή σφραγίδας.

4. Η παρ. 10 του άρθρου 106 του ν. 4727/2020 (Α' 184), περί υποχρέωσης υποβολής υπεύθυνης δήλωσης περί ακρίβειας των δηλουμένων στοιχείων ταυτότητας συνδρομητή.

5. Η παρ. 10 του άρθρου 45 του ν. 4635/2019 (Α' 167), περί σύνταξης και υποβολής εξαμηνιαίας αναφοράς για την εξέλιξη των δράσεων του Εθνικού Προγράμματος Απλούστευσης Διαδικασιών.

6. Η υπό στοιχεία Φ. 28700/17574/9.9.1993 απόφαση του Υφυπουργού Εσωτερικών (Β' 746), περί καθορισμού των απαιτούμενων δικαιολογητικών για την ενέργεια εγγραφών, διαγραφών και λοιπών μεταβολών στα μητρώα αρρένων.

7. Η υπό στοιχεία Φ. 28700/17573/9.9.1993 απόφαση του Υφυπουργού Εσωτερικών (Β' 746 και Β' 829 διόρθωση σφάλματος), περί καθορισμού του τύπου του Προξενικού Μητρώου.

8. Η υπό στοιχεία Φ.28700/13209/22.6.1993 απόφαση του Υφυπουργού Εσωτερικών (Β' 511), περί καθορισμού του τύπου του βιβλίου βαπτίσεων και του βιβλίου γεννήσεων.

9. Η υπό στοιχεία Φ.425.1/6/235888/22.7.1993 απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας (Β' 595), περί κατάρτισης στρατολογικών πινάκων.

10. Η υπό στοιχεία Φ.28700/9536/4.8.1993 κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Άμυνας και Εσωτερικών (Β' 651 και Β' 753 διόρθωση σφάλματος), περί καθορισμού του τύπου των μητρώων αρρένων.

11. Η υπό στοιχεία ΔΙΔΚ/Φ.38/οικ17847/17.5.2018 απόφαση της Υπουργού Διοικητικής Ανασυγκρότησης (Β' 1876) περί σύστασης της Εθνικής Συμμαχίας για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση.

ΜΕΡΟΣ Ζ' ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 116 Έναρξη ισχύος

1. Με την επιφύλαξη των παρ. 2, 3 και 4, η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Η ισχύς του Κεφαλαίου Β' του Μέρους Α' αρχίζει την 1η.1.2023.

3. Η ισχύς του Κεφαλαίου Γ' του Μέρους Β' αρχίζει την 1η.3.2023.

4. Η ισχύς των άρθρων 60 και 62 του Κεφαλαίου Β' του Μέρους Γ' αρχίζει την 1η.1.2023.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 26 Ιουλίου 2022

Η Πρόεδρος της Δημοκρατίας

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

Ο Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΙΚΡΑΜΜΕΝΟΣ

Οι Υπουργοί

Οικονομικών

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ

Αναπληρωτής Υπουργός
Οικονομικών

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ

Ανάπτυξης και Επενδύσεων

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

Αναπληρωτής Υπουργός
Ανάπτυξης και Επενδύσεων

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ

Εξωτερικών

ΝΙΚΟΛΑΟΣ - ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ

Αναπληρωτής Υπουργός
Εξωτερικών

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ

Εθνικής Άμυνας

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

Παιδείας και Θρησκευμάτων

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ

Εργασίας και
Κοινωνικών Υποθέσεων

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

Υγείας

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ

Αναπληρώτρια Υπουργός
Υγείας

ΑΣΗΜΙΝΑ ΓΚΑΓΚΑ

Προστασίας του Πολίτη

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ

Πολιτισμού και Αθλητισμού

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΜΕΝΔΩΝΗ

Δικαιοσύνης

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ

Εσωτερικών

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ

Αναπληρωτής Υπουργός
Εσωτερικών

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΕΤΣΑΣ

Υποδομών και Μεταφορών

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

Ναυτιλίας
και Νησιωτικής Πολιτικής

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ

Κλιματικής Κρίσης και
Πολιτικής Προστασίας

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ

Επικρατείας

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΡΑΠΕΤΡΙΤΗΣ

Επικρατείας

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ

Υφυπουργός
στον Πρωθυπουργό

ΙΩΑΝΝΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 27 Ιουλίου 2022

Ο επί της Δικαιοσύνης Υπουργός

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.

- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

Α. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.

Β. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

Ιστότοπος: **www.et.gr**

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

